

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 16 APRIL 2024

Vergaderzaal 1

1. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Kuhlmann (VVD)

Dhr. Portier (SP)

Dhr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder R. van der Linden, wethouder T. de Jonge,
wethouder M. Merx

De voorzitter: Beste mensen, goedenavond allemaal. Het vragenhalfuurtje van dinsdagavond 16 april 2024. Welkom hier in kamer 1. En welkom ook als u op een andere manier meeluistert. We hebben vandaag vier vragen. En ik ga gelijk naar de eerste vraag. En die komt van de Partij voor de Dieren. En die gaat over het lozen van stoffen door Chemours. Mevrouw Van Herwijnen licht hem kort toe. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank u wel, voorzitter. Afgelopen vrijdag berichtten het AD dat Chemours toestemming wil om nog drie andere PFAS-stoffen te lozen in de Beneden-Merwede en op het gemeentelijk riool. Hierdoor zou onze reeds zwaar vervuilde omgeving nog zwaarder vervuild worden met Forever Chemicals, waarvan wij de consequenties niet kunnen voorzien. En de Partij voor de Dieren heeft hierover de volgende vragen. Klopt wat het AD hierover schrijft? En hoe staat het college tegenover dit verzoek van Chemours? Is het college bereid om bij het bevoegd gezag te lobbyen tegen dit verzoek? En als laatste, als het bevoegd gezag hiervoor een positief besluit afgeeft, overweegt het college dan hiertegen in bezwaar te gaan.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting, mevrouwen Van Herwijnen. Niks aan de hand. Ik ga voor het antwoord naar mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. En het college begrijpt volledig uw vragen en de zorgen volgens mij die we er ook achter mogen lezen die er zijn. En het strookt natuurlijk ook helemaal niet met waar we het altijd met elkaar over hebben van, wij willen niet dat onze inwoners geconfronteerd worden met de verontreiniging met schadelijke stoffen. En daar zijn we gezamenlijk in aan het optrekken van nul uit de pijp en in dit geval ook geen stoffen meer verder in dat milieu, in het water of in de bodem. Dat is ook eigenlijk de reactie op uw vraag. Wij willen dat niet.

En daar zijn we ook over in gesprek met het bevoegd gezag. Al lang en al langere tijd. En dat heeft er wel toe geleid dat we nu vaker aan de voorkant al meegenomen worden, zodra er bij hen zo'n aanvraag binnenkomt. We zijn op de hoogte gesteld en we hebben daar ook een advies bij mogen afgeven hoe wij als vier gemeenten kijken naar de aanvraag. En voordat zij verder gaan in het traject. Ik had mevrouw Van Herwijnen vanmiddag even laten weten, op dit moment is er een wethoudersbrief onderweg naar u over de brief van GS, met ook een duiding van het college daarbij. Daar zal ik een paar dingen ook uit kort even aangrijpen. Wij hebben gezegd, er schijnen al gewoon best bewezen technieken te zijn om deze stoffen helemaal niet te hoeven lozen. Waarom zou je überhaupt een vergunning willen afgeven? We hebben ook gezegd, de aanvraag bekijkende, volgens mij hebben ze niet alle informatie gegeven die er zou moeten zijn. De aanvraag kan wat dat betreft ook gewoon niet in behandeling worden genomen. En we hebben ook nog zoiets als een Kaderrichtlijn Water. Dit is weer het zoveelste moment waarop er dingen toegevoegd worden, terwijl we juist keihard aan het werken zijn op allerlei niveaus in Nederland, in Europa om het water in Nederland zo schoon mogelijk te krijgen. Wat ons betreft gewoon voldoende argumenten. En gelukkig hebben we daar de experts ook om ons heen om in ons advies te schrijven, doe dit gewoon helemaal niet. Het is helemaal niet nodig. Ze kunnen het allemaal op andere manieren opvangen en verwerken. Ons advies zal zeker zijn het niet te doen. En uw laatste vraag. We zullen even moeten volgen wat het bevoegd gezag, wat de provincie en DMCR gaan doen met de vergunning. En dan zullen we daarna gaan handelen, als dat niet helemaal naar onze wens is.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kan me voorstellen dat dat een duidelijk antwoord was. Voldoende ook, mevrouw Van Herwijnen? Prima. Gaan we naar de tweede vraag. En die komt van de VVD. En die gaat over de verkeersoverlast naar aanleiding van de werkzaamheden. Mijnheer Kuhlmann gaat de vraag kort toelichten.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Momenteel worden er in en om onze binnenstad heel veel wegwerkzaamheden gelijktijdig uitgevoerd. Bijvoorbeeld op de Dubbeldamseweg Noord, Vest, Kromhout, Steegoversloot en de Johan de Wittstraat en nog heel wat andere straten. En er zijn stuk voor stuk goede redenen voor die werkzaamheden. Maar door de samenloop ontstaat er op drukke momenten een verkeersinfarct, zoals bijvoorbeeld afgelopen weekend. En enige overlast is onontkoombaar, maar we willen graag dat het college zich tot het uiterste inspant om het verkeer zo soepel mogelijk te laten rijden. Daarom twee vragen. Ik begin met een makkelijke vraag. Is de wethouder het met ons eens dat we bij wegwerkzaamheden altijd praktisch moeten kijken hoe we onze binnenstad bereikbaar houden, wat ook broodnodig is voor onze middenstand. Ik zal alvast verklappen, het goede antwoord is, ja natuurlijk. Dan de tweede vraag. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat de binnenstad, ondanks de vele wegwerkzaamheden, bereikbaar blijft? Bijvoorbeeld door het mogelijk te maken dat autoverkeer in de Johan de Wittstraat kan keren ter hoogte van restaurant Post of door de inzet van verkeersregelaars.

De voorzitter: U had geen antwoord zelf al op de tweede vraag, begrijp ik. Ik ga denk ik toch maar naar wethouder Van der Linden.

De heer Kuhlmann: Ik heb veel vertrouwen in de wethouder en in een goed antwoord.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Als wij die vragen krijgen, dan komt er ook ambtelijke advisering bij. En bij vraag één heb ik als ambtelijk advies meegekregen om te zeggen dat ik het ermee eens ben. En een retorische vraag hoeft je niet te beantwoorden, want natuurlijk zijn we het daarmee eens met zijn allen. En wat je ziet, is dat wij natuurlijk een stad hebben met heel veel bouwambities. Daar geven we invulling aan. Dat vergt heel veel bouwverkeer, maar ook wat omleidingen. We hebben natuurlijk rioolprojecten, die ook goed moeten worden afgestemd en dan hun uitvoering krijgen. We hebben soms derde projecten van netwerkbeheerders die recht hebben, gelukkig maar, om als het nodig is ook met spoedjes ertussendoor te komen. En al met al proberen we dat goed te plannen. Dat doen we altijd zo dat we in ieder geval zorgen dat de hoofdwegen niet tegelijkertijd helemaal worden afgesloten. Op dit moment is het Oranjepark stad in afgesloten en Johan de Witt stad uit. Er zijn altijd routes in en uit beschikbaar. En andere routes, andere plekken waar werkzaamheden zijn, wordt aangegeven hoe je kan omrijden. En dan zien we natuurlijk ook dat dat niet zonder problemen gaat, want anders dan zou je die weg ook helemaal niet nodig hebben. We houden wel bij hoe het met de intensiteiten gaat. En natuurlijk zien we een ochtend- en een avondspits. En die zijn vaak veel groter of iets langer dan je normaal hebt. En soms heb je overdag ook extra drukte. Als je hebt over bijvoorbeeld afgelopen weekend, dan zie je intensiteiten die vergelijkbaar zijn met een ochtendspits. Dan duurt het wat langer en je kan het wel goed afwikkelen. Een paar vervolgvragen die u stelt. Kun je bijvoorbeeld denken aan keren bij restaurant Post, als je het over de Johan de Witt hebt. Dat lijkt ons geen goed idee, omdat je kan dat keren, maar er zijn natuurlijk veel auto's die zijn net wat langer, wat groter of ze hebben een aanhanger. Dat levert veel meer kruisend verkeer op. En dan zou je eigenlijk zorgen voor een langere file. Dat is juist wat je niet wil. Verkeersregelaars inzetten, doen we ook her en der. En eigenlijk vooral op plekken waar de fysieke maatregel die je treft niet voldoende is. Maar je zet bijna nooit een verkeersregelaar in zonder een fysieke maatregel. En bij Johan de Witt is het bijvoorbeeld zo dat het verkeer best doorrijdt. Een extra verkeersregelaar aandacht erbij gaat daar geen bijdrage leveren. Er zijn andere straten waar het wel zo kan zijn, omdat daar bijvoorbeeld weinig fysieke ingrepen mogelijk zijn. Bijvoorbeeld Transvaalstraat is dat het geval. Kortom, we hebben er aandacht voor. We zorgen ook, als het even kan, voor een goede planning. Sommige projecten doe je echt anderhalf, twee jaar over voordat ze worden uitgevoerd. Soms duren projecten iets langer. Vergen ze iets meer inzet. Maar ik ben het met u eens, deze stad is toe aan heel veel bouwen en beheren. En dat gaat nooit zonder overlast. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende denk ik ook, Mijnheer Kuhlmann? Ja? Ik zie een vervolgvraag van de heer Portier.

De heer Portier: Mijn vraag aan de wethouder is, zou het ook niet helpen als we, zeker in dit soort situaties, mensen oproepen om niet met de auto naar de stad te gaan? Want er zijn een heleboel mensen die ook, niet iedereen, voor andere vormen van vervoer kunnen kiezen.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ik zit me even voor te stellen hoe mijn ambtelijke advisering over dit antwoord zou luiden. Maar ik weet natuurlijk dat we het daar vanuit het college ook mee eens zijn. Want we zijn een stad waar heel veel mensen samenkomen, waar heel veel gewoond, gewerkt, geleefd wordt. We hebben andere mobiliteitsinzet nodig. Maar we weten ook, en dat kan ons verbazen of niet, dat veel mensen een voorspelbare file, bijvoorbeeld zaterdagmiddag om kwart over twee voor een garage aan het Achterom, minder vervelend vinden dan een onverwachte file. Ik ben het met u eens. Maar uiteindelijk maken mensen die keus om wel of niet auto te rijden, wel of niet met de fiets te gaan of wat dan ook uiteindelijk zelf.

De voorzitter: Dank u wel voor de vervolgvraag. Ik denk dat we naar het volgende onderwerp kunnen gaan. De derde vraag komt van Beter voor Dordt. En die gaat over de veiligheid in onze stad. En mijnheer Katif gaat hem kort toelichten.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. We hebben vier vragen. Maar ik graag voor die vragen even een klein toelichting willen geven. Afgelopen dinsdag 9 april om 19 uur 30 vond er een incident plaats op het Stationsplein, waarbij twee groepen betrokken waren. De politie krijgt melding van een ruzie tussen de groepen, waarbij minstens één groep wapens gebruikte. Gelukkig raakte niemand gewond. Maar uit onderzoek bleek dat er wel geschoten was, gezien de gevonden hulzen op straat. Naar aanleiding hiervan, bij de Beter voor Dordt oftewel Beter voor Dordt en de vele inwoners van Dordrecht leeft het gevoel dat onze stad steeds onveiliger wordt door het toenemende aantal schietpartijen. Voorzitter, is het college het met ons eens dat het van groot belang is om de veiligheid van de Dordtenaar te blijven bewaken? Graag een toelichting. Welk specifieke maatregelen is het college van plan te nemen om het gevoel van onveiligheid in Dordrecht te adresseren/verminderen? Een derde vraag is, welke initiatieven of programma's worden ingezet in Dordrecht door de driehoek om dergelijke geweldsincidenten te bestrijden? Een laatste vraag, voorzitter, en jammer dat de burgemeester er niet is, maar bij deze van harte gefeliciteerd met uw fantastische zoon en uiteraard uw vrouw en twee kinderen. Wat doet de portefeuillehouder om na dit soort vreselijke gebeurtenissen omstanders, omwonenden en andere geschrokken Dordtenaren gerust te stellen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Inderdaad, normaal zou deze vraag voor de burgemeester zijn, maar die is vanwege heugelijke privéomstandigheden er niet bij. De heer Merx zal de vraag beantwoorden. Gaat uw gang.

De heer Merx: Voorzitter, dank u wel. In de eerste plaats is elk geweld in deze stad of elders natuurlijk onaanvaardbaar. Zeker de manier waarop dit weer heeft plaatsgevonden, daar wordt niemand vrolijk van. En dan kan ik me voorstellen dat mensen daar misschien weleens wat angstig van worden. En daar gaan ook twee van uw vragen over. Wat erg helpt, is om dan de feiten op een rijtje te hebben. Want gevoel is soms een hele slechte raadgever. U heeft het over een toenemend aantal schietincidenten. De feiten spreken dat tegen. 2022 zijn het er zes geweest. 2023 drie. 2024 zijn er nu twee. We hopen dat het daarbij blijft en dat het niet meer wordt.

Maar de feiten spreken dit gelukkig tegen. Maar elk schietincident of elk geweldsincident is er in ieder geval één te veel. En zeker de manier ook weer waarop dit heeft plaatsgevonden. Als het gaat om de vragen het gevoel van onveiligheid verminderen of adresseren, dan roep ik ook allemaal op om er in ieder geval niet aan bij te dragen dat het gevoel verder negatief wordt beïnvloed. Maar ons vooral ook bij de feiten te houden. In dit kader heeft de politie ongelooflijk adequaat opgetreden. Alle complimenten, en die moet ik ook namens de burgemeester, want ik zit hier nu even op dit moment namens de burgemeester, doorgeven. Die hebben echt zo adequaat gehandeld. De personen zijn aangehouden. Overigens waarvan er maar eentje in Dordrecht woonachtig is. De rest komt van buiten Dordrecht. Het is misschien ook meer toeval dat het hier gebeurd is dan dat het mensen uit Dordrecht zijn die hier elkaar opzoeken. Maar dat zal politieonderzoek verder moeten uitwijzen wat de aanleiding is geweest, wat de toedracht is geweest en waarom het hier heeft plaatsgevonden. Lof voor de handhavers, want het geweld heeft niet alleen bij het stationsgebied plaatsgevonden, maar ook verplaatst door de stad. En toen dat hier uitkwam, hebben de handhavers in ieder geval gezorgd dat, toen zij een wapen zagen, de mensen hier binnen bleven en niet naar buiten gingen. En de politie kwam ook binnen, echt een fractie van een seconde ter plaatse en de jongens zijn aangehouden en meegenomen. Dat over dit incident, wat ook echt, hoop ik en verwachten we allemaal, een incident is en zal blijven. Als je vraagt over, wat doen we er eigenlijk allemaal aan? We hebben niet zo heel veel invloed op jongeren van weet ik veel waar uit Nederland die hier misschien elkaar ontmoeten, afspreken of op wat voor manier dan ook elkaar hier treffen, bij toeval of niet toeval. Daar hebben we niet zo heel veel invloed op. We proberen wel in ieder geval onze eigen jongeren zoveel mogelijk in de gaten te houden en te helpen een goede toekomst op te bouwen. Preventie met gezag is een programma wat draait, waarvan u alles weet. We hebben natuurlijk een integraal veiligheidsprogramma. We hebben inmiddels ook een jeugdboa en er komt een tweede bij, mag ik melden. Jongerenwerk heeft hier natuurlijk echt ook veel aandacht voor. Wijkteams die bezig zijn. We hebben natuurlijk ook wat maatregelen, zoals preventief fouilleren, die we hier in de stad toepassen. En dan blijkt ook maar weer toch dat dat niet een overbodig iets is. En we hebben tegenwoordig ook nog de mogelijkheid, althans de burgemeester, woningen zelfs bij wapenvondst te sluiten. Alleen dan moeten er wel bijzondere omstandigheden zijn, want je kunt niet zomaar een woning sluiten als er een wapen is aangetroffen. Dan moet er wel iets meer aan de hand zijn. Maar het kan wel. En we hebben een interventieteam dat bij overlast, en vaak zijn de groepen die overlast veroorzaken ook jongeren die andere dingetjes in petto hebben, dat goed in de gaten houden en waar nodig optreden en ook op huisbezoek gaan. En dit is nog maar een deel uit wat we allemaal doen. We doen er heel veel aan om onze jongeren te behoeden voor een slechte toekomst. En als je dan toch eenmaal, dan kom ik aan bij vraag vier, geconfronteerd wordt met deze vormen van geweld en je zit daarmee, normaal gesproken is onze burgemeester zo ongeveer de eerste die bij dit soort incidenten aanwezig is om als burgervader op te treden en zijn inwoners en burgers een hart onder de riem te steken. Mochten mensen daar niet voldoende aan hebben, dan is er altijd Slachtofferhulp. Dat regelt de politie.

En dat is een zeer professionele organisatie met professionele mensen die mensen die met dit soort geweld worden geconfronteerd, ook als omstander, hoeft niet per se alleen maar slachtoffer te zijn, maar ook een omstander zijn die hier slechte nachten van heeft, dan kunnen ze altijd contact opnemen met de politie en dan worden ze in contact gebracht met Slachtofferhulp. Het laatste wat ik erover wil zeggen is eigenlijk, hoe kun je dit nog meer voorkomen? Vuurwapengeweld is natuurlijk de meest extreme vorm van geweld die je zo ongeveer kan voorstellen. Er zijn gewoon wapens in omloop in Nederland. Dat hoeven ook niet onder stoelen of banken te steken. De oproep die ik alleen maar kan doen eigenlijk is, als je echt van iemand houdt, of je een goede vriend hebt of je vader of weet ik veel wat, en je weet dat die personen een vuurwapen heeft, snitchen wordt niet op prijs gesteld in deze wereld. Het verraden van elkaar. Maar het is misschien wel het beste wat je voor die persoon kan doen. Meld hem bij de politie of probeer hem te overtuigen dat hij zijn wapen weggooit, inlevert of wat dan ook. Zo niet, meld hem bij de politie. Want iemand met een vuurwapen is gewoon een potentieel gevaar. In de eerste plaats voor anderen, maar je kan ook zelf uiteindelijk voor een hele lange tijd de bak indraaien. En de vraag is of dat het allemaal waard is. Weten mensen van wie een vuurwapen heeft, meld het alsjeblieft. Probeer eerst de persoon zelf te overtuigen het in te leveren, enzovoort. Als het niet lukt, probeer verdere ellende te voorkomen. Maar dat is een oproep die hopelijk ergens aankomt waar het aan moet komen. Dit zijn, voorzitter, de antwoorden op de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende, mijnheer Katif?

De heer Katif: Voorzitter, dank voor de antwoorden. Waar ik een beetje mee blijf zitten, is het gevoel van mensen in de stad. En ik heb het niet over alleen maar de mensen die erbij waren of de omwonenden, maar ik heb het over de totale stad. En wat ik hoor, en ik geef maar een voorbeeld van mijn eigen schoonouders, die zitten weliswaar op een appartement en die zeggen, wat is er gebeurd? Die gaan niet de deur uit. Ze gaan alleen maar boodschappen doen. Dat is het. Zal ik maar zeggen. En dat gevoel, dat zij, o jee, wat gebeurt hier in Dordrecht? En dat gevoel, daar had ik graag wat meer antwoord op kunnen geven, behalve de cijfers en de feiten. Uiteraard feiten ben ik helemaal met u eens, maar het gevoel is een heel ander verhaal. En het is niet iets alleen maar van een wijk of van een plek, maar het is ook in Dordrecht, de stad.

De voorzitter: Volgens mij is het duidelijk. Ik weet niet of er nog kort een reactie vanuit de wethouder...

De heer Merx: Dan val ik toch deels in herhaling, omdat gevoel van mensen is niet zo heel makkelijk te beïnvloeden. In negatieve zin wel. Als wij met elkaar gaan roepen dat deze stad het Sodom en Gomorra is en het vuurwapengeweld hier enorm aan het toenemen is, dan zijn wij het gevoel op een negatieve manier aan het beïnvloeden. En dat is waar we enorm voor moeten oppassen. We moeten onze ogen niet sluiten. Ik heb getallen net genoemd, ik kan ze nog een keer herhalen, maar het is niet zo dat het hier enorm toeneemt. Gelukkig niet. Het is ook geen garantie voor de toekomst. Maar de feiten op dit moment, tot de dag van vandaag, wijzen daar niet op in ieder geval. Laten we met elkaar ook ervoor zorgen dat we dat gevoel niet gaan bevestigen. Zeggen, ja, nee, het is inderdaad heel verschrikkelijk. Het neemt alleen maar toe.

Het is verschrikkelijk. Elk incident is verschrikkelijk. Maar het neemt niet toe. En dat is waar we met elkaar ook wel voor moeten staan en met elkaar vervolgens moeten zorgen dat we de mensen daar ook een gehoor aan geven en wel naar het gevoel luisteren. We hoeven niet het gevoel te ontkennen, want gevoel kun je niet ontkennen. Dat is iets wat in mensen zit. Maar je kunt wel proberen het op een positieve manier met elkaar te beïnvloeden. Dat kan ik niet alleen. Dan kan de burgemeester niet alleen. Dat zullen we met elkaar moeten doen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de laatste vraag. En die komt van de Verenigde Senioren Partij. En die gaat over het pontje tussen Dordrecht en Werkendam. Mijnheer Stolk gaat hem toelichten.

De heer Stolk: Dank u wel, voorzitter. 9 april is er een aanvaring geweest met de veerpont tussen Dordrecht en Werkendam. Na vier dagen is bekend geworden dat de veerpont enkele weken uit de vaart is genomen voor reparatie. De VSP heeft de volgende vragen. Is het college het met ons eens dat het onwenselijk is dat de pont meerdere weken uit de vaart is? Wat is het college voornemens te doen om de veerverbinding zo snel mogelijk weer te herstellen? Welke alternatieven kan het college en de gedupeerde in de tussentijd bieden? En hoe staat het in dit verband eigenlijk met de nieuwe pont die in 2019 nog groots werd aangekondigd en er niet is? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga weer naar mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Zeker. Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, vorige week een ongeval. En het heeft tot aanzienlijke schade geleid bij het veer. Dat kost enkele weken om te herstellen. Dan is het natuurlijk logisch dat je het overleg hebt met zowel de gemeente Altena, mede belanghebbende gemeente bij ons, en ook met de exploitanten. En op dit moment, want dat zou het alternatief natuurlijk zijn, het enige wat realistisch is, is een ander pont. Dat hebben we al eens eerder gedaan. De pont die nu in gebruik is, die al vrij oud is en ook wel af en toe even groot onderhoud nodig heeft, die wordt dan... Dan wordt er een andere pont ingezet. Die pont is nu niet beschikbaar, want er liggen niet tientallen ponten in het land te wachten op mogelijk tijdelijke inzet. We hebben wel aangedrongen op zoeken naar een alternatief. Desnoods alleen voor fietsers. Desnoods kleinere pont.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst even de beantwoording afwachten.

De heer Van der Linden: Maar die is er nog niet. Maar daar hebben we het overleg over met Blue Amigo, omdat die natuurlijk ook snappen dat zowel aan de kant van Altena als bij ons er wel belang wordt gehecht aan zo snel als mogelijke hervatting van de dienstverlening. Laatste vraag. De nieuwe boot. Dat klopt, die hebben we in 2019 groots aangekondigd. Waren we ook heel trots op. Volledig duurzaam, elektrisch, enzovoorts.

En u bent erover geïnformeerd, dat is alweer twee jaar geleden, dat de overeenkomst die die pont zou moeten laten varen is ontbonden, omdat die boot niet geleverd kon worden volgens de voorwaarden die we daarvoor hadden gesteld. Dat heeft ook geleid tot het in groot onderhoud nemen van de bestaande pont. Die is weer helemaal up-to-date, enzovoorts. Maar we zijn wel aan het nadenken over hoe we dan t.z.t wel met een nieuwe verduurzamingsslag aan de slag kunnen. Maar daar bent u eerder over geïnformeerd. Ik heb in de tussentijd niet kunnen nazoeken op welk moment, maar het was in '22.

De voorzitter: Dank u wel. U had nog een vervolgvraag, mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ik hoor dat er geen ponten beschikbaar zijn. Wie heeft dat onderzocht of wie heeft dat gezegd? Want ik krijg door dat er een bedrijf is die heeft nog zes ponten liggen. En die kunnen direct ingezet worden.

De voorzitter: Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Ik weet ook van een pont en die is te koop, maar dat gaan we niet zomaar doen. En je kan hem ook huren, maar dan moet je hem een aantal maanden huren, moet hij eerst nog gekeurd worden, enzovoorts. Het zou best kunnen dat u nog een leverancier weet die Blue Amigo niet kent. Dan hoor ik het heel graag. En dan ga ik ze bellen en hard uitlachen, bij wijze van spreken. Maar dit is een zeer overzichtelijke markt, waarin iedereen wel ongeveer weet wat er te huur of te leen of te gebruiken is. Maar ik hoor het graag buiten de vergadering om van u. En dan kunnen we kijken of dat wel iets is wat we nog niet kennen.

De heer Stolk: Dan nog een korte vervolgvraag over die nieuwe boot.

De voorzitter: Kort.

De heer Stolk: Hij is nu opgesoupeerd en hij komt niet meer in de beelden voor. Maar we zouden toch weer een nieuwe pont moeten hebben, want deze pont, die nu gerenoveerd is, zal ook niet een lang leven beschoren zijn. En we zouden juist ook elektrisch gaan varen.

De heer Van der Linden: Dat was ook de bedoeling. Deze pont is oud. Hij is wel, omdat we zien dat juist... Het is geen heel klein pontje. Het is ook geen hele grote zeegaande pont. Het is in die zin een beetje een bijzondere verbinding. Die techniek is gewoon niet zo ver dat het kostenrendabel kan worden gedaan. We hebben onszelf al de tijd gegeven om daar even goed over na te denken. En de pont die we hebben, hij moet natuurlijk weer hersteld worden, maar die is wel technisch weer helemaal goed onderhouden en ook in staat om nog jaren mee te gaan.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende over de pont. Ik zie dat de heer Portier nog een korte vervolgvraag heeft. Gaat uw gang.

De heer Portier: Er zijn natuurlijk een heel aantal wateren in onze provincie waarin ponten best wel cruciale verbindingen in stand houden. Heb je niet ergens een reservecapaciteit achter de hand nodig? En zou dat niet gegarandeerd moeten worden?

De voorzitter: Volgens mij was daar al wat antwoord op gegeven, maar misschien nog kort.

De heer Van der Linden: Die is er in principe ook. En meestal zet je die in als je weet, die pont gaat volgend jaar eerste kwartaal zijn groot onderhoud periode in en het gaat even een paar weken duren. En daarna is die pont aan de beurt. Er is wel een soort roulatie, heb ik begrepen. Want je ziet vaak dezelfde ponten dan weer terugkomen als tijdelijke vervanger. Maar op dit moment is er geen enkele beschikbaar. Maar zodra dat zo is, laat ik het u weten.

De voorzitter: Wellicht nog informatie van de heer Stolk die doorkomt. We gaan het zien. Dit waren de vragen voor vandaag. Goede vergaderavond.

2. Raadsinformatiebrief over Terugblik mantelzorgbeleid 2023- Raadsinformatiebrief (rondetafelgesprek)

Voorzitter: Mevrouw Pichel
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Ayverdi (DENK)
Dhr. Van Ballegooijen (VVD)
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Portefeuillehouders: wethouder C. van Benschop

Overige aanwezigen: mevr. Huizer, mevr. Kooiman, mevr. Mol, mevr. Kruithof, mevr. Rietstap, mevr. Wernsen, dhr. Kuperus, mevr. Spruit, mevr. Van Dongen, mevr. Van Dorp, mevr. Rijnbout

De voorzitter: Een hele goedenavond en welkom bij dit rondetafelgesprek. Heeft iedereen een plekje? We hebben inderdaad een aantal gasten aan tafel en een aantal gasten daar. We kunnen straks in het gesprek ook even kijken of het gewoon zo daar kan of dat u misschien even van plek wil wisselen om aan tafel te zitten. Maar laten we even kijken hoe het loopt. In ieder geval welkom aan iedereen. Alle raads- en commissieleden, wethouder Van Benschop zit naast me namens het college. Welkom ambtelijke ondersteuning. Welkom aan alle gasten. Welkom aan de mensen die meeluisteren. En voor het verslag wil ik vragen aan iedereen om even u voor te stellen. Dan begin ik links van mij.

Mevrouw Van Benschop: Chris van Benschop, wethouder.

Mevrouw Huizer: Linda Huizer, ambtelijke ondersteuning.

Mevrouw Kooiman: Jeannette Kooiman, ZorgMies Nederland.

Mevrouw Mol: Jolanda Mol, Dordt Sociaal, label Sociaal Wijkteam.

Mevrouw Kruithof: Chantal Kruithof, MEE Mantelzorg.

Mevrouw Rietstap: Anke-Elze Rietstap, Ouderplatform Zuid-Holland Zuid.

Mevrouw Wernsen: Het was nog op de noodstop. Ik stond beneden te wachten, terwijl er niks gebeurde.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK Dordrecht.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

Mevrouw Van Vugt-Roose: CDA.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

Mevrouw Jager: Ineke Jager Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP Dordrecht.

De heer Kuperus: Arie Kuperus, Adviesraad Wmo & Jeugd.

Mevrouw Spruit: Femke Spruit, Stichting Helpende Handen Nederland.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De voorzitter: Mijn naam is Ruby Pichel en ik ben uw voorzitter. Volgens mij hebben we dan in ieder geval iedereen gehad die deelneemt aan de... Sorry, gaat uw gang, gasten daar op een rij.

Mevrouw Van Dongen: Jennifer van Dongen, HipHelpt Dordrecht.

Mevrouw Van Dorp: Ellen van Dorp, Hulplijn Dordt.

Mevrouw Rijnbout: Ik ben Barbara Rijnbout van Parkstaete. Dat heet tegenwoordig Salios.

De voorzitter: Dank u wel. De reden van deze vergadering is dat de gemeenteraad heeft van het college een raadsinformatiebrief ontvangen over het mantelzorgbeleid 2023. Verder heeft het college bij de behandeling van de visie sociaal domein 2030 aangekondigd in het tweede kwartaal van 2024 te komen met het uitvoeringsprogramma Elkaar helpen, waarvan mantelzorg onderdeel uitmaakt. Een aanloop hiernaartoe is deze beeldvormende vergadering of het rondetafelgesprek ingepland, zodat de raads- en commissieleden kennis kunnen nemen van de ervaringen en de inzichten van de betrokken deskundigen en gelegenheid hebben voor het stellen van verdiepende vragen. Ik wil graag het woord geven aan de gasten. En zoals jullie kunnen zien, hebben wij veel sprekers. Waarbij ik u wil vragen om kort in te gaan op de volgende punten. Wat is uw rol c.q. op welke wijze heeft u of de organisatie te maken met mantelzorg? Tweede is, welke ervaring en inzichten zou u graag willen delen met de gemeenteraad? En het derde is, welke aandachtspunten en suggesties zou u willen meegeven, met het oog op het nog te ontwikkelen uitvoeringsprogramma van de mantelzorg? Ik wil u ook vragen om vooral aan te vullen bij elkaar en niet te herhalen, want we hebben natuurlijk tien mensen die gaan spreken. U heeft ieder drie minuten de tijd. We merken altijd in dit soort gesprekken dat het fijn is voor de commissie om ook vragen te stellen. En het gesprek komt dan vanzelf op gang. Als we de drie minuten gewoon beperkt en kort willen houden, dan kunnen we daarna gewoon goed met elkaar in gesprek. En dan kunnen er zoveel mogelijk vragen worden gesteld en beantwoord. Dan ga ik even rondkijken. Want hadden jullie besloten wie er zou willen beginnen? De wethouder wil heel graag wat inleiden. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Wij zeiden net tegen elkaar dat we eigenlijk heel trots zijn als we zien welke partners hier allemaal aan tafel zitten, binnen het sociaal domein, onze sociale partners, waar we de stad eigenlijk sterker en socialer mee willen maken. Dat is ook de titel van de integrale visie sociaal domein.

En ik wil wel even aan de voorkant ook meegeven dat wij hebben het gehad bij de integrale visie sociaal domein over het uitvoeringsprogramma Elkaar helpen. We zijn er nu mee bezig om te kijken hoe we dat vorm kunnen geven. Ik wil daarbij wel opmerken dat we de raad willen consulteren. De raad stelt vervolgens geen uitvoeringsprogramma vast. Dat doet het college. Probeer hier vooral ook informatie op te doen, die u vervolgens in een consultatie aan ons mee kunt geven. Maar ik wil niet de suggestie wekken dat er dadelijk een raadsbesluit voorligt. Dat even ter inleiding. En verder ga ik ook gewoon luisteren.

De voorzitter: Heel goed. Dank u wel, wethouder. Dan kom ik terug op mijn vraag van daarnet. Is er een volgorde van sprekers of hebben jullie bedacht wie er gaat beginnen? Nee. Dan ga ik kijken. Wie zou ik het eerste het woord mogen geven? Mevrouw, gaat uw gang? Ik hou de tijd voor u bij.

Mevrouw Spruit: Knopje. Ik ben Femke van Helpende Handen. Wij zijn actief in Dordrecht Oost met informele zorg, waarbij we heel veel mantelzorgers tegenkomen en inmiddels dertien jaar daar bezig zijn. Echt wel wat ervaring hebben. En we zien dat de mantelzorgcapaciteit neemt af, laat ik het zo zeggen. Heel veel mensen zonder netwerk, geen netwerk, waar wel in beleidsstuk een beroep wordt gedaan op mantelzorg, maar het er niet is. Dat er echt wel schrijnende situaties zijn, waarin hele wankelen netwerken het overend moeten houden. Welke aandachtspunten zou ik mee willen geven? Dat. We doen met zijn allen steeds op dezelfde groep mensen een beroep om dat informele stuk aan te vullen. Iedereen wordt geacht te werken en mantelzorgers te zijn. Dat is een conflicterende vraag, vaak aan dezelfde persoon gesteld. Daar zijn geen oplossingen voor. Met heel veel organisaties hier kunnen wij daar een bijdrage aan leveren. Maar ook zie je dat die vijver afneemt. Vrijwilligers toename instroom is niet, zoals het jaren geweest is. Bij Helpende Handen werken we met participatiedeelnemers, met BOL-studenten die in het kader van hun opleiding die volgen. Doordat de arbeidsmarkt zo goed is, nemen die af. Je ziet op allerlei punten dat de partijen die nog hulp bieden, dat daar gewoon druk op staat. Ik denk dat ik mijn drie minuten keurig...

De voorzitter: Hartstikke netjes.

Mevrouw Spruit: De rest komt met de vragen wel aan de orde.

De voorzitter: Heel goed. Dan kijk ik meteen naast u. De heer Kuperus, zou u het volgende stukje willen doen?

De heer Kuperus: Ik wil zeker doorgaan. Dan kan ik misschien nog een minuutje er extra bij nemen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, heel even.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Moeten wij eerst alle sprekers laten spreken en onze vragen ophouden of mogen we na elke spreker? Want dat heb ik misschien gemist.

De voorzitter: In principe, en ik kijk ook even rond, eigenlijk ik had net met de besproken dat het misschien handig is dat iedereen even heel kort inderdaad vertelt waar ze voor zijn en dat u dan de vragen even opschrijft. En dan hebben we straks echt nog wel een uur om veel vragen te stellen. Als iets ter verheldering is, dan kan het natuurlijk altijd. De heer Kuperus.

De heer Kuperus: Ik ben Arie Kuperus van de Adviesraad Wmo & Jeugd. En wij geven gevraagd en ongevraagd advies aan het college en proberen dat vanuit het inwonersperspectief te doen. En daarvoor spreken we regelmatig met inwoners of vertegenwoordigers van inwonersgroepen. Welke ervaringen zouden wij mee willen geven? In de eerste plaats willen we ook graag zeggen dat er al heel veel mooie, goede, liefdevolle dingen gebeuren op het gebied van mantelzorg binnen gezinnen, families, gemeenschappen en ook wel bij onze burens. De waardering daarvoor. En die waardering heb ik ook voor de medewerkers van MEE Mantelzorg en de beleidsondersteuner bij de gemeente, waar ik ook een geweldige inzet en bevologenheid zie. Maar de realiteit is inderdaad dat mantelzorgers de handen vol hebben en aan de zorg voor hun naasten, in relatie tot hun eigen betaalde werk, gezin, vrije tijd. En grenzen worden gemakkelijk overschreden. Mantelzorgers kiezen niet voor mantelzorg, maar het overkomt hen. En daardoor voelen ze zich ook juist erg vaak verantwoordelijk voor de zorg om die naasten. We hebben drie dingen een beetje eruit gehaald, erkennen, serieus nemen en ontzorgen, als belangrijke factoren voor het ondersteunen van mantelzorgers. Erkennen, als eerste, dat is gezien worden. Ik denk dat mantelzorgers niet altijd de verwachting hebben dat hun probleem opgelost gaat worden of hoeft te worden, maar aandacht geeft al verlichting. Hulp vragen is ook wel een heel lastig ding voor mantelzorgers. Misschien wel het moeilijkste. En zeker als het nog verder gaat en er sprake is van overbelasting of soms zelfs ontsporing als het helemaal niet goed gaat. En voor dat laatste is er ook specifieke aandacht nodig. Wij pleiten dan ook voortdurend, en ook in dit geval, voor vroegtijdige informatie en laagdrempelige informatieplekken waar mantelzorgers snel en vroegtijdig hun informatie kunnen krijgen. Want we horen toch nog wel regelmatig dat mantelzorgers niet helemaal goed weten waar ze terecht kunnen met hun vragen. Tweede punt is serieus nemen. Ik citeer: "Ik heb het gevoel dat ik steeds de strijd moet aangaan." Iemand, een inwoner, die dat benoemt in zijn contacten met hulpverleners. Serieus genomen worden, meer een gelijkwaardige rol in contact met professional en informele zorg. Dat is samenwerken. En dat is denk ik voor de toekomst ontzettend belangrijk. En dan het derde punt, ontzorgen. Er zijn altijd nog weer obstakels, regels verschillende wetten, administratie. Dat zou verminderd moeten worden. En we horen ook van mantelzorgers met een pgb, vooral bij de Wlz, die het lastig hebben met administratie en vinden van personeel. Misschien is inzet van mantelzorgmakelaars daar een gepaste oplossing. Gelukkig zijn er ook nu al veel positieve manieren van ontzorging en ondersteuning. En we zijn ook positief over de vervangende mantelzorg, het gratis parkeren bij het ziekenhuis en ook over de nieuwe zorgoppas voor zorgintensieve kinderen. De logeerszorg, signaleren van dat die niet zo heel veel gebruikt wordt. En we vragen ons af of dat aanbod voldoende aansluit bij de vraag. Ik beperk het een beetje. Maar ik noem nog één ding als voorzetje over het uitvoeringsprogramma Elkaar helpen. Omdat wij ook binnen de Adviesraad gezegd hebben van, elkaar helpen moet je niet als beleidsmatig uitgangspunt nemen.

Dat is geen doel. Het gebeurt. En zeker bij mantelzorg kiezen mensen daar ook niet voor. In die zin dat ik denk dat het ook belangrijk is dat we in het uitvoeringsprogramma elkaar helpen. Dat ook mantelzorg daar duidelijk onderscheiden wordt van mensen die wel de keuze hebben om te helpen. Daar voor nu even.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik links van mij. U bent ook gast. Uw naam is mevrouw Kooiman? Heb ik dat goed?

Mevrouw Kooiman: Ja.

De voorzitter: Zou u als volgende willen?

Mevrouw Kooiman: Uiteraard.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Kooiman: Goedenavond, mijn naam Jeannette Kooiman van ZorgMies Nederland. De afgelopen, moet ik even naar Linda kijken, vijf, zes jaar denk ik al helpen wij bij ondersteuning voor de mantelzorgers, in de ruimste zin van het woord. Mede namens de gemeente Dordrecht mogen wij dit doen. Mantelzorgers kunnen een beroep doen op onder andere ZorgMies, door wat meer lucht te krijgen, wat meer vrije tijd, om eventjes wat afstand te nemen vanuit de thuissituatie. Wij zorgen voor vervangende mantelzorg. Dat varieert. Voor dit jaar hebben we 30 tot 48 uur voor de mantelzorger. We komen dan minimaal 2 uur bij de mensen thuis, zodat zij eventjes op hun gemakje een boodschapje kunnen doen. Sommigen hebben de behoefte om eens een nacht door te slapen. En dat doen wij met onze ZorgMies. Die bezoeken wij allemaal thuis. Er gaat niemand van ons aan het werk waar wij niet thuis zijn geweest. En dat doen we ook bij iedere zorgvraag. We hebben dat de voorgaande jaren gedaan vanuit een pilot. En dit jaar vanuit een aanbesteding. En we zien een enorme groei en behoefte bij de mantelzorgers. Vorig jaar, om even een idee te geven, hadden we zo'n 90 mantelzorgers die we hebben ondersteund. En nu, tot en met maart, zitten we al op de 50. De groei is enorm. De behoefte is groot. Mantelzorgers, dat is net ook al gezegd, zien zichzelf niet altijd als mantelzorger of zien het als vanzelfsprekend. Maar het is belangrijk dat zij het vol kunnen houden en niet omvallen, want dan zijn we nog verder weg met zijn allen. Want wat gebeurt er als de mantelzorger omvalt? Het bewustzijn daarvan en de mogelijkheden die de gemeente Dordrecht biedt, die zijn enorm noodzakelijk. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel voor het inspreken. Dan heb ik mevrouw Mol van het sociaal wijkteam. Gaat uw gang.

Mevrouw Mol: Zeg maar gewoon Jolanda hoor.

De voorzitter: Jolanda, doen we vanaf nu.

Mevrouw Mol: Vanuit Dordrecht Sociaal werken wij heel veel samen met de mantelzorgers. Tijdens inloopsprekken verwijzen we vaak door. Maar ook tijdens het hulpverleningstraject zien we wel van, dit is eigenlijk een overbelaste mantelzorger. En dat zien we dan vaak terug in de financiële uitbuiting. Pas geleden nog iemand van, ik krijg het toch wel van mijn ouders als ze dood zijn. Kan ik het net zo goed nu pakken. Dat zien we wel steeds vaker eigenlijk naar voren komen. Overbelaste mantelzorger eigenlijk. Mag wel hoor. Dus dat. Ik hoorde wat, maar...

De voorzitter: Dank u wel voor uw stuk. Dan hebben we mevrouw Kruithof. Stelt u zich voor.

Mevrouw Kruithof: Ik ben Chantal Kruithof. Ik werk bij MEE Mantelzorg. Wij hebben al jarenlang een hele fijne subsidierelatie met de gemeente Dordrecht, omdat wij informatie, advies en ondersteuning aan mantelzorgers geven. Alle mantelzorgers van alle leeftijden, alle doelgroepen. Daarnaast zijn we er ook voor burgers. Een soort stukje voorlichting, campagnes, mantelzorgvriendelijke maatschappij. En voor onze collega's, alle professionals. Omdat wij vinden dat mantelzorg iets van ons allemaal is, want we krijgen er allemaal mee te maken. Jolanda vertelde al, de overbelaste mantelzorgers. Die zijn er zeker, maar de groep mantelzorgers is veel groter. Tachtig procent zal misschien niet eens hulp vragen. Er zijn ook mantelzorgers met wie het gewoon goed gaat. Die informatie kunnen vinden. Die elkaar inderdaad echt helpen vanuit liefde. En dat is heel mooi. Daarvoor is het wel belangrijk, wat Arie ook al aangaf, dat we zichtbaar zijn, wij allemaal, alle organisaties, voor vragen, voor advies, voor hulpdingen. Die moet de familie overal kunnen halen waar die in contact komt met hulpverlening. Dat gaat over zichtbaarheid en toegankelijkheid. Wat wij ook merken, is dat een vorm van waardering heel belangrijk is voor mantelzorgers, want iedereen zorgt vanuit liefde voor een ander. We vinden het zelf ook allemaal fijn om een compliment te krijgen of om een stukje waardering te krijgen. Krijg je niet altijd van je zorgvrager. Maar inderdaad de mooie regelingen van de gemeente die er dan zijn of bijeenkomsten of een compliment van een hulpverlener kunnen gewoon heel erg belangrijk zijn daarin. En omdat we het samen doen, wil ik als laatste punt nog even benoemen dat wij ook heel veel aan deskundigheidsbevordering doen, om echt met onze collega's via intervisies, workshops trainingen... Omdat we het allemaal moeten doen. Als wij bepaalde kennis of ervaring hebben, dan delen we die graag. En zo hebben we ook veel contacten met anderen, die ons weer input geven, zodat we het met elkaar in de stad gewoon zo goed mogelijk kunnen doen voor al deze mensen die voor elkaar zorgen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar Ouderplatform, mevrouw Rietstap en mevrouw Wernsen. Jullie zijn samen. Gaan jullie beiden inspreken of één van jullie?

Mevrouw Rietstap: Lieke Wernsen gaat inspreken. En misschien dat ik straks nog kan reageren in zijn algemeen op alle blijde boodschappen.

De voorzitter: Heel goed. Mevrouw Wernsen, gaat uw gang.

Mevrouw Wernsen: Kun je me horen, want ik zit vrij ver ervan af. Sorry. Ik vertegenwoordig hier het Ouderplatform. En dat wil zeggen dat dat met name kinderen zijn met een psychische kwetsbaarheid of een stoornis die wel of niet in de DSM-V staat. Ik heb geen idee meer. Schoolgang is dan al vaak een probleem. Dat betekent dat ouders geen ruimte hebben om uit te rusten. Ze zijn continu beschikbaar om te zorgen. Maar ook het regelen van zorg geeft een enorme aanslag op de mantelzorgers die wij vertegenwoordigen. Mantelzorgondersteuning, weet ik uit eigen ervaring, is met name gericht op oudere mensen. Mijn man krijgt altijd mailtje dat dingen worden georganiseerd binnen werktijd, alsof er dan tijd is om bijvoorbeeld te gaan macrameeën. Dat geldt ook voor de ouders die eventueel nog werk hebben. Heel veel ouders kiezen ervoor om één of twee ouders niet meer te laten werken. De financiële component is gigantisch. Mantelzorgondersteuning was ook een financiële compensatie. Hoe klein ook. Dat is nu afgeschaft. Mantelzorg is geen keuze. En wat ik lees uit de stukken en wat ik hoor, is dat er van alles wordt gezegd over de mantelzorg versterken. Het kan ook zijn dat je het echt niet wil en echt niet kunt. Stel dat ik zou moeten mantelzorgen voor mijn kind, dan heb ik niet het probleem, dan hebben jullie het probleem. Ik wil graag dat de instelling rondom mantelzorg moet gaan over vrijwilligheid en niet over beschikbaarheid, wat iemand anders bepaalt. Tot zover mijn woorden. Maar ik weet niet of ik nog wat gemist heb.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Wernsen. Dan ga ik naar die kant van de kamer bij mevrouw Van Dongen. Zou u het woord willen nemen?

Mevrouw Van Dongen: Ik geef het woord van mijn buurvrouw, want die kan het beter verwoorden.

Mevrouw Van Dorp: Ik ben Ellen van Dorp van Hulplijn Dordt. Hulplijn Dordt is een initiatief wat sinds drie jaar bestaat, waar informele hulpvragen binnenkomen van allerlei inwoners van Dordrecht. Wat wij zien bij Hulplijn Dordt, is dat er ook regelmatig mantelzorgers bij ons aankloppen die het niet voor elkaar krijgen om het regelen. En dan proberen wij door middel van vrijwilligers een stukje daarin bij te dragen, om het even wat makkelijker te maken. Met daaraan gelijk op wat mevrouw Spruit al zei van, vrijwilligers zijn ook niet meer helaas in grote getalen aanwezig. In het begin, toen wij in coronatijd startten, kon het niet op wat vrijwilligers betrof. Maar we zien daar nu toch wel een verandering in, waardoor het gewoon moeilijker wordt om die vrijwilligers te werven en te houden en ook in te zetten waar het nodig is. En dat het nodig is, dat merken wij heel goed. En daar kan mijn collega nog een kleine toelichting op geven.

Mevrouw van Dongen: De Hulplijn is onze voordeur, daar krijgen we onze hulpvragen via binnen. Wij merken vooral dat de mantelzorgers overbelast zijn in dingen. We kunnen het niet meer bedenken, hoe komen we naar het ziekenhuis of hoe halen we dat paspoort hier op, op het Stads kantoor, kunnen jullie ons helpen? Gelukkig hebben wij veel mensen die willen helpen met vervoersvragen, bijstaan, dat soort simpele dingen. Voor ons simpel, maar voor een mantelzorger op dat moment niet te bedenken. Daarnaast hebben we op het moment een hele mooie casus lopen. En dat is van een dame die mantelzorg verleent. Die wordt één middag in de maand ontzorgd. Dan komt er iemand anders voor haar man zorgen.

En een van ons vrijwilligers gaat een middag met haar op stap naar een tuincentrum of waar ze zin in heeft, om weer even energie op te doen. Dat is waarvoor wij er zijn en waarvoor we hard werken.

De voorzitter: Dank voor uw bijdrage. Dan gaan we naar mevrouw Rijnbout. Gaat uw gang.

Mevrouw Rijnbout: Ik ben werkzaam op een revalidatieafdeling, Parkstaete. En ben betrokken geweest bij de pilot van logeerszorg. Was een unieke ervaring om daarbij betrokken te zijn. Voor de rest, op mijn gewone werk ben ik betrokken met revaliderende cliënten, ouderen van 65-plus of ouder. Waarbij wij ook al merken dat de overbelaste mantelzorgers zich al wel parten speelt. Om daarin ook een stukje begeleiding te geven naar de mantelzorgers van, er zijn nog hulplijnen die jullie kunnen benaderen. Ben ik dan met Stichting MEE? Ja, daar ben ik natuurlijk dan het meest mee betrokken geweest, om die daar een beetje in te ondersteunen. En dat is eigenlijk een beetje wat ik doe. De logeerszorg aannemen. Informatie inwinnen van, hoe gaat het met de mantelzorger en wat kunnen wij dan bieden in die periode van logeren? En de logés die we hebben gehad, waren positief ervaren.

De voorzitter: Hartelijk dank. Fijn dat jullie het allemaal zo beknopt hebben gedaan. Maar natuurlijk. Vooruit.

Mevrouw Spruit: Want wat er ook weleens is, wij hadden laatst een casus in Sterrenburg. En dan heeft iemand echt geen mantelzorgers. Alleen een hele verre neef die dan een beetje een zaakwaarnemer is. Die op twee uur rijden vanuit Dordt woont. En die mevrouw kon niet meer zien. Van de één op de andere dag kon ze geen boodschappen meer doen. Had geen eten. Werd toen ook verward. Het hele circus begon. Dan zie je dat er ook echt steeds meer situaties zijn waarin geen mantelzorgers zijn. Dat wil ik wel benadrukken. We hebben het nu over de mantelzorger, maar soms zijn ze er niet eens.

De voorzitter: Dank u wel voor die toevoeging. Ik kijk even naar de commissie, want er is gelegenheid tot het stellen van vragen. Ik zie inderdaad al twee vingers. Mevrouw Van Vugt, CDA. En daarna kom ik bij mevrouw Stolk van VSP. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Kuperus. In punt twee, het serieus nemen, dat er meer gelijkwaardige rol wordt gezocht door de mantelzorgers in het contact met de professionals. Eerst even een voorvraag. Houdt u ook de definitie aan van mantelzorgers, dat ze acht uur per week aan het mantelzorgen zijn? Is dat ook uw definitie? En dan vervolgens de vraag, op welk moment wringt die samenwerking? En is daar ook een mogelijke oplossing voor, in uw ogen, of moeten wij die nog gaan bedenken?

De voorzitter: De heer Kuperus.

De heer Kuperus: Er zijn allerlei definities van mantelzorg, maar binnen de gemeente, heb ik begrepen, moet je meer dan acht uur meer dan drie maanden en dat...

Het maakt mij niet zoveel uit welke definitie je hanteert. Wat ik wilde aangeven, laten we zeggen, er gaat veel goed. Laat ik dat ook toch blijven zeggen. Maar het kan nog breder beter. En dan is die gelijkwaardigheid in de relatie tussen mantelzorgers en professioneel hulpverleners daar wel een aandachtspunt in. Er wordt aan gewerkt. Maar ik denk dat dat gewoon nog bij veel meer hulpverleners misschien toch iets meer tussen de oren moet komen. Mantelzorgers kunnen natuurlijk ook weleens eigenwijs zijn. Hebben hun eigen specifieke ervaringskennis over de cliënt. En dat kan weleens anders klinken dan de professional er misschien tegenaan kijkt. En dat vraagt om een wel heel gevoelige manier van omgaan, ook van de professional, met zo'n situatie. Is dat een beetje antwoord op de vraag?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: De situaties moeten we dan nu nog zelf bedenken, maar dat lukt me wel. Bedankt.

De voorzitter: Dan ga ik naar mevrouw Stolk van VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, allereerst dank aan alle organisaties en mensen die hier aan tafel zitten vanavond. Laat ik vooropstellen dat alles wat je doet voor een mantelzorger kan nooit genoeg zijn. Het zijn de wortels van onze samenleving. Ik weet niet wie ik dat vanavond heb horen zeggen, maar volgens mij dat is gewoon een feit. Er zit een hele zware last op mantelzorger zijn. Of dat voor je kind is, voor je partner, voor je vader, je moeder, het doet iets ook geestelijk met je. Het legt een grote druk op iemand. En eigenlijk heb ik een vraag voor jullie allemaal. Wat missen jullie eigenlijk? Als je het voor het zeggen zou hebben en je zou ons een advies moeten geven, waar zouden wij dan op in moeten zetten als gemeenteraad of als gemeente of als Dordrecht? Wat zou dan als eerste bij jullie opkomen van, maar dat hebben die mantelzorgers echt nodig?

De voorzitter: Wat missen jullie? Mevrouw Wernsen.

Mevrouw Rietstap: Mag ik wat zeggen?

De voorzitter: Uiteraard.

Mevrouw Rietstap: Eerst, dank je wel voor de vraag. En tegelijkertijd ga ik daar ook iets op aanscherpen, omdat je gaf net aan dat het niet zoveel uitmaakt wat voor mantelzorgers het zijn. Maar het maakt wel heel veel uit. Want als je kinderen met een met een levenslange beperking hebt, is het namelijk levenslang. Ik zou willen zeggen, het eerste wat er echt nu met spoed moet gebeuren, is dat de visie op mantelzorg echt gedifferentieerd wordt. Dat is alvast een puzzel van de oplossing, wat mij betreft.

Mevrouw Wernsen: Mag ik nog één ding aanvullen? Sorry.

De voorzitter: Moment. Hij staat niet aan. Zet hem maar gewoon neer en dan richt u hem op haar. En dan horen we haar wel.

Mevrouw Wernsen: Minder versnippering van de regels. Want als ik hoor wat mensen meemaken op het moment dat een kind 17, 18 is, dan is de overgang naar de volwassenzorg en scholing en God weet wat er allemaal nodig is. Ik zal het even netjes uitdrukken. Maar het is een rampenplan. Echt waar, het is een rampenplan.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, is het voldoende antwoord op uw vraag of zou u nog van iemand anders misschien een toevoeging...

Mevrouw Stolk: Wat mevrouw aangeeft, dat klopt wat zij zegt. Je hebt mantelzorgers en mantelzorgers. En natuurlijk zit daar een differentiatie in. Maar laten we wel wezen, mantelzorgers die je voor het hele leven bent of tijdelijk, daar zit inderdaad een verschil in. Maar te allen tijde is het gewoon zwaar. Zeker als je het langdurig moet doen. En ik ben toch benieuwd hoe andere organisaties daar tegenaan kijken. En ook aan jullie de vraag, wat mevrouw aangeeft is een visie op de mantelzorger. We weten allemaal dat de zorg alleen maar verder uitgeknepen gaat worden met de komende bezuinigingen. Waar zouden wij als gemeente goed aan doen om keuzes te maken?

De voorzitter: Wie zou daar antwoord op willen geven? Ik zie twee vingers. Gaat uw gang. En dan kom ik daarna bij u.

Mevrouw Kooiman: Ik denk dat het goed is dat er nog meer samenwerkingen komen. Nog meer bewustwording van de mantelzorg. En het is misschien een beetje zwart-wit gezegd, maar het budget voor mantelzorgondersteuning dat is... Als ik zie hoe hard het nu gaat met de vijftig mantelzorgers die we op dit moment ondersteunen, niet alleen wij, maar vanuit de aanbesteding van de gemeente Dordrecht, wordt de behoefte alleen maar groter. Ik denk dat er budget nodig is. Dat sowieso. En in samenwerkingen. En misschien niet alleen met ons, de organisaties zoals we hier zijn, maar ook met de zorgkantoren. Dat hoeft niet alleen bij de gemeente te liggen, maar het kan ook breder getrokken worden.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik wilde mevrouw Van Dongen het woord geven. Of wilde u hier nog wat op vragen?

Mevrouw Stolk: Ja, ik wil hier even wat op vragen. Want volgens mij stipt u ook wel een belangrijk dingetje aan. Want volgens mij zijn er zorg... Nee, hoe moet ik dat zeggen? Wat is tegenwoordig de zorgverzekeraars? Daar kan je ook, laat maar zeggen, mantelzorguren inkopen of krijgen. Maar volgens mijn, de VGZ hier in de regio is daarmee gestopt. Heeft dat voor de mantelzorgers die in onze regio zitten of in onze stad, laat ik het even beperken tot onze stad, consequenties voor die mantelzorgers?

De voorzitter: Ik krijg hier te horen dat ik toelichting kan krijgen vanuit de ambtelijke ondersteuning? Ik geef u het woord.

Mevrouw Huizer: Het is goed om te vertellen dat het uit de individuele cliëntverzekerde gaat op basis van een aanvullende zorgverzekering. Het geldt alleen voor mensen die aanvullend verzekerd zijn. En alle zorgverzekeraars hebben daar hun eigen regeling voor. En het is niet zo dat VGZ hiermee gestopt is. Zij hebben wel de inzet van de mantelzorgmakelaar beperkt. Die vergoeden zij ook uit dat pakket. En daarom zitten wij ook op dit moment samen met VGZ. We zijn aan het onderhandelen om te kijken of we een co-constructie, een financiering voor elkaar kunnen krijgen om het voor de mantelzorgers eenvoudiger te maken. Zodat zij niet bij twee verschillende loketten hoeven aan te kloppen. Maar ik denk dat het heel terecht is wat je net zegt, is dat niet alleen de gemeente verantwoordelijk is voor het inkopen van respijtzorg, omdat uiteindelijk de baten wel ook in de ziekenhuizen en in de medische sector liggen. En we zien vanuit het Integraal Zorgakkoord, waar wethouder Van Benschop ook nauw bij betrokken is, dat we daar echt nog wel winst hebben te behalen om onze positie als gemeente goed neer te zetten. Maar dat de VVT-sector en de ziekenhuizen zich wel degelijk bewust zijn dat als wij met elkaar niet de mantelzorger op de juiste manier ondersteunen, dat de zorg voor hen duurder wordt. Daar zijn we zeker stevig over in gesprek.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar ben ik heel blij om, dat dat gesprek al gevoerd wordt. Laat ik dat vooropstellen. Want dat is een heel zorgelijk ding. Ik zou zeggen, zet daar stevig op in als gemeente. Dank voor het antwoord.

De voorzitter: Dan wilde ik even naar mevrouw Van Dongen, want die wilde ook nog reactie geven op de voorgaande vraag van mevrouw Stolk.

Mevrouw Van Dongen: U vroeg ons, wat heb je nodig? En ik denk dat als wij als vrijwilligersorganisatie merken, de Wmo gaat heel langzaam. De Drechthopper is nooit op tijd. Wij krijgen vragen van mensen, alsjeblieft, rij ons naar het ziekenhuis of wil je mijn vader naar het ziekenhuis rijden, want de Drechthopper is nooit op tijd. Wmo wordt aangevraagd. Dat duurt echt lang. Wij zetten vrijwilligers in om te helpen met de huishouding. Om te helpen de eerste weken, als ze uit het ziekenhuis komen, te zorgen dat het toch blijft draaien, want anders komt de Wmo niet, want die komt in een vervuild huis. Wij proberen als vrijwilligersorganisaties dit soort dingen op te vangen, maar het duurt te lang. Wij kunnen niet voor vier maanden een vrijwilliger een huis laten schoonmaken.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u wilde reageren?

Mevrouw Stolk: Helder. Dank voor dit antwoord. Dat nemen we wel mee hoor. Dank.

De voorzitter: Mevrouw Kruithof, wilde u nog wat toevoegen? Zag ik uw vinger net?

Mevrouw Kruithof: Ik dacht ook aan, toen ik Jeannette en Linda hoorde, domein overstijgend samenwerken. Mantelzorgers hebben last van meerdere wetten. Of last? Er zijn meerdere wetten. Dat is gewoon lastig met de financiering. Als dat anders kan, zou heel fijn zijn. En toen jij vroeg, wat missen we, was bij mij, als je heel utopisch mag denken, we krijgen...

Ik zit al lang bij MEE Mantelzorg. Nederland is al erg veranderd, doordat het meer op televisie, in films... We worden vanzelf mantelzorg vriendelijker. Ik vind Dordrecht ook echt een koploper op landelijk gebied. Maar ik denk dat het nog beter kan. Want ook in de supermarkt kan iemand er aandacht voor hebben. Of andere burens. Want het is precies wat u ook zegt, we zien weinig netwerk. We zien mensen die werken. Hoe moet je dat combineren? Gelukkig komen daar landelijk ook andere regelingen voor. Ook nu voor studenten die zorgen, voor jongeren. Want wij hebben met het soms over ouders of ouders, maar er zijn ook gewoon heel veel jongeren, adolescenten die echt in de knel komen, omdat ze niet kunnen studeren, uit huis of werken. Er komen meer regelingen, maar wat mij betreft mag het nog meer. En er zijn in Dordt ook heel veel kleine initiatieven, van Wijk voor Wijk of een soepmiddag. Zulke soort dingen kunnen ook allemaal ondersteunend zijn om die mantelzorger even te verlichten. Dat zijn ook mooie kansen, denk ik, waar er geen vrijwilligers, mantelzorgers of helpende burens zijn om te kijken, wat kan dan wel in de wijken dichtbij, klein, op maat? Volgens mij liggen daar nog hele mooie kansen. En dat past ook perfect bij Elkaar helpen.

De voorzitter: Dank u wel. Hoe goed het ook gaat, het kan altijd beter. Mevrouw Boom van de VVD heeft een vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. En fijn dat u allemaal hier bent om het programma voor de mantelzorg beter te maken. Ik hoorde jullie input en ik werd vooral getriggerd door twee mensen, twee inspreken. Van mevrouw Mol van het Sociaal Wijkteam en van de Hulplijn. Ik zou toch graag twee vragen... Mevrouw Mol, u gaf heel beknopt en efficiënt weer van, we maken ons zorgen over overbelaste mantelzorgers. Maar we maken ook ons zorgen over financiële uitbuiting. Ik dacht dat u een link legde, maar dat weet ik niet zeker. Is dat iets wat wij zeker op moeten pakken?

Mevrouw Mol: Die financiële uitbuiting komt dan voort uit die overbelasting, maar op sommige mantelzorg is ook weinig zicht van, wat doen ze voor... Ze doen het voor hun partners, voor hun ouders. Er is ook geen zicht op. En nou is dat echt een heel klein percentage, die financiële uitbuiting. Maar er moet wel meer komen op de overbelaste mantelzorgers, om zowel de mantelzorger, maar ook de zorgvrager te ondersteunen.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. U zegt eigenlijk meer, als er minder overbelasting is, dan dat kleine negatieve zijeffect wordt ook minder?

Mevrouw Mol: Ja.

Mevrouw Boom-Vos: En aan de dames van de Hulplijn Dordt. U triggerde mij dat u zei, met corona was er echt zoveel hulp. Dan denk ik, dat klopt. Ik heb er toen ook over nagedacht. Kwam ook, volgens mij, omdat het een heleboel informatie en campagne was. En dat zie ik nu eigenlijk niet meer. Hoe is die campagne opgezet en waarom is dat gestopt of zou dat weer opgestart moeten worden? En misschien te praktisch denkend, maar hoe zijn jullie ervaringen met sociale stages van jeugdigen? Zou dat ook een hulpmiddel zijn?

Mevrouw Van Dorp: Om even te reageren op het aandacht besteden aan. In principe na corona Licht voor Dordt zijn wij verder gegaan als Hulplijn. En dat proberen we nog steeds te uiten. Maar daar zijn we nog steeds mee bezig. En dat kan zeker nog meer om onder de aandacht te komen, denk ik, om dat duidelijk te maken wat wij zijn en wat wij doen. Daar blijven we ook zeker alert op. Want daar is altijd winst te behalen natuurlijk. Als je zichtbaar bent, heb je ook meer kans dat je mensen weer triggert. Alhoewel we natuurlijk ook zien dat in coronatijd waren heel veel mensen die vanwege omstandigheden niet naar hun werk konden, in een andere situatie zaten, de leerlingen die niet naar school konden, studenten die thuis zaten. Toen had je natuurlijk een enorme vijver waar ineens van alles uit kwam. Dat is natuurlijk niet meer zoals het was. Dat weten we ook. Maar het blijft altijd goed om er aandacht aan te besteden. En wat betreft de tweede vraag, wij werken zelf niet met stagiaires. Wij hebben daar verder geen...

Mevrouw Boom-Vos: Ik bedoel niet zozeer een stagiaire. Je hebt vaak, dat noemen ze dan een sociale stage. Dat middelbare scholen, mbo's zorgen dat hun leerlingen gemotiveerd worden om één of twee uur per week een sociale bijdrage te doen. Dat ze daar punten mee kunnen verdienen of ze motiveren daarin. Dat klinkt heel erg leuk. Ik weet niet of dat dat in de praktijk vaak een voordeel voor jullie is.

Mevrouw Van Dorp: Wij werken natuurlijk wel samen met verschillende vrijwilligersorganisaties. Want de Hulplijn zelf heeft geen vrijwilligers. Wij zijn het verzamelpunt waar alles binnenkomt. Wij zetten het door naar HipHelpt, waar mijn collega Jennifer van is. Maar we zetten ook bijvoorbeeld door naar Netwerk Dordtse Helden. En die zijn daar wel mee bezig, met de middelbare scholen, om daar mensen te werven en te kijken wat zij kunnen betekenen in dit soort trajecten. Daar wordt zeker wel wat mee gedaan.

De voorzitter: Mevrouw Spruit wilde ook nog even antwoord geven op deze vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw Spruit: Ons keurmerk is natuurlijk werken met studenten. Maar met de middelbare school stages merken dat ze dan bijvoorbeeld tachtig uur stage moeten lopen. Dan kost het veel werk om ze in te werken. Ze zijn nog heel jong. Je kan ze niet onbegeleid naar iemand toe sturen. Dat levert eigenlijk weinig op. En dan komt het neer op activiteiten organiseren of ondersteunen. Dat is gewoon nog een hele lastige groep met Maatschappelijke Diensttijd en Dordtse Helden, die hebben daar al een andere structuur voor. Dan werkt dat wel weer een beetje. Maar dat is nog ingewikkelder dan dat het lijkt.

De voorzitter: Uw vragen zo voldoende beantwoord, mevrouw Boom? Ja. Dan heb ik een vraag van mevrouw Jager van Beter voor Dordt. En daarna kom ik bij mevrouw Van Vugt van het CDA.

Mevrouw Jager: Ik had een aantal vragen schriftelijk gesteld. Heb ik antwoorden op gekregen. Maar heb ik nog geen tijd voor gehad om dat te verwerken. En dat laat ik even naar aanleiding van wat ik hier hoor op me inwerken. Maar ik heb wel een vraag.

En ik hoor van, alles wat we doen, kan nog beter. Tenminste, we kunnen niet alles doen wat we willen. En dan heb ik een hele vervelende vraag. Want ik kom veel mantelzorgers tegen die helemaal niet van het bestaan van mantelzorgondersteuning weten. En dan denk ik, doen we genoeg om die te bereiken? En zo ja, wat doen we? En anders, wat zouden we moeten doen om die mensen te bereiken?

De voorzitter: Heeft u de vraag aan een specifiek persoon of gaan we kijken wie er graag zou willen beantwoorden? Is er iemand die hier graag een antwoord op zou willen geven? Gaat uw gang.

Mevrouw Kruithof: Ik denk dat we het allemaal weten. Heel veel mensen voelen zich geen mantelzorger. Zijn ook niet bekend met het woord of met de term. Misschien is dat ook niet nodig. Want als één op vijf in Dordrecht zorgt, dat zijn heel veel mensen, als we naar het inwonersaantal kijken. Maar wat wel belangrijk is, is denk ik dat er zijn vele vindplaatsen van mantelzorgers. Op verschillende plekken kom je ze tegen. In een verpleeghuis of bij ZorgMies of bij de vrijwilligers of bij ons of in een ziekenhuis of bij een huisarts. Je kan ze niet allemaal in beeld brengen, want ze komen niet allemaal tegelijkertijd op een plek. Ik denk dat het veel belangrijker is dat als je denkt, ik heb een vraag, dat je weet waar je heen kan. We hebben natuurlijk het sociaal team, maar ook op andere plekken dat ze gezien worden. Dat ook een huisarts oog heeft voor een naaste en niet alleen voor een zorgvrager. Volgens mij is dat een taak aan ons allemaal, door het ook te benoemen. Want heel veel mensen weten het niet. En zolang het goed met je gaat, is het ook niet zo erg dat je het niet weet, want je doet het uit liefde. Maar als je hulp nodig hebt, vooral preventief die vragen, dat advies, dat kleine stukje ondersteuning moet je snel krijgen. Want we willen die tien procent overbelaste mantelzorgers, die wij hier allemaal ook zien, natuurlijk het liefst vroegtijdig helpen. Maar hoe brengen we ze in beeld? Met campagnes. Met elkaar, door elkaar op te zoeken en kennis te delen.

De voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag, mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Met campagnes, ik denk van, ik hoor de huisarts noemen, wordt daarop ingespeeld? Doen we daar iets mee, dat die mensen geïnformeerd worden? Doen we weleens een informatiemiddagje of -uurtje voor huisartspraktijken, praktijkondersteuners en zo? Want ik kom mantelzorgers tegen die zeggen, ik had me drie jaar geleden al kunnen melden voor ondersteuning. Waarom wist ik dit niet? Ik denk dat we daar toch iets mee moeten. En dat is wel vervelend, want we hebben er natuurlijk genoeg waar we iets mee moeten. Maar ook de mensen die we niet in beeld hebben, die het nodig hebben, die zouden we toch moeten kunnen bereiken.

Mevrouw Kruithof: U heeft helemaal gelijk. En wij zijn al jaren bezig om huisartsen daarover te spreken, maar ook artsen. En soms zijn artsen ook de moeilijke doelgroep. De POH-ers, de verpleegkundigen, de fysiotherapeuten, de ergotherapeuten, dat zijn allemaal mensen die wij, maar ook onze collega's en bijvoorbeeld een Parkhuis met al het personeel, om gewoon heel goed te kijken naar, welke familieleden staan eromheen? Weet u dat u extra zorgt? Weet u dat dat een mantelzorger is? Weet je dat je bij ons, bij mij, waar je dan ook terecht kan? Dat zullen we met zijn allen...

Dat is één van de dingen die veel beter kunnen. Je moet met zijn allen zien dat we meer zorgen. En dat kan niet bij één iemand liggen. Dat zullen we met elkaar moeten doen. En onze ervaring, jarenlang, is wel dat huisartsen zijn voor ons ook heel moeilijk te bereiken. Maar ze hebben bijvoorbeeld wel DrechtDokters. Daar hebben wij weer contact mee. Daar informeren we elkaar op. Bij een intervisie van POH-ers sluit ik regelmatig aan. En dan ga ik vanuit de mantelzorgbril input geven op die casus, waardoor zij anders denken en denken, dat is handig. Dan kunnen we die of die of die inschakelen.

Mevrouw Rietstap: Mag ik wat zeggen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik geef even nog mevrouw Rietstap het woord en daarna... Want u heeft een vraag?

Mevrouw Stolk: Ja, even over waar ze tegenaan lopen, organisaties. Volgens mij is dat ook een stukje wat met de AVG te maken heeft. Want je mag natuurlijk niet alles delen. Klopt dat? Nee?

Mevrouw Kruithof: Nee, ik denk het niet. Want je gaat geen informatie delen, maar je kan wel... Als wij allemaal zouden zeggen, ik weet van heel veel mensen die hier zitten, die doen dat. Als je een patiënt of zorgvrager of cliënt, neem iemand mee. Heb je iemand in je buurt, een familielid, een buur, een vriendin, een collega, maakt niet uit, neem iemand mee. Dan heb je al een mantelzorger aan tafel zitten. Dan kan jij best als behandelaar, hulpverlener, sociaal team, collega zeggen, u heeft een vraag. Voor u is het ook moeilijk. Weet u, dat kan je best zeggen. Dat heeft niks met AVG te maken. Weet je dat er ook iets voor jou is als je een vraag hebt? Of jij mag ook bij mij komen. Dat is nog fijner, want dan pik je het op.

De voorzitter: Ik ga heel even nog structureren, want u wilde nog een antwoord geven op de vraag van mevrouw Jager, een aanvulling. En daarna heb ik nog een aantal commissieleden die nog vragen hebben. Ik wil het nog even gestructureerd houden. Mevrouw Rietstap, u mag nog even reageren op de vraag.

Mevrouw Rietstap: Ik wil niet per se Chantal in het zonnetje zetten, want ik schrijf nogal kritische columns in Mantel MEE. Chantal en ik zijn het niet altijd met elkaar eens, laat ik het zo zeggen. Maar één ding moet ik wel jullie toch geruststellen, dat als ik het vergelijk met het zorgaanbod hier in de regio, dan moet ik echt zeggen dat voor mij vanuit het Ouderplatform en alles wat wij met het meldpunt in kaart brengen de tak mantelzorg ondersteuning met kop en schouders en vlag en wimpel erbovenuit steekt qua vindbaarheid. Misschien dat ter geruststelling.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Van Vugt van het CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Ik besef ook meer dan eens hoe belangrijk het is dat er zoveel aan mantelzorg wordt gedaan, maar dat er ook weer organisaties omheen staan die daarin willen ondersteunen.

Want het is wel een stukje samenhang in de maatschappij. En dat stukje wordt steeds groter. Wordt een stuk. We zitten hier natuurlijk, omdat we ook weer op de hoogte zijn gesteld als raad over de stand van zaken ten aanzien van het mantelzorgbeleid. En ik ben eigenlijk heel benieuwd hoe de organisaties kijken naar de behaalde doelen. Is dat wat u betreft genoeg? Zijn die ook echt gehaald? En ik ben ook wel benieuwd, die vraag sluit er naadloos op aan, er zijn weer drie pijlers uitgezet voor de komende tijd, kunt u zich daarin vinden of zijn die verkeerd gekozen? Zijn ze goed gekozen of verkeerd gekozen? Ik sta daar verder nu nog helemaal neutraal in, maar ik ben heel benieuwd.

De voorzitter: Is dit naar de heer Kuperus of was dit gewoon...

Mevrouw Van Vugt-Roose: Mag aan de organisatie. Mevrouw Spruit, ben ik ook wel benieuwd naar hoe ze daarnaar kijkt.

De voorzitter: Gaat uw gang. De punten worden hier heel even benoemd door mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ik heb hier de integrale visie sociaal domein voor me. Misschien goed voor de gasten om te weten over welke drie pijlers het gaat. Pijler één is mantelzorgers preventief ondersteunen. Twee is mantelzorgers krijgen meer regie. Raakte ook aan wat er ingebracht werd vanuit de Wmo Adviesraad. En de derde is de domeinoverstijgende samenwerking, waar ook eerder al over gesproken is. Dan weten de insprekers in ieder geval voor welk punt het gaat.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Alleen voor de tweede vraag. De eerste ging over de behaalde doelen.

Mevrouw Spruit: Ik ga toch eventjes over de nieuwe doelen... Ga ik me op richten. Dat preventieve ondersteunen, je hebt niet overal invloed op. We zitten hier voor een Dordts voorstel, terwijl de overheid de financieringsstromen zo heeft georganiseerd dat het probleem eigenlijk blijft bestaan en je dweilt en mop eromheen. Dat moet je je ook realiseren. En dat preventieve ondersteunen blijft, en dat ben ik met Chantal eens, heel moeilijk. Omdat het bewustzijn van, wanneer zorg ik... Wij krijgen soms een student die consequent te laat is. En dan op een gegeven moment ga je het gesprek aan en dan blijkt, maar ik haal het echt niet eerder, want ik ga al om zes uur uit bed, want anders dan kan mijn moeder niet ontbijten. Want die help ik eerst op gang. En dan ben ik het met jullie eens van het Ouderplatform, dat je die differentiatie in die verschillende groepen die mantelzorg verlenen en welke mantelzorg. Of dat je dat eigenlijk vanaf geboorte doet zonder dat je het je bewust bent of dat je het gaat doen als je 50 bent en je ouders gaan dementeren, is een ander verhaal. En daar heb je verschillende dingen voor nodig. Daar is geen eenheidsworst voor.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Spruit.

De heer Kuperus: Mag ik? Die volgende twee pijlers, laten we zeggen, die onderschrijf ik helemaal. Alleen tegelijkertijd zijn het ook best wel wat abstracte, lastig te realiseren doelen, pijlers van inzet, meer inzet. We gaan proberen...

In die bewoordingen staat het er een beetje. Zeker met die domeinoverstijgende samenwerkingen, dat is toch vaak heel lastig werken. Ik was ook nog wel benieuwd wat de gemeente zelf denkt hoeveel mogelijkheden daar liggen om echt iets naar beneden te halen, wat betreft die schotten.

De voorzitter: Wil de wethouder daarop reageren? Wil wel, maar hij doet het niet.

Mevrouw Van Benschop: Hij doet het weer. Het gaat goed. Hij doet het. Als het gaat over die domeinoverstijgende samenwerking, dan denk ik dat er net al iets benoemd is. Dat is bijvoorbeeld zo'n Integraal Zorgakkoord, waar we aan tafel zitten met de VVT, met ziekenhuiszorg, met VGZ, waar we echt proberen om een plan te maken om daar te zoeken naar mogelijkheden hoe we met elkaar hetzelfde probleem, noem ik het maar even, of in ieder geval de toenemende zorgvraag het hoofd kunnen bieden. Ik geef direct toe hier aan tafel dat dat niet makkelijk is. Iedereen zit binnen andere wetten. Iedereen zit binnen andere domeinen. Je zult daar echt wel een beetje een doorbraak moeten realiseren. De bedoeling van het Integraal Zorgakkoord is die doorbraak. Dat gaat nog steeds niet vanzelf. Maar we zitten daar zeer zeker stevig aan tafel, omdat we zien dat op het moment dat de VVT en de ziekenhuiszorg bepaalde besluiten nemen rondom het wel of niet ondersteunen van mensen die een zorgvraag hebben, als zij daar keuzes maken om het niet te doen, dan zitten die mensen thuis en dan vragen die mensen zorg. En dat gaat een enorme druk op mantelzorgers leveren, maar sowieso op het sociaal domein. We voelen daar de verantwoordelijkheid en een opdracht. Maar dat is ook iets waar we steeds onze partners weer aan moeten helpen herinneren, dat we dit samen moeten doen. En dat gaat niet vanzelf. Maar dat is wel een van onze speerpunten. En als het gaat over die differentiatie in het aanbod, ik ben het geheel eens met iedereen die hier zegt dat we meer differentiatie nodig hebben, maar in het aanbod op ondersteuning proberen we dat al wel te doen. Bijvoorbeeld door nu de nieuwe Zorgoppas. Daar zijn we een pilot mee gestart, eind vorig jaar. En die hebben we nu doorgezet voor de komende periode. Waarbij ouders van zorgintensieve kinderen de mogelijkheid hebben om een zorgprofessional, noem ik het maar, of een student, iemand in ieder geval met een zorgachtergrond in te kunnen huren om op te passen. Zoals ik dat voor mijn kinderen gewoon aan mijn neefje en nichtje vraag, is dat voor mensen met zorgintensieve kinderen veel moeilijker. We zijn wel degelijk op zoek naar, hoe kunnen we differentiëren in het aanbod wat we hebben? Dat betekent niet dat we voor iedereen het aanbod hebben of dat we ook iedereen bereiken. Dat is natuurlijk ook echt iets waar we aandacht voor moeten hebben in het uitvoeringsprogramma.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan ga ik naar de heer Tutupoly van Op Ons Eiland.

De heer Tutupoly: Is eigenlijk een vraag in het verlengde van eerdere vragen die gesteld zijn. We begonnen er eigenlijk al mee dat er heel veel organisaties hier zijn, wat op zich een goede zaak is. Tegelijkertijd hoor je ook dat mantelzorgers die hulp nodig hebben vaak niet weten waar ze terecht zouden moeten kunnen. En daarom vroeg me eigenlijk af, is er één aanspreekpunt die de hulpvraag uit kan zetten of die een mantelzorger op weg kan helpen, dan wel is daar ook over gesproken om dat in gang te zetten?

De voorzitter: Ik kijk even rond. Mevrouw Spruit wil daar antwoord op geven?

Mevrouw Spruit: Ik wil wel een poging wagen. Maar één loket is ook zo'n utopie. Het werkt niet echt. Wij kennen elkaar allemaal heel goed. Weten ook allemaal precies wat we doen. Als iemand bij Helpende Handen bij wijze van spreken belt, maar wij zitten toevallig niet in het werkgebied, dan verwijzen we naar elkaar door of we attenderen ons op MEE Mantelzorg van, nog één belletje verder en dan heb je de goede te pakken. Ik denk dat we op zich elkaar al heel goed weten te vinden in Dordt. En dat één loket daar niet de oplossing voor is. Want dan moet je één iemand achter een telefoon gaan zetten. En dan moet je van alles weten, terwijl dat soms heel specifiek is. Je kent het verhaal en je wijst naar elkaar door. En we hebben zelfs een samenwerking met de Hulplijn. Als het bij Helpende Handen niet past of het is juist in de weekenden, dan kunnen we het zo AVG-proef doorgeven. Daar zit al wel hele goede samenwerking in.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop wil daar ook nog even op reageren.

Mevrouw Van Benschop: Ik denk dat het goed is te benoemen dat dit ook eigenlijk juist is waar we naartoe werken. Dat als iemand zich meldt, met wat voor zorgvraag dan ook, dat je het eigenlijk een soort no wrong door principe... En dat partners elkaar weten te vinden om wel het juiste aanbod onder de aandacht te kunnen brengen. Maar eigenlijk de hele gedachte van één loket wilden we juist niet. We hebben ook een aanbesteding gedaan voor een integrale opdracht, bijvoorbeeld voor het Sociaal Wijkteam, voor het buurtwerk, voor het jongerenwerk, juist omdat we niet willen dat mensen voor verschillende zorgvragen, de ene keer is het mantelzorg, de andere keer is het jeugdzorg, iedere keer bij een apart loket terecht moeten. We willen dat professionals elkaar weten te vinden. De ondersteuning elkaar weet te vinden. En dat mensen altijd geholpen worden. Er is niet gesproken over het vormen van één loket voor mantelzorg.

De voorzitter: Vervolg vraag, de heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Dat begrijp ik, als een mantelzorger bij een van de organisaties aanklopt. Maar het is juist vaak zo dat mantelzorgers niet weten dat er iets bestaat waar ze kunnen aankloppen. En dan kan ik me juist wel voorstellen dat je zegt, ze hebben in ieder geval een loket die hen op weg helpt dat er bepaalde mogelijkheden zijn, zodat ze bij organisaties terecht kunnen.

De voorzitter: Mevrouw Spruit wil erop reageren. Gaat uw gang.

Mevrouw Spruit: Als je mantelzorg googelt, Dordrecht, dan komt meteen MEE Mantelzorg bovendrijven. En dan volgen daarna een aantal andere organisaties die hier aan tafel zitten. Ik denk dat het niet heel ingewikkeld is.

De voorzitter: Mevrouw Van Dorp, u heeft er nog wat aan toe te voegen.

Mevrouw Van Dorp: Vanuit de Hulplijn zijn wij natuurlijk wel het telefonisch punt waar mensen naartoe bellen. Wij krijgen ook wel bijvoorbeeld vragen.

Wij weten vanuit de Hulplijn gelukkig heel veel initiatieven en contacten. Dat proberen wij ook wel te benadrukken en de mensen de goede kant op te sturen. Het is ook weleens als iemand belt en wij vermoeden dat er iets is dat we dan specifiek doorvragen van, kunnen wij iets betekenen op dat gebied? Het gebeurt zeker wel. En inderdaad, wat er ook verder gezegd wordt, die lijnen zijn zo kort allemaal die we hier met elkaar hebben, dat dat zeker in het voordeel werkt, denk ik, voor de mantelzorgers. Maar dan blijft het punt dat je ze nooit allemaal in beeld hebt en dat ze je helaas niet allemaal kunnen vinden. Maar inderdaad dat zullen we met elkaar op moeten pakken om met elkaar te vertellen wat er allemaal is. Maar dat is denk ik voor iedereen van belang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Tot zover, de heer Tutupoly? Ik wilde eigenlijk naar mevrouw Schnabel. Kan ik zo bij u komen, mevrouw Stolk? Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Soepel. Ze is toch soepel. Nou hoor ik die mevrouw zeggen, dan moet je even googelen en dan komt het gelijk bovendrijven. Nou is Dordrecht enorm aan het vergrijzen. Dat weten we allemaal. En niet iedereen is, hoe zeg je dat, digitaal vaardig. Google vaardig, zal ik maar zeggen. Hoe gaan we die mensen dan bereiken? En ik zeg niet dat er iets moet komen waarvan je zegt, er moet iemand heel de dag achter een telefoon gaan zitten. Maar kunnen we niet iets bedenken, en dat hoeft niet nu, maar hoe die mensen ons wel kunnen bereiken? Daar gaat het eigenlijk om.

De voorzitter: Mevrouw Spruit.

Mevrouw Spruit: Er zijn ook altijd nog van alle organisaties flyers. Ik weet bij huisartsenpraktijken staan de flyers van MEE, staan de flyers van de wijkgerichte initiatieven die er nodig zijn. Hulplijn Dordt staat volgens mij bij iedere huisartsenpraktijk. Daar vind je wel die telefoonnummers en eventueel dan een website, als je dan een handig familielid of iets hebt. Ik moet zeggen, bij Helpende Handen hebben we ook veel mensen die soms echt nog helemaal niet digitaal vaardig zijn, maar die ons wel weten te vinden via-via of via een flyer.

De voorzitter: Ik heb vernomen dat mevrouw Kruithof ook nog even wat wil toevoegen. En u mag zo ook nog wat toevoegen.

Mevrouw Kruithof: Ik wil ook graag wat toevoegen, want je kan inderdaad googelen. En misschien voor u een aanvulling. Vanuit MEE Mantelzorg hebben wij ook een bereikbaarheidsfunctie voor de stad. Dat we gewoon vijf dagen per week heel de dag bereikbaar zijn per telefoon, per email, via de website, via socials. Dat we de mantelzorgers die ons dan inderdaad vinden kunnen bereiken. Maar wij vinden het ook belangrijk om het om te draaien. We moeten zelf ook zichtbaar zijn. We zitten bijvoorbeeld bij spreekuren in bibliotheken. We zitten bij elkaar bij de spreekuren van het sociaal team. We zitten in leefbaarheidsoverleggen. We doen nu weer zo een advertentiecampaagne in die kleine wijkkrantjes, die mensen wel lezen. Want het staat ook weleens in de Dordt Centraal, maar dat is natuurlijk ook weinig. Je moet het ook omdraaien.

En weet je, wij hebben nieuwsbrieven bijvoorbeeld digitaal, maar we hebben ook nog een heel gedeelte wat gewoon een papieren brief graag wil. En dat doen we ook. Want het is precies wat jij zegt, we moeten er voor alle burgers zijn. En jongeren zitten meer op Insta en onze professionals op LinkedIn. Je moet op zoveel mogelijk kanalen met elkaar en al die korte lijnen. Doen we denk ik met heel veel organisaties wel ons best om op alle manieren mantelzorgers te bereiken.

De voorzitter: De heer Kuperus heeft nog een aanvulling.

De heer Kuperus: Ik heb in mijn inleiding ook al gezegd, wij zouden het wel fijn vinden als er in veel wijken of eigenlijk in elke wijk een informatiepunt zou zijn waar je toch heel gemakkelijk informatie kunt krijgen als je een vraag hebt. Ik bedoel niet een plek waar de problemen opgelost worden, maar wel waar je in ieder geval kunt vinden welke weg je zou moeten of kunnen bewandelen. Net zoals er zijn al natuurlijk initiatieven in Dordrecht, zoals De Buitenwacht of de wijkwinkel, papierwinkel die toch echt wel wat opleveren in dat opzicht.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter, mag ik daar een vraag op door stellen? Sorry.

De voorzitter: Ik wilde echt even naar mevrouw Schnabel, want die zit al een hele tijd te wachten. Is het heel kort?

Mevrouw Boom-Vos: Het komt bij mij een beetje moedeloos, negatief over. Vindt u dan niet het Sociaal Wijkteam, wat ik hier net heb gehoord, dan een bereikbaarheid in de wijken?

De heer Kuperus: Dan komen we op een ander onderwerp, wat ook misschien lastig is.

Mevrouw Boom-Vos: Laten we dat dan maar niet doen, want ik ging al voor.

De heer Kuperus: Maar onze ervaring is dat het Sociaal Wijkteam niet in alle opzichten al zodanig laagdrempelig is dat iedereen daar zijn weg gemakkelijk naartoe vindt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, ik ga u nu echt het woord geven. PvdA.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste vraag is eigenlijk meer een interesse vraag. Stel dat in een utopie er ontzettend veel mensen zich zouden gaan realiseren dat ze eigenlijk mantelzorger zijn en ook precies weten waar ze dan moet zijn. Is er dan genoeg aanbod en zijn er dan genoeg middelen om al die mensen te kunnen helpen? En de tweede vraag is denk ik meer gericht aan de ambtelijke ondersteuning. In de eerste pijler staat dat we, als het over preventie gaat, ook willen inzetten op werkgeversverenigingen. En daarvan was ik benieuwd, doen wij als gemeente ook aan mantelzorgverlofuren? En daarnaast, hoe zorgen we ervoor dat kleine ondernemers de middelen hebben om ook die verlofuren voor hun werknemers in te zetten?

De voorzitter: Wie mag ik het woord geven om de vragen te beantwoorden? Wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Die eerste vraag wil ik wel beantwoorden. Ik denk dat ik daar ook het gesprek met de raad over moet voeren dan. Als iedereen die mantelzorg levert, via de definitie zoals we die benoemd hebben, zich zou realiseren dat die mantelzorger is en zich zou melden voor ondersteuning, dan zijn de middelen die we nu hebben niet toereikend. Dat is het korte antwoord. En de tweede vraag laat ik Linda beantwoorden.

Mevrouw Huizer: En dat was een drietrapsraket. Ik ga proberen of ik ze onthouden heb. We hebben inderdaad contacten met de werkgeversvereniging, maar het is wel goed om aan te even dat jaren geleden er al is ingestoken op de oorkonde voor mantelzorgvriendelijk werkgever. Dat heeft MEE Mantelzorg destijds al in het proces ondersteund en begeleid. Waarmee wij mogen zeggen als gemeente Dordrecht dat wij deze oorkonde ook gehaald hebben. Wij zijn als gemeente Dordrecht mantelzorgvriendelijke werkgever. Ik ben zelf mantelzorger. En ik ervaar dat ook zo. Ik krijg absoluut de ruimte vanuit mijn parttime baan om daarnaast ook nog voor mijn zorgintensieve broer te zorgen. Ik kan uit eigen ervaring spreken dat ik zeker onze gemeente mantelzorgvriendelijk vind. Als ik dan kijk, jouw tweede vraag. Met de werkgeversvereniging hebben we nu een mooi contact opgebouwd om te kijken wat we in ieder geval kunnen doen in de trainingen voor geaccrediteerd samenspel met de mantelzorger. Dat is eigenlijk bedoeld om zorgprofessionals zowel te leren hoe je in balans met mantelzorgers samenwerkt, maar ook om te kijken, omdat er veel zorgprofessionals zijn die zelf mantelzorger zijn, om hen te helpen in hun werk- en privébalans. En de werkgeversvereniging denkt daarover mee, maar ook ondernemers. We zijn met elkaar aan het kijken eigenlijk hoe we het stuk beleid dat we een aantal jaren geleden ingezet zijn... Dan kijk ik ook even Chantal aan. Ik denk dat werkgevers inmiddels bereidwilliger zijn en meer beseffen dat als zij geen aandacht hebben voor de werk- en privébalans van mantelzorgers, dat ze ook gewoon hun eigen banen niet kunnen opvullen. De urgentie om als werkgever mee te werken is groter nu. En ik denk dat Chantal dat wel erkent. Dat biedt ook wel weer kans om die samenwerking nog verder uit te bouwen. En dat is een van de redenen dat we die ook in de pijler opnemen.

De voorzitter: Vervolgvrage, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Korte vervolgvraag. Stel je hebt een schoenenwinkel en je hebt één personeelslid, dan is er veel lastiger voor te zorgen. Hoe gaat het dan in zo'n geval? Dat is misschien heel praktisch.

Mevrouw Huizer: Ik denk in eerste instantie altijd in overleg. Hoe kun je er met elkaar zo goed mogelijk uitkomen? Er bestaat wettelijk zorgverlof. Dat is niet voor een mantelzorger anders dan voor een persoon die tijdelijk voor iemand uit de omgeving zorgt. Nog niet eens zozeer mantelzorger. Daar is gewoon wettelijk zorgverlof voor mogelijk. Maar ik denk wel als je het samenspel met elkaar goed weet vorm te geven, dan kan de medewerker aan het werk blijven en de werkgever is zijn werknemer niet kwijt. Volgens mij zit het heel erg op samenspel.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft een toevoeging, mevrouw Spruit?

Mevrouw Spruit: Een hele korte toevoeging. Wij zijn zelf een sociale onderneming. Wij hebben zeven medewerkers in dienst, waar ik heel trots op ben. Maar ik zou een probleem hebben als er drie tegelijk mantelzorgverlof of op welke manier ook... Ook voor de bekostiging. Want daar zit gewoon geen enkele rek of mogelijkheid in. Dat is ook wel de kwetsbaarheid van de mooie dingen die we hier hebben. Wij zijn subsidie afhankelijk, met daarbij heel veel creatieve fondsen werven en andere initiatieven, om te laten bestaan wat we hebben aan ondersteuning. En als je dat nog meer onder druk zet, doordat je dan ook nog als werkgever zou moeten zeggen, je krijgt verlof. En natuurlijk is er in het gesprek veel mogelijk, maar dat is niet eindeloos.

De voorzitter: Tot zover voldoende, mevrouw Schnabel?

Mevrouw Schnabel: Heel kort nog. Worden deze situaties ook meegenomen in de gesprekken?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Ik denk dat we hier ook wel een beetje treden in een verantwoordelijkheid van een werkgever. En dat vind ik lastig in dit gesprek. Wij proberen werkgevers te ondersteunen in, hoe ga je om met dit soort situaties? Maar uiteindelijk is het niet aan de gemeente noch aan deze partners om werkgevers te vertellen hoe ze dit moeten doen. We kunnen ze alleen helpen in wat de mogelijkheden zijn. Geldt ook voor de mantelzorger zelf natuurlijk. We gaan mensen ook niet dwingen om zorg te accepteren. Dit is echt een vraagstuk tussen werkgever en werknemer, waarbij wij proberen of waarbij de partners proberen om vanuit de ervaring en expertise werkgevers handvaten te geven, hoe ga je hiermee om? Maar als de vraag is, gaan wij voor werkgevers vervangende arbeidsuren of zo regelen, nee.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Nieuwland van ChristenUnie/SGP.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter, zou ik kort hierop mogen reageren? Aansluitende vraag op wat hier gevraagd wordt? Heel kort. Want wat de wethouder nu zegt, is heel duidelijk, dat het gaat voornamelijk over het informeren. Mijn enige vraag daarbij is, worden daarbij ook de werkgevers geïnformeerd, als zij zelf met die vraag komen te zitten hoe dat ondersteund wordt?

Mevrouw Kruithof: Mag ik dat beantwoorden?

De voorzitter: Gaat uw gang. Natuurlijk.

Mevrouw Kruithof: Er is een landelijke organisatie die heet Mantelzorg en Werk. En die is heel erg voor bedrijven om allerlei regelingen, informatie en advies te geven. Ook over deze situaties. En misschien is het denk ik goed om te weten dat ongeveer vijftig procent van de werkende mantelzorgers niet vertelt dat hij mantelzorger is en vijftig wel. En de meeste vragen van mantelzorgers die zij nodig hebben, dat zijn niet de verlofregelingen.

Dat denk je misschien wel, maar het hoogste percentage is iets van zestig tot zeventig procent dat zij maatwerk nodig hebben. Praten met je teamleider, wat voor oplossingen kan? Kan ik later beginnen? Kan ik vrij? Kan ik thuiswerken? Weet ik veel. Allerlei out of the box ideeën. Dan komen pas de verlofregelingen. En een collega die jou steunt en vraagt, hoe gaat het met je, wordt ook enorm gewaardeerd.

De voorzitter: Dan ga ik nu wel naar mevrouw Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag nog een vraag stellen aan ZorgMies, omdat jullie natuurlijk een hele belangrijke ondersteunende rol spelen voor overbelaste mantelzorgers. U gaf aan dat u dit jaar al op de vijftig aanvragen zit. Veel hoger dan vorig jaar. Er is bij jullie een aanbesteding. En ik ben heel erg benieuwd, wat gebeurt er nu als er nog meer aanvragen komen? Is het dan op een gegeven moment, het geld is op, helaas, we kunnen jullie niet helpen? Of waar moeten we dan aan denken?

Mevrouw Kooiman: We zijn natuurlijk beperkt in het budget wat we hebben gekregen van de gemeente Dordrecht. Ik hoop, mochten we het budget overschrijden, dat er nogmaals naar gekeken kan worden. Vanuit dat punt, eigenlijk de voorgaande jaren zijn we uitgegaan dat iedere mantelzorger recht heeft op 48 uur ondersteuning. En dit jaar zetten we hem in op 30, zodat we meer mensen kunnen helpen. Het is alleen zo dat een mantelzorger, voordat de alarmbellen gaan rinkelen en er zorg wordt gevraagd en ingezet, zijn er ook op lange termijn mogelijkheden die we met elkaar gaan bekijken. Als wij ergens binnenkomen dan gaan kijken van, hoe kunnen we hen op dat moment helpen, maar ook op de lange termijn. En hoe sneller wij iemand geholpen hebben en daar buiten de gemeentesubsidie om iets voor kunnen betekenen, kunnen we weer iemand anders helpen. We zijn ons daar heel erg bewust van en daar ook inderdaad mee bezig om te kijken hoe we dat kunnen inzetten.

De voorzitter: Mevrouw Rietstap heeft nog een aanvulling.

Mevrouw Rietstap: Ik wil niet per se juridisch gaan doen, maar we hebben de Wet maatschappelijke ondersteuning en we hebben een Jeugdwet. En daarin zijn gewoon wettelijke voorzieningen opgenomen, namelijk respijtzorg. Ik snap dat we het erover hebben en tegelijkertijd ook niet. Want formeel hoeft de gemeente zich niet met een aparte voorziening op te gaan winden over respijtzorg. Wat er heel de tijd eigenlijk misgaat in het sociaal domein, ik ben er pas vanaf, pak hem beet, eerste kwartaal na de decentralisatie over aan het babbelen hier in de raad, is dat de indicaties niet juist worden verstrekt. Ik wil toch nog even extra benadrukken, dat is over respijtzorg en over belasting van mantelzorgers gaat, dat we daar gewoon de normale route voor moeten volgen. En dat dat niet gebeurt, dat is dan heel vervelend, maar zo zij het. Het zou toch moeten.

De voorzitter: Mevrouw Kooiman, u wil graag reageren?

Mevrouw Kooiman: Ik denk dat het in veel gevallen wel gebeurt. Alleen wat het is, de tijd... Zeker. Maar daar hebben we natuurlijk vandaag ook al over gesproken, dat de aanloop ernaartoe. Voordat er formeel iets geregeld is, in die korte tijd kan een mantelzorger omvallen. En juist voor die periode is het belangrijk dat we die mantelvoorziening hebben vanuit de gemeente. En op de lange termijn, er is gewoon een te lange wachtperiode om al die formaliteiten te regelen.

Mevrouw Rietstap: Maar daar begint het al mee, want dat mag namelijk wettelijk gezien helemaal niet. Dat moet gewoon eindelijk een keer stoppen. Ik weet niet hoeveel keer ik dat hier in de raad moet komen vertellen of in commissies en rondetafelgesprekken, maar het moet gewoon een klaar zijn, toch?

De voorzitter: Wat ik hier merk, is dat er een punt wordt genoemd. Dat er enerzijds wordt aangegeven dat er natuurlijk een bepaald proces in is in het traject, maar dat loopt nog niet naar behoren, geeft mevrouw Rietstap aan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Moment hoor. Want is er iets waarvan mevrouw Kooiman zou kunnen zeggen, we zijn daarmee bezig of er kan op een ander moment naar gekeken worden? Want ik snap wel dat er behoefte aan is. En we kunnen nu, op dit moment, niet de discussie gaan voeren. Gaat uw gang.

Mevrouw Huizer: Ik denk dat het wel even van groot belang is om het verschil tussen de algemene voorziening en de maatwerkvoorziening toe te lichten. De respijtzorgvoorziening, zoals wij die hebben opgetuigd in Dordrecht, is vanuit de algemene voorziening en niet vanuit een Wmo maatwerkindicatie. Er is ook een Wmo maatwerkindicatie respijtzorg, maar die wordt op dit moment alleen maar ingericht op het verblijf tijdelijk. En dat gaat niet over vervangende mantelzorg aan huis. Dat is een groot verschil.

Mevrouw Rietstap: Ik vind het fantastisch dat de gemeente Dordrecht dat doet, maar eigenlijk ben je iets aan het repareren wat normaal gesproken goed zou moeten lopen. En jullie weten dat ik er zo over denk. En ik heb dat al heel vaak... En ik vind gewoon dat de raad dat zich bewust moet zijn.

De voorzitter: Mevrouw Stolk wilde ook wat vragen.

Mevrouw Stolk: Want ik word hier natuurlijk best wel door getriggerd.

De voorzitter: Dat zal best.

Mevrouw Stolk: Het is niet om die discussie nu te voeren, maar ik denk wel dat we hem even in ons achterhoofd moeten houden. En ik kom er nog wel even bij u op terug.

De voorzitter: Mevrouw Spruiten zag ik rechts bewegen. Wilde u reageren? Nee. Mevrouw Wernsen, gaat uw gang.

Mevrouw Wernsen: Misschien vervuil ik hiermee de discussie, maar ik blijf hangen op, jullie willen preventief de mantelzorgers ondersteunen, zowel privé als bij ons initiatief. Als er iets gevraagd wordt, dan is het antwoord nee, dat bieden we niet. Dan wordt het over de schutting gegooid en dan ben je automatisch de Sjaak, om het maar even netjes te zeggen. Preventief ondersteunen, betekent ook dat betaalde zorg gewoon beschikbaar moet zijn. Als de nood hoog is, dan moet je niet alles over de schutting mikken.

De voorzitter: De wethouder wil wat zeggen?

Mevrouw Van Benschop: Ik ga daar toch even op reageren. Ik denk dat het toch goed is. Ik ben het er namelijk helemaal mee eens, we zijn het er denk ik allemaal helemaal mee eens dat als de zorgbehoefte echt hoog is, als de nood hoog is, dat je gewoon de zorg moet krijgen die je nodig hebt. Dat is ook waarom we een herijking Wmo, als we het dan even op de Wmo richten, dat is mijn portefeuille, daar kan ik iets over zeggen, hebben gedaan, om te kijken naar de toegang tot de Wmo. Hebben we de juiste mensen in zorg zitten? Hebben we nu echt de mensen die het meest kwetsbaar zijn of de zorg het hardst nodig hebben goed in beeld? Krijgen die wat ze nodig hebben? Want er zijn lange wachttijden. Dat klopt. Het komt ook gewoon, omdat de vraag heel hoog is en het aantal beschikbare zorgverleners heel laag, in verhouding. We zullen iets moeten gaan doen aan die toegang. En niet alleen aan de toegang. Ook prioriteren op noodzaak. Wie heeft de zorg het allerhardst nodig? En dat zijn hele moeilijke, rottige keuzes. Betekent namelijk altijd dat je tegen mensen nee moet zeggen en dat je dat actief moet doen. Nu verdwijnen mensen onderaan op een wachtlijst. En dan is het nog een soort van, wij kunnen er niks aan doen. We hebben te weinig mensen. Ik ben het er helemaal mee eens. Ik hoop eigenlijk dat de raad het daar ook mee eens is, dat we daar allemaal veel sterker op moeten gaan sturen en dat we daar keuzes in moeten durven maken. En dat dat in sommige gevallen betekent dat je tegen mensen zegt nee, sorry, we hebben het op dit moment niet. Of nee, sorry, voor u duurt het langer, want we hebben echt meer noodzakelijke situaties. Het is een rottig gesprek, maar ik vrees dat we wel op dat punt aangekomen zijn. En dat we alleen op die manier de zorg beschikbaar en bereikbaar kunnen houden voor die mensen die het het hardst nodig hebben.

De voorzitter: Mevrouw Rietstap.

Mevrouw Rietstap: Wij zijn het ook met de wethouder eens, vanuit het Ouderplatform gezien. Het enige vervelende is, dat heb ik echt heel vaak gezegd en ik zie een paar gezichten van mensen die dat weten, omdat ik het al een paar heb gezegd, is dat in de praktijk zien wij juist andersom gedrag. We zien juist dat relatief eenvoudige problemen, ook rondom mantelzorgondersteuning, dat die doorgang vinden. En juist de wat ingewikkeldere zaken en de wat moeilijkere zaken, dat die als bagger dan bij mij komen, waardoor ik weer dan brieven kan gaan schrijven en zo. En dat is iets wat waar bij ons de pijn gewoon zit. En ook in de gemeente Dordrecht. Ik wil niet dat we minder blij worden vanavond, want ik vind dat de gemeente Dordrecht echt wel een mooie zet heeft gedaan. En ik vind het werk van Linda echt top. Ik wil niet dat we nu moeten gaan denken van, weet je, dat wij daartegen zijn?

Wij zijn daar niet tegen, maar we vinden het wel jammer dat de gemeente eigenlijk problemen op aan het lossen is waar ze niet voor aan zet zijn en die ook weer geld kosten.

De voorzitter: En ik denk, in reactie ook op mevrouw Rietstap, en dat is meteen, want ik wil zo langzaam naar een afronding van deze vergadering, is dat wat hieraan ten grondslag ligt, is een raadsinformatiebrief die de commissie heeft ontvangen van het college. En in de loop van het kwartaal komt er ook nog een uitvoeringsprogramma. Dat komt allemaal nog naar de commissie toe. En dit gesprek is ook bedoeld om gewoon informatie op te halen. We gaan er heel erg vanuit dat alle goede dingen, maar ook alle zorgen die genoemd zijn, dat die hier gehoord zijn. De wethouder en ambtelijke ondersteuning zijn erbij, die hebben het gehoord. En het uitvoeringsprogramma komt eraan. Dan kijk ik even de commissie aan. Mevrouw Van Benschop wil nog wat zeggen.

Mevrouw Van Benschop: Ik zit even te luisteren naar uw voorstel over hoe nu verder? Ik denk dat als daar behoefte aan is vanuit de commissie, die is er in ieder geval wel vanuit het college, om nog een consultatiesessie te doen. U heeft nu heel veel informatie gekregen. Het lijkt me goed als we proactief, niet aan de hand van het uitvoeringsprogramma, want dat stelt het college vast, maar om met de raad in gesprek te gaan, welke accenten wilt u meegeven? Wat vindt u belangrijk? Welke prioriteiten ziet u? Zodat we dat juist mee kunnen nemen in die uitwerking. Dan gaan wij gewoon via de griffie een agenderingsverzoek doen voor een consultatie. Dat is mijn voorstel in ieder geval.

De voorzitter: Ik kijk de commissie aan. Is iedereen daarmee akkoord?

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Spreken we daar dan nadrukkelijk bij af dat de consultatie in aanwezigheid van een wethouder is? Ik geloof deze wethouder daar wel in, want ik maak weleens consultaties mee op verzoek van het college, waarbij de wethouder ontbreekt. Dat consulteert niet lekker.

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Van Benschop: U heeft van mij een keiharde toezegging dat ik daarbij aanwezig ben.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw van Vugt, CDA.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Is het nodig dat er dan nog een agenderingsverzoek komt of kunnen we daartoe gewoon besluiten dat we die commissievergadering willen hebben?

Mevrouw Van Benschop: Ik doe het agenderingsverzoek vanuit het college. Die komt gewoon bij u op de lijn via de griffie.

De voorzitter: Ik kijk ook. Is dat voldoende? Want ik snap wat mevrouw Van Vugt bedoelt, dat wij nu als commissie kunnen bepalen dat dit wordt doorgeschoven en dat dat eigenlijk al de griffie het door kan zetten naar een agendering. Dat bedoelt mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik bedoel dat wij kunnen besluiten om een consulterende vergadering te houden.

Mevrouw Van Benschop: Ik zou toch graag willen vragen of wij dat mogen doen, want dan kunnen wij ook voorbereiden welke informatie we op willen halen. En dan kunnen we daar ook wat extra vragen bij formuleren.

De voorzitter: Ik zie dat iedereen het ermee eens is. Gaan we dat doen, wethouder. De grondslag van deze vergadering is natuurlijk de raadsinformatiebrief. Kan die volgens de commissie dan ook ter kennisname naar de raad? Is dat akkoord? Dan gaan we dat sowieso doen. En dan komt er inderdaad nog een agenderingsverzoek vanuit het college voor een consultatie. Dan dank ik alle aanwezigen en alle gasten ook voor hun bijdrage.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u allemaal.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik ga nog even naar mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, allereerst wil ik even dank uitspreken aan alle instanties die hier aan tafel hebben gezeten. Maar ik wil ook even dank zeggen aan de voorzitter, die dit gevoelige onderwerp toch heel deze vergadering goed geleid heeft. Complimenten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Stolk. Daar doen we niet aan. Ik wil iedereen hartelijk danken. Wilt u niet vergeten uw flesjes en bekertjes of kopjes allemaal mee te nemen voor de volgende vergadering. Dan is het weer opgeruimd. Dank u wel.

3. Vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030 – Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)

Dhr. Ayverdi (DENK)

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Droog (CU/SGP)

Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. De Heer (CU/SGP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Pelt (FvD)
Mevr. Pichel (FvD)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Safranti (DENK)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder R. van der Linden

Overige aanwezigen: mevr. Ersilia, mevr. Reijnhoudt, mevr. Kooi, dhr. Esseboom, dhr. Van Raalte, mevr. Van Walderveen, dhr. Gooshouwer

De voorzitter: Volgens mij zijn we redelijk compleet om te kunnen beginnen. Ik wil iedereen van harte welkom heten, alle gasten, ook op de tribune zitten mensen en misschien zijn er thuis mensen die het nu of later online volgen. Ambtelijke ondersteuning heb ik nog niet genoemd. Die zijn er natuurlijk ook. En ik wil u alvast vertellen dat de wethouder Van der Linden is nu even in een andere zaal, omdat het over mobiliteit gaat. En straks komt hij ook weer hier in elk geval kennisnemen van wat er hier passeert. Voor het verslag vraag ik u allemaal om u even voor te stellen. En dan begin ik hier rechts van me.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

Mevrouw Ersilia: Swendeline Ersilia, stadsdichter.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP Dordrecht.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

De heer Ayverdi: Emin Ayverdi, DENK Dordrecht.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

Mevrouw Reijnhoudt: Petra Reijnhoudt, Nationaal Onderwijsmuseum.

Mevrouw Kooi: Sjarlot Kooi, Dordts Philharmonisch Orkest.

De heer Esseboom: Roel Esseboom, Muziekpodium DJS, also known als The Jazzsoos.

De heer Van Raalte: Tjarco van Raalte, Cultuurmaker.

Mevrouw Van Walderveen: Jeannette van Walderveen, ambtelijke ondersteuning.

De heer Gooshouwer: Laurens Gooshouwer, initiatiefnemer Dordts Patriciërshuis.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. En ik vroeg me nog even af, op de tweede rand zitten er ook nog mensen die nog meedoen. Dan gaan we nog even verder met het voorstelrondje.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De voorzitter: En dan hebben we nu wel iedereen gehad die deelneemt aan deze vergadering. Een toelichting krijgt u eerst. En dan moet de bril weer even af. Het college heeft de gemeenteraad de Cultuurnota toegestuurd. En het is een voorstel om hem eventueel ook vast te stellen. Vanavond vindt er een beeldvormende vergadering plaats, waarin namens het college een toelichting wordt gegeven. En dat zal straks mevrouw Van Walderveen doen. En waarin ook een aantal vertegenwoordigers vanuit de culturele sector hun visie daarop geven. Maar we beginnen met de inspreker vanuit het Dordtse Patriciërshuis. Die hebben aangegeven graag te willen inspreken.

En ik geef dan zo ook het woord aan de heer Gooshouwer. En ook bij hem mag ik er al even iets bij zeggen. Hij vertrekt na het inspreken vrij snel, omdat zijn dochter alleen thuis is met een gebroken, wat was het, kuit. Maar dan is het niet fijn dat ze alleen thuis zit. U krijgt vijf minuten de tijd om in te spreken. En dan kunnen er nog een paar vragen gesteld worden. En dan vervolgens gaan we verder. Aan u het woord.

De heer Gooshouwer: Dank u wel. Dames en heren, ruim 25 jaar heb ik in het historische havengebied gewoond. En het laatste huis waarin we woonden, is gelegen aan de Wolwevershaven. Bij mooi weer zaten we op een bankje voor het huis. En steeds vaker werden wij benaderd door langslopende toeristen met de vraag of ze even binnen mochten kijken om de unieke ronde Maaskamer te bekijken. De eerste keer hadden we daar niet zoveel trek in, maar in een later stadium stemden wij toch steeds vaker toe. In de loop der jaren hebben we het huis zoveel mogelijk ingericht met meubels en schilderijen, passend bij het huis. Na een jaar of tien vele toeristen in ons huis te hebben ontvangen, besloten we te gaan verhuizen naar een andere woning, de collectie te schenken aan de stichting en het pand open te stellen. Familie, vrienden en burendachten dat we stapelgek waren geworden, maar met veel hulp van stichtingsbestuursleden en een flink aantal vrijwilligers kwam de loop er meteen aardig in. En al na drie jaar mochten we, na een zwaar toelatingsexamen, lid worden van de Museumvereniging en mochten we ook de Museumkaart accepteren. Dit leidde tot een forse groei van het aantal bezoekers. Het nadeel is echter dat de vergoeding van de Museumvereniging slechts een fractie bedraagt van de toegangsprijs. Op dit moment bedraagt deze vergoeding circa 6,50 euro, terwijl de bezoeker circa 2 uur onder de pannen is als men alles zou willen bekijken. In onze laatste bestuursvergadering hebben wij besproken of wij de tarieven zouden moeten verhogen, maar 4 van de 5 waren hierop tegen, omdat we anders duurder zouden worden dan Huis van Gijn. Zie hier de vicieuze cirkel waarin wij ons bevinden. Om hopelijk toch tot een kostendekkende exploitatie komen, stelden wij het pand al snel buiten openingstijden van het museum beschikbaar van fotoshoots, vergaderingen en dat soort dingen. Het Onderwijsmuseum zal ongetwijfeld kunnen beamen dat dat keihard werken is om daar iets aan over te houden. Als we dit met betaalde krachten zouden moeten doen, dan zou er van de hiermee gerealiseerde omzet weinig tot niets overblijven. Daarnaast ontvangt de stichting al jaren substantiële bedragen aan donaties van zowel particulieren als bedrijven. Ook zijn er vanaf de start tientallen eenmalige projectsubsidies ontvangen van vele cultuurfondsen en een aantal keren van de gemeente. Met deze bijdragen hebben wij het Patriciërshuis landelijk op de kaart kunnen zetten, maar helaas zijn de inkomsten nog steeds niet voldoende om de kosten te dekken. Daarom hebben wij op 14 maart vorig jaar de noodklok geluid bij wethouder Van der Linden en mevrouw Van Walderveen. En toen wij een aanvraag voor een structurele subsidie, op basis van de regeling culturele voorzieningen wilden starten, bleek dat deze alleen was opengesteld voor een aantal met namen genoemde instellingen. In een gesprek dat ik in mei, samen met onze voorzitter met mevrouw Van Walderveen heb gevoerd, deelde zij ons mede dat er nog niet was nagedacht over een eventuele aanpassing van dit systeem.

Nadat wij in november maar weer eens aan de bel hebben getrokken, hebben wij in een gesprek met haar en de wethouder wederom aangegeven dat de situatie nu wel erg nijpend begon te worden en dat wij op dit moment niet meer programmeren voor het jaar 2025. Ons werd toen gevraagd om onze argumenten nog eens op papier te zetten. En in een notitie van 22 december, heeft u bij de stukken kunnen lezen of aangetroffen, hebben wij naar onze mening alles uit de kast gehaald om te onderbouwen waarom ons museum thuis hoort in de basisinfrastructuur. In welke stad vind je immers twee huismusea die op loopafstand van elkaar gelegen en die elkaar prima aanvullen? Uit deze notitie blijkt ook dat ons museum voldoet aan vele politieke beleidsuitgangspunten. Maar gedwongen door het huidige systeem van subsidieverstrekking hebben wij onszelf vergelijken met diverse andere musea in de stad, waaruit blijkt dat wij op het gebied van kwaliteit van onze website, klantwaardering en dergelijke zeker niet voor hen onderdoen en soms zelfs een betere waardering hebben. Kijk onder andere onze Google reviewers, Tripadvisor et cetera. Helaas hebben wij in de Cultuurnota moeten lezen dat het college, zonder enige argumentatie, heeft besloten dat de basisinfrastructuur ongewijzigd blijft. Circa een week later hebben wij een brief van de wethouder ontvangen, die ons op zijn zachtst gezegd niet verder helpt en waarin geen oog is voor de sense of urgency waarin ons museum zich al ruim een jaar bevindt. Daarom heeft onze voorzitter in een mail, die ook tot de stukken behoort, gepleit voor een alternatief systeem voor het verstrekken van structurele subsidie. Hopelijk vinden deze argumenten weerklank, want ik ben dit museum begonnen met het doel om dit voor de komende eeuwen in stand te kunnen houden en niet om dit na vijftien jaar keihard buffelen weer te moeten sluiten. Dank u wel.

De voorzitter: Ik wil u danken voor uw bijdrage, waarin u aangeeft wat het museum te bieden heeft, hoe de waarderingen zijn. U mist het gevoel van urgentie bij het college, geeft u aan. En u pleit voor een ander systeem wat betreft het verkrijgen van subsidie. Wie van de commissie wil daar iets over vragen of iets over zeggen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Waar ik eigenlijk een beetje van schrik, maar ik zal even mijn vraag gewoon stellen, want anders ga ik hem te politiek maken denk ik. Dat komt dadelijk wel. U zegt eigenlijk dat u geen subsidie krijgt door het systeem wat de gemeente heeft opgesteld.

De heer Gooshouwer: Dat klopt inderdaad. En dat staat ook in de stukken, met name de mail die onze voorzitter heeft gestuurd. Daar staat heel helder uitgelegd hoe het huidige systeem werkt. En daarin wordt ook gepleit voor een alternatief.

Mevrouw Stolk: En mag ik nog een vervolgvraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Ja, dat mag.

Mevrouw Stolk: Begrijp ik, even uit uw verhaal... Gewoon ook voor de band wil ik dat even horen. Klopt het dat u eigenlijk aan alle vereisten voldoet en misschien nog wel beter scoort dan andere musea?

De heer Gooshouwer: Wij vinden uiteraard dat we aan alle eisen voldoen. Dat staat ook in de brief van onze voorzitter. Daar wordt ook verwezen naar een aantal culturele codes De code cultural governance. Ik heb in mijn bijdrage verteld dat wij al ruim tien jaar de Museumkaart accepteren. En daarvoor moet je voldoen aan de code cultural governance. En dat is één van de drie codes waar dan degene die in aanmerking zouden komen voor subsidie aan zouden moeten voldoen. Daarom heb ik ook aangegeven hoe onze laatste bestuursvergadering is gelopen. Daar zie je dat die code ook werkt, want er was één bestuurslid voor een tariefsverhoging. En dat was ik, de penningmeester. En de andere vier wilden niet linksaf, maar rechtsaf. En zo werkt het. Dan beslist de meerderheid.

Mevrouw Stolk: Mag ik u vragen, voorzitter, om hoeveel subsidie het gaat waar u om vraagt?

De heer Gooshouwer: We hebben een begroting voor de komende jaren gemaakt. En dan blijkt dat in de worstcasescenario wij op jaarbasis ongeveer 50.000 euro tekortkomen, ondanks alle inspanningen die we doen om buiten openingstijden bijvoorbeeld fotoshoots te doen, vergaderingen en dat soort zaken. En dat is ongeveer een half procent van het beschikbare bedrag in de Cultuurnota of de cultuurbegroting, beter gezegd.

De voorzitter: We gaan naar de heer De Heer, die heeft een vraag. En daarna gaan we naar mijnheer Safranti.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. En dank ook aan de inspreker. Wat ik begrijp, is dat het verzoek ook deels is geweest om deel te worden van de basisinfrastructuur, waarbij er dan ook meer mogelijkheden voor structurele subsidie zouden kunnen komen. Wat ik begrijp, is dat er in de afgelopen jaren vast hard is gewerkt om elke keer dat gat te dichten en dat deels is bijgesprongen, ook vanuit de gemeente met incidentele subsidies, vanuit allerlei hoeken en gaten. En deels, wat ik begrijp, ook vanuit de gemeente. Is er reden om aan te nemen dat dat, ondanks dat het geen structurele subsidie zou zijn, maar dat soort incidentele gelden ook misschien een deel van de oplossing kunnen zijn voor de toekomst?

De heer Gooshouwer: Ik wilde dat het waar was, want alle projectsubsidies die wij tot op heden hebben mogen ontvangen, en ik heb aangegeven dat waren er enige tientallen van de fondsen die u allemaal wel kent, het Cultuurfonds, VSBfonds, noem ze maar op. En ook de gemeente een aantal keren. Dat is, de naam zegt het al, voor projecten waar ook kosten mee gemoeid zijn. Aan de linkerkant komt dat geld bij ons binnen en aan de rechterkant moeten we dat gelijk weer uitgeven aan andere zaken. Er is geen enkel fonds in dit land waar je exploitatietekorten kunt claimen. De gemeente zou echt de enige partij zijn waar wij terecht kunnen.

En we hebben al die jaren heel hard gewerkt om te voorkomen dat wij een subsidie zouden moeten vragen, want ik ben het museum niet begonnen om ooit een keer subsidie te komen vragen. Maar ik ken iemand die dit ook doet. We kennen allemaal een aantal mensen die een museum zijn gestart die in de Quote 500 staat, maar die hoef ik niet te bellen, want dat zijn een heel ander type mensen. Wij zijn gewoon uit passie dit begonnen. En we hebben ook geen business- of een beleidsplan gemaakt. We zijn gewoon begonnen. En we zijn best een eind gekomen, durf ik te zeggen. Maar het houdt een keer op. En dat moment is nu helaas bereikt.

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Mijn vraag is eigenlijk beantwoord, want het ging over de fondsenwerving. En mijnheer heeft daar heel uitgebreid antwoord op gegeven.

De voorzitter: Zo kan het soms ook, dat het al opgelost is voordat het gevraagd is. Heeft iemand nog een vraag aan de heer Gooshouwer? De heer Katif.

De heer Katif: Misschien wel een nabrandertje. We zijn net begonnen. Ik vraag me af, welk onderdeel van de subsidieregeling die de gemeente heeft opgesteld u daar niet aan voldoet, primair? Dat vraag ik me even af.

De heer Gooshouwer: Als ik het goed vertel, maar dat kan mevrouw Van Walderveen denk ik beter uitleggen, we zijn niet eens zo ver gekomen om te kijken of we ergens aan voldoen, want er is een subsidieregeling culturele voorzieningen en daar staan een aantal met namen genoemde instellingen in. En als je daar niet bij staat, dan kun je geen subsidie aanvragen. Daar zijn we al op vastgelopen, zal ik maar zeggen.

De voorzitter: Dat is denk ik een heel helder antwoord. Nog meer vragen? Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel voor het inspreken. U vertelde dat u ook commerciële activiteiten doet door verhuur van vergaderzalen. Is dat nog uit te breiden of andere commerciële activiteiten?

De heer Gooshouwer: Terechte vraag. Want als je ook in de Cultuurnota kijkt, cultureel ondernemerschap wordt natuurlijk gestimuleerd. En terecht. Ik weet niet of u het zich kunt herinneren, maar in 2017 hebben wij een enorme verbouwing verricht. Hebben we de kelder bij het pand betrokken. Dat heeft ook uitgebreid in diverse kranten gestaan. Daar hebben we ook een compliment van het monument van de provincie gekregen, waar we erg trots op zijn. Dat betekende dat het pand twee jaar letterlijk in de steigers stond. In die twee jaar konden we natuurlijk niet vergaderzalen aanbieden, want dat is een gehamer en lawaai van jewelste. Want eigenlijk hadden wij al tijdens de vorige Cultuurnota willen aankloppen bij de gemeente, maar dat vonden wij niet fair, want we wilden eerst proberen om zelf onze eigen broek op te kunnen houden. En elk jaar stijgt de omzet nog steeds, niet alleen qua bezoekers, maar ook qua verhuur.

Maar een gat van het bedrag wat ik net noemde dat dicht je niet zomaar even met een paar vergaderingen of fotoshoots en dat soort dingen. Misschien dat u eens kan raden hoeveel bruidsfotoshoots wij vorig jaar gedaan hebben, om een idee te krijgen. Bruidsfotoshoots. Dat zijn onze ideale klanten. Die hebben geen tijd voor een kop koffie of zo. Dat is klikkerdeklak en weg zijn ze weer naar het volgende onderdeel van de bruiloft. U bent de eerste die het overschat. Het zijn er 102. Maar dat vonden wij heel erg veel. Dat doen we allemaal met vrijwilligers, buiten openingstijden van het museum. En bijvoorbeeld met vergaderingen, dan loop je te zeulen met allerlei tafels en koffie en dat soort zaken. Ik durf te zeggen dat we er echt alles aan hebben gedaan, want liever had ik hier niet gezeten. Laat dat duidelijk zijn.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, nog een aanvullende vraag.

Mevrouw Kruger: Nog eentje over, is nu alles vrijwillig? Ik bedoel, buiten de openingstijden van het museum, maar ook de openingstijden van het museum? Alles draait op vrijwilligers en het wordt aangestuurd door het stichtingsbestuur?

De heer Gooshouwer: Ja.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gooshouwer: Het is overigens zo... Sorry. Doe je de bril op om mij te zien, voorzitter? Een aantal vrijwilligers die zouden recht hebben op een vrijwilligersvergoeding en die zien daarvan af. En een aantal vrijwilligers zijn ook donateur. Het is ongelooflijk. In de coronatijd is elk culturele instelling vrijwilligers kwijtgeraakt. Wij hebben er alleen maar bij gekregen omdat er was heel veel te doen. Er was heel veel te klussen. We hebben heel veel onder uit dat pand gepleegd. De Maaskamer is helemaal gerenoveerd. Heeft u misschien ook gelezen in de krant.

De voorzitter: We gaan even naar de volgende vraag. De heer Gorter.

De heer Gorter: Ik doe ook de bril op hoor. Dat tekort van 50.000, welk percentage is dat van de totale begroting?

De heer Gooshouwer: Is ongeveer een half procent. Van onze begroting?

De heer Gorter: Van jullie eigen begroting.

De heer Gooshouwer: Sorry. Even denken, dat is ik geloof iets van twintig procent.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. U haalde ook Huis van Gijn aan eerder. Wat is dan de situatie daar bij hen? En is er dan een ongelijk speelveld tussen jullie en Huis van Gijn?

De heer Gooshouwer: Een ongelijk speelveld, volgens mij zie ik daar de zakelijk directeur van het Dordrechts Museum zitten, die dat veel beter kan uitleggen dan ik.

Wat ik ervan begrepen heb, maar ik heb me pas een jaar geleden verdiept in hoe dat allemaal reilt en zeilt hier binnen deze gemeente, valt het Dordrechts Museum, Van Gijn en Hof van Nederland en dat archief helemaal niet onder de cultuurbegroting. Dat is rechtstreeks onderdeel van de gemeente.

De voorzitter: We gaan daar dan nu even niet verder op in.

De heer Gooshouwer: Maar wij vinden Van Gijn een heel leuk museum. Laat dat duidelijk zijn. Dat is voor ons een inspiratiebron. Ze hebben ons ook geholpen toen.

De voorzitter: Mijnheer Gooshouwer, even stoppen over het Huis van Gijn. We gaan even door, want er is nog een brandende vraag van de heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Excuses als het al is beantwoord, maar samen met mijn buurvrouw hadden wij nog de vraag waar precies die 50.000 vandaan komt als een gat is, dat er stijgende kosten of zijn er andere omstandigheden geweest waardoor dat nieuwe gat eigenlijk is ontstaan?

De heer Gooshouwer: Nee, dat is al een jarenlang bestaande situatie. En dat zijn met name de huisvestingskosten, want voor de rest hebben wij nauwelijks kosten. Wij zijn heel zuinig met PR marketing en dat soort zaken, hoewel je daar eigenlijk veel meer geld aan zou moeten besteden.

De voorzitter: Structureel huisvesting. Nog een vraag?

De heer De Heer: Dan kort de aanvullende vraag. Hoe is het in het verleden gelukt om dat gat te dichten?

De heer Gooshouwer: Het is nooit gelukt om het gat te dichten. Alleen we hebben dat uit externe bronnen gedaan. Alleen dat is nu een keer eindig. We hoopten dat we ooit een keer een kostendekkende exploitatie zouden kunnen bewerkstelligen. En dat is niet gelukt. Zo reëel moeten we zijn met zijn allen. En nogmaals, we waren eigenlijk al van plan om dit gesprek vier jaar geleden te hebben, maar dat vonden we toen achteraf iets te vroeg.

De voorzitter: Ik wil u bedanken voor uw komst en voor de uiteenzetting over het Patriciërshuis. En iedereen heeft hier gehoord en dat krijgt zijn plekje wel in de verdere overleggen. Ik wens u wel thuis en veel beterschap voor uw dochter. Dan gaan we door naar het volgende onderdeel van deze vergadering. En dan zal mevrouw Van Walderveen ons een presentatie geven over de Cultuurnota.

Mevrouw Van Walderveen: Ik heb een presentatie voorbereid over de hoofdlijnen van de nota. Een aantal stappen licht ik wat nader toe die misschien nog wat vragen oproepen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de inspraakreactie. Daar ga ik zo nog wat verder op in. Als eerste even in het kort.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, even een korte vraag. Sorry dat ik meteen al in de rede val, maar is het de bedoeling dat we eerst de presentatie helemaal afwachten of kunnen we tussendoor vragen stellen?

De voorzitter: Verduidelijkende vragen mogen tussendoor, maar de vragen waarvan u weet dat ze wat langer duren even ophouden.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dit is misschien beter een ordevoorstel. Hebben we dan wel tijd om naar alle insprekers te luisteren?

De voorzitter: Vandaar dat ik zeg, alleen vragen waar een kort antwoord op mogelijk is, dat kan even, maar voor de rest echt niet. Want we hebben nog heel veel mensen die hier ook nog graag iets willen zeggen.

Mevrouw Van Walderveen: En mijn presentatie zou in principe tien minuutjes duren, denk ik. Even kijken, het proces in het kort. We hebben een startnotitie vastgesteld, of heeft u vastgesteld. Die hebben we voorgelegd in mei vorig jaar. We hebben onderzoek en analyse uitgevoerd. Het Cultureel Platform heeft een advies geven. We hebben allerlei participatiebijeenkomsten gehad, waar een aantal van u ook aanwezig was. We hebben nog bij de huidige organisaties, die in de basisinfrastructuur zitten, dat zijn de grote of de culturele partijen, gevraagd om een schetsplan. We hebben nog een consultatiesessie gehad met de raad in augustus vorig jaar, waarin we nog een aantal keuzes hadden voorgelegd. We hebben nog de betrokkenen in het proces een keertje tussentijds ook teruggekoppeld wat de stand van zaken was. Nog een extra feedbackronde hebben we gehad en de afronding. En ik weet dat sommigen wel zich afvroegen ook van, waarom duurt het zolang? Dit zat hem vooral in de feedbackronde en de afronding. Daar zijn echt een paar belangrijke keuzes nog zorgvuldig overwogen van, welke kant gaan we op? En die licht ik zo meteen nog even toe. Nog even de startnotitie uitgangspunten op een rij. Wat u als kader had meegegeven. Voortbouwen op de huidige nota. De kracht van cultuur voor en door iedere Dordtenaar, met een aantal accenten. Cultuur voor en door iedereen. Vergroten aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad. Toekomstbestendige cultuursector. En de horizon is 2030. En het huidige financiële kader is als uitgangspunt genomen. Dat betekent inclusief een Kadernota, middelen die vorig jaar nog zijn toegevoegd. Maar dat is het kader. En dat betekent dat niet alles kan, maar dat we geprobeerd hebben om een nota te maken die realistisch lijkt, met een aantal kansen die we nog zien, maar wel met een aantal keuzes. Dan de hoofdpunten. Waarde voor cultuur. Deze heb ik al eens een keer eerder laten zien, ook in een andere presentatie. Dit zijn de drie waarden die we zien voor cultuur voor Dordrecht. Artistieke waarde, maatschappelijke waarde en economische waarde. En in de nota hebben we nu wat meer accent gelegd of leggen we de komende jaren, is het voorstel, op de maatschappelijke en de economische waarde. Dan is cultuur als ecosysteem nieuw in deze nota. Tenminste, dat we dat zien als het bindende idee. Cultuur is verbonden met andere beleidsterreinen, sport, sociaal domein, bedrijfsleven en onderwijs. Maar ook onderling kruisbestuivingen, crossovers en verbindingen leggen binnen de cultuursector is heel belangrijk en wordt dat nog belangrijker. Niet alleen binnen Dordrecht, maar ook met de omliggende gemeenten, met steden als Rotterdam, maar ook landelijk.

Dordrecht staat niet op zichzelf. En de culturele sector staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een groter geheel en kan vooral tot bloei komen als we op die verbindingen en de samenwerking crossovers investeren. Dat is het idee erachter. En daarvoor zijn wel organisatie en financiën nodig, want dat gaat niet geheel vanzelf. Maar dit is waar de nota eigenlijk om draait. Dan hebben we de pijlers en ambities. Ik ga ze niet allemaal voorlezen, want dat heeft u gezien. Maar ik dacht, ik attendeer er nog even op. Die staan wel op pagina 10. En ik ga zo meteen op een paar bijzondere punten hieruit nog even wat verder door. Want deze ambities hebben we vertaald in acties. In een soort programma van hoe we dat dan willen bereiken. En met we bedoel ik gewoon de gemeente, college. Even kijken. Cultuur voor en door iedereen. Dat is de eerste pijler. Het praat altijd het zo gek. Maar even kijken. Cultuur voor en door iedereen. Dat was een van de belangrijke uitgangspunten, ook uit de startnotitie. Dat draait om spreiding van aanbod van activiteiten. Niet alleen in de binnenstad, maar ook in de wijken. Nog nadrukkelijker is deze pijler belangrijk. Dit is er echt eentje, die was al onderdeel van de vorige nota, maar geven we nog iets meer nadruk. Het vergroten van het bereik van doelgroepen. En dat betekent vooral meer mensen, maar ook gewoon meer verschillende groepen. Ook groepen die nu wat minder in aanraking komen met cultuur. Dat moet nog beter bereikt worden. En dat draait dan meteen maar om diversiteit en inclusie. Ook de verbinding met het sociaal domein en gezondheid. En het tweejaarlijks onderzoek met het culturele doelgroepenmodel is een manier om dat te monitoren, in hoeverre we daar als gemeente in slagen, en de culturele partijen. Dan het vergroten van de levendigheid en de aantrekkelijkheid van de stad. Cultuur draagt bij hieraan. En vooral door het versterken van het DNA van de stad. En dat doen we door culturele evenementen onderdeel te maken van gebiedsontwikkelingen. Kijken, hoe kun je cultuur nog meer een rol laten spelen in gebieden als Wantij-West en de StadsAs. En kunst in de openbare ruimte. En als laatste nog de toekomstbestendige cultuursector. Die basisinfrastructuur is een belangrijk onderdeel. Er wordt gekozen in deze nota voor het behoud van de huidige samenstelling. En dat is een ingewikkelde keuze geweest. Dat is een van die punten waar echt een zorgvuldige extra afweging nog op is gemaakt. Kunnen we nog iets doen? Moeten we de komende tijd nog iets doen om toch andere organisaties ook toe te voegen, zoals het Dordts Patriciërshuis? Er is uiteindelijk toch voor gekozen om de huidige samenstelling zo te houden en pas in 2029-'32 of in de aanloop daarna een zorgvuldig proces te ontwerpen, om te kijken welke organisaties nog toegevoegd kunnen worden. Dat is natuurlijk vervelend voor al die organisaties die er dan nu niet inzitten en geen kans voorlopig nog maken op structurele subsidie. Maar dat lijkt nodig, omdat we denken dat vanuit dat idee van de toekomstbestendige cultuursector het niet mogelijk is om alles in stand te houden. En een sterke basis uiteindelijk de mogelijkheid biedt voor verdere groei en bloei. De huidige basisinfrastructuur is op zich al heel divers en compleet. Dat geeft ook niet direct een aanleiding om het nog verder te verbreden. We hebben een mooie basis op zich hier. De herziening ervan, dat zou je eerlijk... Je kan niet zomaar een partij toevoegen. Dat moet je eigenlijk, als je dat doet... Waarom kies je voor de ene partij? Dat moet je zorgvuldig afwegen. En dat vergt goede voorbereiding. En door de komende jaren daar gewoon...

Dan is de sector erop voorbereid van, we gaan kiezen. We gaan nog eens een keer iedereen tegen het licht houden, maar ook kijken, hoe kunnen we misschien nog nieuwe partijen toelaten? Zorgen we dat we dat heel zorgvuldig doen, want dit kost tijd en energie van de gemeente en van het veld zelf.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste van Gewoon Dordt.

De heer Kleinpaste: Mag ik daar een korte toelichtende vraag op stellen in die zin van, ik snap wat u schetst en de zorgvuldigheid ervan. Is er in die voorbereiding al wel nagedacht over bijvoorbeeld een set van criteria waarmee je dat kunt gaan beoordelen?

Mevrouw Van Walderveen: Ja, we hebben een voorzet voor de criteria in de bijlage gezet. Even kijken, bijlage 3 geloof ik. Er is al een soort lijstje gemaakt van, dit zijn de criteria. Maar uiteindelijk zou je het in een echte subsidieregeling moeten gieten en nog verder moeten uitwerken om zeker te weten van, dit is het dan. Maar we hebben er alvast een voorschot voor gedaan. En ook staat er in de nota dat als er uitbreiding komt dat dat vooral gericht zou moeten zijn op nieuwe doelgroepen aantrekken en nog één. Het versterken van de sector van het cultureel ecosysteem. Dat zijn wel de twee dingen die we nu voorstellen als, dat zouden de belangrijkste overwegingen moeten zijn om nieuwe partijen toe te voegen. Even kijken. En de samenstelling van die basisinfrastructuur, die heeft u wel gevonden waarschijnlijk. En dat zijn nu wel een splitsing in kerninstellingen en specifieke organisaties. Dat zat niet in de vorige nota, maar daarmee hebben we geprobeerd om wat duidelijker de rollen van de verschillende organisaties in die basisinfrastructuur aan te geven. En als we meerjarenafspraken gaan maken, dan willen we ook dat gebruiken als een basis zo van, dan verwachten we ook van die partijen het volgende. Want dat bleek eigenlijk de afgelopen jaren, we hadden al zo'n lijstje in de vorige nota, eigenlijk bij de meeste partij niet heel duidelijk van, wat betekent dat eigenlijk als je in de basisinfrastructuur staat? Dat was ook nieuw.

De voorzitter: Dit was het, denk ik, ongeveer?

Mevrouw Van Walderveen: Ja. Ik dacht de codes misschien ook nog roept dat vragen op. Die kan ik misschien nog even toelichten. Ben ik al door mijn tien minuten? Nog in een paar zinnen.

De voorzitter: Eén lange zin.

Mevrouw Van Walderveen: Dit zijn de codes die eigenlijk ook ontwikkeld zijn door de sector zelf, jaren geleden al. Fair practice code, governance code en de code diversiteit en inclusie. Ze hangen een beetje samen. Ze vullen elkaar weer aan. Bijvoorbeeld de fair practice code gaat over goede arbeidsvoorwaarden voor mensen die in de cultuursector werken. De governance code gaat om professioneel en goed bestuur. En de code diversiteit en inclusie om, waar zetten we allemaal op in, in het bereik? Het zijn een soort handvatten voor de cultuursector om mee te werken.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Ik wil niet te veel vragen nu, want ik wil straks ook de cultuurmensen. Mijnheer Katif, kort zei u.

De heer Katif: Heel kort. Met name over financiën. Ik hoor natuurlijk allerlei plannen. Fantastisch. Hartstikke mooi. Maar in hoeverre is er rekening gehouden met het feit dat we natuurlijk in 2026 een hele andere begroting hebben? En is kunst en cultuur daarvan uitgesloten?

Mevrouw Van Walderveen: Nee, dat zijn keuzes die worden nog gemaakt natuurlijk. Dit is echt een nota gebaseerd op het huidige financiële kader. En we hebben wel nagedacht van, kunnen we er al op anticiperen t.z.t? Het kan natuurlijk wel, de nota, hopelijk de basis zijn om een gesprek aan te gaan van, waar moet wat anders?

De voorzitter: Volgens mij wist mijnheer Katif dat ook wel een beetje. Het stond erbij. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Ik had eigenlijk twee vragen, maar ik begrijp dat het heel kort moet zijn. Ik stel er nu één, omdat het daar specifiek over gaat. En dan gaat het over die culturele codes. Want ik las dat dat in 2025 verplicht wordt gemaakt. Het is best lastig voor alle culturele organisaties om daaraan te kunnen voldoen. Wij stellen dat als gemeente verplicht. En er wordt ook zelfs in de tekst gezegd dat we dan de consequentie nemen dat sommige culturele activiteiten of wel instellingen dan weg zullen vallen. En dat is bijna ondenkbaar als je dat in andere domeinen zou neerzetten. Op basis daarvan vraag ik me af, zit daar een rek in? Hoe wordt dat binnen de gemeente gezien? En is er ook oog voor kleinere culturele organisaties?

Mevrouw Van Walderveen: Dat is wel natuurlijk afgewogen. Die fair practice code is voor sommige organisaties goed uitvoerbaar, binnen de huidige middelen. Er zullen wel keus gemaakt moeten worden. Dat hebben we wel uit de analyse gehaald van hoe organisaties daar nu al instaan. En het zal echt wel her en der leiden tot dat je minder kunt doen of inderdaad voor sommige organisatie lastig wordt. Maar de codes zijn ook al zo ruim, je werkt ernaartoe. Het is ook weer niet zo dat je direct iets moet schrappen. Het gaat erom, hoe ga je ermee om? En de eerlijke beloning van kunstenaars en culturele ondernemers, het is een afweging van, wat vind je belangrijker? Maar uiteindelijk heeft het college hier een keuze in gemaakt. Kan beter straks de wethouder nog om extra toelichting vragen. Ik begeef me op glad ijs, merk ik.

De voorzitter: Ik zie graag dat we het stukje vragen stellen over de Cultuurnota, dat kan altijd nog. Maar het vragen stellen aan de mensen uit de culturele sector kan alleen vanavond. Daar gaan we nu naartoe. We gaan naar de mensen uit de culturele sector. Ik wil aan ieder van u vragen om in één lange zin of in twee korte zinnen te zeggen wat u doet. En vervolgens wat u een sterk punt vindt aan de Cultuurnota, waar u blij van wordt, maar ook waar u aandacht voor wil vragen. Graag die drie dingen even.

En dan kunnen we daarna daar ook weer vragen over stellen. Wie van de cultuurmensen mag ik het eerst het woord geven? Niemand staat op. Dan gaan we naar de heer Van Raalte, de Cultuurmaker. U mag als eerste.

De heer Van Raalte: Ik ben Cultuurmaker. Ik doe heel veel verschillende dingen. Onder andere nu ook een placemaking project, in opdracht voor de gemeente voor de Spuiboulevard. Voor de derde keer organiseer ik mede de Cultuurnacht. Ik werk veel bij de Kunstkerk. Ik organiseer de Makers Borrels, is trouwens aanstaande vrijdag. Als jullie nog makers willen spreken, kom tussen zes en zeven naar het Jazzpodium toe. En verder maak ik me druk voor het nachtleven met de Nachtraad. Ik ben voorzitter van het Programmabeleid Bepalend Orgaan bij RTV Dordrecht. En was ik onder andere de schrijver van het stuk Urban Reflectie op de vorige Cultuurnota.

De voorzitter: Fantastisch. En waar wordt u blij van?

De heer Van Raalte: Dat was natuurlijk een kritisch stuk van, we moeten als stad, naar mijn optiek en naar die van jonge makers, veel verder vooruitdenken en meer naar de toekomst kijken. En als ik kijk wat de afgelopen vier jaar is gebeurd, dan zijn er heel veel dingen waar ik best wel blij van wordt. Heel veel jonge makers die kansen krijgen. En ik heb echt het gevoel dat er een nieuwe dynamiek in de stad heerst. Het begint te leven. Het begint te borrelen. Het wordt bruisend. En eigenlijk wat ik nu een beetje mis in de nota, wat overigens een gedegen stuk is, is dat die visie door wordt gezet. Het moet aansluiten op het DNA en identiteit van de stad. En dan staan een zinnen als, een stad met een verleden, maar ook met een toekomst. Dat soort dingen kan ik ook over een pen zeggen of zo. Er zit weinig visie en vooruitgang in, maar het sijpelt er wel in door. Want er staat ergens, er moet wel geëxperimenteerd worden. En grote events verschuiven we de focus van het verleden naar de toekomst. En dat zijn allemaal dingen waar ik heel blij van word. Maar ik denk, deze stad is niet geworden door alleen maar te blijven focussen op het verleden, maar juist de stad verder te bouwen. En ik zou eigenlijk willen dat de nota daar nog sterker in staat van, we willen vooruit. We willen het experiment. We willen vooruitkijken. Want wat nu een beetje onduidelijk is, is waar keuzes op gemaakt worden.

De voorzitter: U blijft een beetje hangen in de bewoordingen die niet helemaal gelukkig gekozen zijn. U zou meer toekomstgerichtheid, experimenten erin willen. Vindt u het goed dat ik naar de volgende ga?

De heer Van Raalte: Ja.

De voorzitter: We kunnen straks nog wel vragen stellen. Ik wil naar mevrouw Ersilia, de stadsdichter.

Mevrouw Ersilia: Ik ga niet zo goed met haast. Ik ga even rustig nadenken over mijn woorden. Waar ik heel blij van word, is dat de tijd er eindelijk is. Dat de gemeente inderdaad richting de toekomst wil kijken en iets anders wil uitproberen. Dat er ook een bepaalde soort urgentie in de nota zit. Maar waar ik me zorgen over maak vanuit de nota zijn de kleine ondernemers, zijn individuele makers.

De stad is gaan bruisen voor een heleboel jonge makers, maar zeker niet voor een heleboel makers uit verschillende wijken of wat dan ook. Ik denk nog steeds niet voor iedereen. Ik ben daar heel sceptisch over.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Reijnhoudt van het Onderwijsmuseum.

Mevrouw Reijnhoudt: Dank u wel. Ik word blij van de nota, omdat ik zie dat er heel veel adviezen zijn overgenomen die we vanuit het Cultureel Platform in hebben gebracht. En ik zit hier ook als representant van het Cultureel Platform. Niet per definitie van de museale sector. Actieve participatie in de wijken vind ik mooi dat daar inderdaad meer op ingezet wordt. Meer programmering in de wijken. Het structureel uitvoeren van onderzoek naar, wie willen we eigenlijk in huis halen en hoe gaan we dat doen? Dat is de basis eigenlijk voor elke organisatie die vooruit wil kijken en die dat op een gedegen manier wil doen. Daar ben ik ook blij mee. En in ieder geval, wij staan in de basisinfrastructuur, maar wel in het rechter rijtje. Maar ik ben wel blij dat er toegewerkt gaat worden naar een langjarige subsidie. Maar daar heb ik uiteraard ook mijn grote zorgen over, wat de eerste inspreker ook al zei, het is lastig om je voor te stellen hoe de culturele sector van Dordrecht moet vernieuwen met het budget wat er nu is. En ook denk ik dat het minder transparant is dan het nu voorgesteld wordt, het hele proces. En uiteraard heb ik voor besproken met een aantal mensen. En wij hadden het regelmatig over het gelijke speelveld. En dat werd hier net ook al aan tafel gezegd. Het lijkt alsof er een gelijk speelveld is voor alle culturele instellingen in Dordrecht, maar dat is echt niet zo. Er zijn grote cruciale verschillen. Er zijn instellingen die absoluut niet om kunnen vallen. Niets ten nadele overigens van die instellingen, want die hebben ook heel veel uitstraling naar Dordrecht. Maar er zijn ook heel veel kleinere partijen die gewoon toch elke dag moeten worstelen om hun hoofd boven water te houden. Wij zijn er onder andere eentje van. Daar zit wel mijn grote zorg, de aansluiting van de financiën met de plannen. En dan inderdaad in het verlengde van wat er net werd gezegd over de codes. Inderdaad, die codes bestaan eruit, als je een geregistreerd museum bent, wat wij onder andere zijn, dan moet je je ook al jaren aan die codes houden. Dat is niks nieuws. En de term is altijd, pas toe en leg uit. Je moet gewoon uitleggen wat je kunt doen om je aan die codes te houden. Ik denk voor de gemiddelde instelling is twee van de drie codes, de diversiteit en inclusie en Governance, dat kan je nog bij wijze van spreken wel doen met gesloten beurzen. Daar kan je heel veel in bereiken. Maar vooral die code fair practice. Zelfs in de basisinfrastructuur zijn er nu instellingen die niet aan fair practice kunnen doen. En dan gaat het niet alleen over de salarissen van makers, maar dan gaat het ook over de salarissen van mensen die gewoon in de culturele sector werken, bij een museum als het mijne bijvoorbeeld. Dat is mijn grote zorg. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor het delen. Gaan we naar mevrouw...

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: Kan de vraag nog bewaard worden of moet hij nu gesteld worden? De heer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel.

De voorzitter: Helemaal prima.

De heer Klerk: Ik werd even getriggerd door de opmerking over het gelijke speelveld. Dat er geen gelijk... Kunt u daar iets concreter over zijn?

Mevrouw Reijnhoudt: Ik vind dat lastig om te doen, omdat ik natuurlijk voor een deel ook hier namens de culturele sector zit, maar ook namens de Dordtse musea en namens het Dordts Cultuurteam. Dat zijn de acht grote culturele instellingen. En daar horen wij, jippie, wel bij. Maar het blijft een feit natuurlijk dat het meeste geld wat in cultuur gestoken wordt naar het Dordrechts Museum gaat. Dat dat meer is dan alles wat er in de rest van de culturele sector besteed wordt. En dat is verder helemaal niet erg. Want wat ik zei, die hebben ook een prachtig mooie landelijke uitstraling. Ik steun ze zeer. En stiekem doet het daarnaast wel pijn. En het andere verhaal is inderdaad een Laurens Gooshouwer van het Dordts Patriciërshuis, die zich helemaal de stenen uit de grond werkt om dingen voor elkaar te krijgen. En gelukkig zijn wij als museum dat stadium al een beetje... Wij hebben mensen in dienst. Ik kan mensen betalen. Maar in die zin is er geen gelijk speelveld. Er zijn partijen die automatisch in de culturele infrastructuur zitten. Er zijn partijen zoals wij, die zitten erin, maar die worden geschaard onder van, u mag ondersteunend zijn aan wat er in de stad gebeurt. En er zijn een aantal partijen die eigenlijk heel graag toe willen treden tot die culturele infrastructuur. Laat helder zijn, dat kan ook betekenen dat er verschuivingen in de instellingen in het linker- en in het rechterrijtje van infrastructuur plaats moet vinden. In die zin moet je er eerst nog maar eens zien te komen, of in het rijtje überhaupt of in het rechterrijtje of in het linkerrijtje.

De voorzitter: Tot zover. Dit had ook naderhand gekund. En we gaan nog naar twee sprekers. En daarna kunnen we de vragen stellen. We gaan naar mevrouw Kooi van het Dordts Philharmonisch Orkest. Aan u het woord.

Mevrouw Kooi: Dank u wel. Ik ben Sjarlot Kooi, voorzitter van het bestuur van het Dordts Philharmonisch Orkest. We bestaan volgend jaar 100 jaar. En na het lezen van de Cultuurnota kwam ik erachter dat wij geen culturele instelling zijn. Daar moest ik even aan wennen. Want we hebben 150 leden, 50 kersten en een eigen muziekcentrum in de wijk en niet in het centrum. Ik dacht, dat lijkt me toch eigenlijk allemaal wel passend bij wat er in een nota staat. Maar het is waar, wij hebben geen betaalde krachten. En we hebben het net al over het linker- en het rechterrijtje gehad. Wij staan niet in een rijtje, want alle amateurs, het is u vast opgevallen bij het lezen, het amateurveld bloeit. En daar ben ik ook heel blij om. En er zijn ook zeker de afgelopen jaren goede dingen gedaan om het amateurveld te laten bloeien. Maar er staat niet zoveel in over de voeding die het amateurveld krijgt om te blijven bloeien, behalve zeker de wens om het zo te houden als het is. Ik was net wel verrast door de reacties en de vragen bij de spreker. Want ook bij ons is alles alleen met vrijwilligers, alle dag, nacht. En ik ben voorzitter van het bestuur van een muziekvereniging. En ik had gedacht dat ik allemaal innovatieve dingen zou gaan doen met burn-out preventie en muziek en ik weet allemaal niet wat. Maar ik ben eigenlijk gewoon voornamelijk bezig met geld bij elkaar sprokkelen om het voor elkaar te krijgen bij zo'n vereniging.

En dat is op zich niet erg, maar het is wel om even aan te geven hoe het veld niet gelijk ligt, zoals er net al is gevraagd. Ik ben heel blij met de aandacht van de gemeente voor het amateurveld. Ik vind dat de amateurs het platform, en de gemeente met het spreekuur, om toch de incidentele subsidies wat toegankelijker te maken. Die zijn wel heel strak. Maximaal 5.000 euro per jaar voor een event, voor iets wat je organiseert. Dat is als je de Mattheuspassion wil zingen te weinig. En als je een oudejaarsconcert hebt in Kunstmin heb je drie weken buikpijn, omdat je bang bent dat je niet je kaarten verkoopt en het niet haalt. Om maar een indruk te geven. Ik ben het met de theorie en de visie van de Cultuurnota best in grote lijnen eens. Ik ben er bang voor dat het geen ecosysteem is, omdat er heel weinig transparantie is over de indeling en de criteria die er zijn. En als je iets met elkaar wil bereiken, is het mooi als het een ecosysteem is. Maar een ecosysteem betekent dat je wederzijdse afhankelijkheden hebt. En die zijn er eigenlijk best weinig, volgens mij. Ik vecht voor mijn dingetje en een ander vecht voor zijn dingetje en een derde vecht voor haar dingetje. En dat is wat we missen. En ik vind het jammer als het alleen over geld gaat, want geld helpt zeker, maar het gaat ook over andere dingen. Ik zie dat Rik binnenkomt. Het gaat er ook om dat Rik af en toe bij ons bij een concert zit. Dat waardeert ik. En zo zijn er andere organisaties waarvan ik nooit wat hoor. En dat zouden we echt, denk ik, als gemeente beter moet doen. En ik denk ook dat de gemeente daar instrumenten voor heeft. Dan maar het linkerrijtje en het rechterrijtje. Maar laten we proberen wat hard te maken. Dat je in plaats van te concurreren met amateurverenigingen misschien dingen samen kan doen, kan helpen. En dat hoeft soms niet eens zoveel te kosten. Maar ik denk dat we daar wel met zijn allen beter van bloeien.

De voorzitter: U geeft ook opnieuw aan de transparantie, het gelijke speelveld. En in plaats van concurreren zou u graag die samenwerking bevorderd zien. U bewaart even die vraag. Ik heb al meer mensen laten bewaren. We gaan naar de laatste. De heer Esseboom van het Jazzpodium.

De heer Esseboom: Ik sluit me eigenlijk wel aan bij de vorige sprekers. Wat ik goed vind in ieder geval is dat er een goed proces gelopen is. Daar ben ik wel blij mee. Transparant, goed open gesprek gevoerd met elkaar. En de overleggen waar ik bij zat, wat daar gezegd is, dat zie ik ook echt wel terug in de visie, waar ik me goed in kan vinden. Alleen als ik de begroting bij deze visie leg, dan denk ik van, die komen uit twee verschillende universums. Want eigenlijk is deze begroting al niet voldoende om wat er vandaag is in stand te houden. Het Patriciërshuis is een voorbeeld daarvan. Het feit dat het hele rechterrijtje straks niet aan fair practice kan voldoen, dat kan ik voorspellen. Dat gaat niet lukken. Sterker nog, dan gaan organisaties omvallen, als daar echt aangehouden wordt op een gegeven moment. Er is geen level playing field. En niks ten nadele van instituties, maar gewoon hoe het georganiseerd is. Een Dordrechts Museum krijgt een ambtenaren cao. Werk je daar, dan verdien je meer wanneer je bij Bibelot werkt, want die hebben een culturele cao. En daar verdien je dan weer meer dan wanneer je bij Petra werkt, want Petra kan niet voldoen aan een cao. En ik ben met mijn muziekpodium blij dat ik eindelijk dit jaar voor het eerst een paar mensen, een paar sleutelfiguren een beetje kan gaan betalen. In die zin is het heel erg ingewikkeld en is het volkomen legitiem dat jullie als raad ook stellen, er is een bepaalde hiërarchie.

Wij vinden bepaalde instellingen belangrijker dan andere instellingen. Maar doe daar dan alsjeblieft ook uitspraken over en wees er transparant in. En niemand wil graag voor de bijl natuurlijk. We willen allemaal pleiten voor onze eigen zaak. Daar zit ik hier niet voor. Ik wil vooral een goed systeem, waar ook duidelijke keuzes in gemaakt kunnen worden. Want in 2026 staat nu een bezuiniging van een kleine 60.000 ingerekend. Stel je eens voor, voor de grap, dat dat een half miljoen is. Waar gaan jullie dat dan vinden, het halve miljoen? Dan stort in feite je hele basisinfrastructuur in elkaar. Deze begroting is niet weerbaar. De infrastructuur is niet toekomstbestendig. Daarvoor hebben we veel meer Tjarco's nodig, want die moeten de status quo uitdagen en vernieuwen. Ook daar zie ik weinig geld voor. Voor de amateurkunst, ik heb even word count gedaan, 37 keer valt het woord amateurkunst in de tekst. En dan staat daar nog geen 60.000 euro tegenover, te verdelen over 40 organisaties. En dan denk ik van, daar zou ik mij persoonlijk een beetje ongemakkelijk bij voelen als ik in jullie positie zou zitten. Zeker als je ziet wat voor een rol die amateurkunst wordt toegedicht. En als je in de wijk de participatie wil versterken, kan dat niet zonder die amateurkunst. Daar moet echt veel meer speelruimte komen. Er is helemaal geen ruimte om beleid te voeren. Er is geen enkele ruimte om iets te gaan bezuinigen straks. Want dan gaan er echt klappen vallen. En dat kan een keuze zijn. Ik zeg ook niet dat het allemaal uit de ruif van de gemeente moet komen. Maar ik zeg wel dat we met elkaar moeten gaan zoeken naar meer geld of de ambities een stuk bijstellen van deze nota.

De voorzitter: Bedankt voor alle bijdragen, tot dusver. Dan net had de heer Gorter een vraag. Is dat nog zo? Ja.

De heer Gorter: Voorzitter, die vraag is er nog steeds. Die heb ik eigenlijk aan mevrouw Reijnhoudt was het, van het Onderwijsmuseum. Aan u heb ik een vraag. U gaf aan dat veel initiatieven vanuit het Cultureel Platform zijn overgenomen. Onder andere de ambitie om meer cultuur naar de wijken te brengen. Maar hoe denkt u dat dit uit te voeren is? De meeste cultuurorganisatie liggen namelijk in het centrum. Ik denk ook dat het belangrijk is om die wijken, omdat daar de kansen liggen, om meer inwoners te betrekken bij de cultuuractiviteiten. Ik ben erg benieuwd hoe u dan denkt om dat te kunnen realiseren.

De voorzitter: Mevrouw Reijnhoudt.

Mevrouw Reijnhoudt: Het is uit te voeren. Maar wat ik er niet bij heb gezegd, dat kost een enorme hoeveelheid capaciteit. Want dat betekent dat je als organisatie daadwerkelijk op zoek moet, naar de wijken gaan en daar de verbindingen moet leggen met partijen die je misschien nog niet kent. En ik weet toen het Onderwijsmuseum nog in Rotterdam zat, toen deden wij altijd ook projecten als museum in de wijk. Dat kost een enorme hoeveelheid investering. En daar heb je inderdaad een stevig budget voor nodig en eigenlijk ook een langjarig perspectief. Ik stel me het in ieder geval voor dat je niet als een soort hit and run projectje de wijk in gaat en je doet even wat en daarna zeg je, succes, we hebben de media weer gehaald. We hebben leuk ergens een achterstandswijk in Dordrecht een beetje een paar mensen verheven. Het vraagt om langjarige investeringen. Het vraagt om veel capaciteit.

En als ik op persoonlijke titel namens het Onderwijsmuseum praat, dan vraag ik me af of wij het inderdaad wel kunnen realiseren. Maar het is wel onze ambitie.

De voorzitter: We gaan naar mevrouw Kruger. U had net ook een vraag.

Mevrouw Kruger: Ik heb heel veel vragen, maar ik denk dat die eerder gewoon voor... Want ik ben heel dankbaar voor al die sprekers. Waar bij mij toch wel heel duidelijk wordt van, er wordt gesproken over verbinden, wat we willen in de gemeente. Maar de verbindingen zie ik niet. Die zien jullie kennelijk ook niet zo goed. Iedereen is toch voor zich om zijn eigen broek op te houden. Dat komt dadelijk denk ik wel. Dat is niet zozeer nu voor de sprekers.

De voorzitter: U mag iemand vragen hoe ze die verbinding voor zich zien of zo. Of ze daar een idee over hebben.

Mevrouw Kruger: Dat vind ik een hele mooie. Ik zit gewoon heel erg te denken hoor aan alles. Ik ben ook wat betreft niet zo heel snel.

Mevrouw Reijnhoudt: Mag ik daar iets op antwoorden?

Mevrouw Kruger: Ja, graag.

Mevrouw Reijnhoudt: Mijn ervaring van het Onderwijsmuseum is namelijk dat wij heel veel de verbinding zoeken. En in ieder geval staan wij altijd open voor samenwerkingen. Zo hebben we ooit Stichting Voorlezen bij ons in huis gehaald, omdat die nergens anders terecht konden. Die doen het best aardig tegenwoordig. Ik denk dat heel veel verbindingen die er al zijn zich misschien ook een beetje onder de radar afspelen van de grotere organisaties en misschien ook wel van de gemeente. Voor ons is het natuurlijk om als een kleine organisatie in Dordrecht bij ons komt en zegt, ik heb dit nodig of dat nodig. Ik denk aan Verhalenhuis, waar we een paar jaar geleden een project mee hebben gedaan. Ik denk dat ze er wel degelijk zijn. Maar het kan meer en het kan steviger. En wij hebben op een gegeven moment ook besproken van, soms snij je je misschien ook zelf in de vingers door dat gewoon maar als kleine organisaties onderling te doen en te regelen. Kom maar bij ons en dan hoef je je niks voor die zaal te betalen. En ik regel wel even dat er wat mensen komen die dan zorgen dat het museum openblijft. Misschien moeten we daar ook harder in worden. Maar in ieder geval, mij bevalt het prima om op deze schaal samen te werken met heel veel partijen. En ik ontleen daar veel energie uit.

De voorzitter: U had een aanvullende vraag nog?

Mevrouw Kruger: Ja, ik zit toch even nog over die BIZ met 2029. Toen ik dat las had ik zoiets van, jongens, dat is veel te laat. Want welke organisatie bestaat er dan nog die dan eventueel kan instromen? Misschien hebben jullie daar ook wel over nagedacht. Want volgens mij komt het voornamelijk door het Rijk. Daar is nu van 2025 tot 2029. De inschrijving was tot 1 januari 2024. Vandaar dat we pas in 2029 met een nieuwe reeks gaan beginnen.

Maar zou er ook iets kunnen zijn om instroom, doorstroom en mogelijk ook uitstroom van organisaties die misschien daar niet meer aan voldoen en dan via de zijdeur uit het rijtje vallen of zo.

De voorzitter: Er mag ook iemand anders op antwoorden. De heer Esseboom.

De heer Esseboom: Zonder daarop in te gaan natuurlijk over wie dat dan moet gaan, want het ontbreekt gewoon aan criteria om goed te wegen. En dat komt ook door de driehoek. Het heeft maatschappelijke, artistieke, economische betekenis. Soms lijkt de marketingwaarde een grotere rol te spelen dan de cultureel inhoudelijke waarde, is mijn persoonlijke perceptie. Maar hoe weeg je dat tegen elkaar? Ik vind het wel belangrijk dat je gewoon iedere organisatie op zijn eigen merites beoordeelt. En in die zin heb ik wel wat moeite met de status aparte van een museumcluster, waar in feite een Van Gijn en het Hof ook soort van untouchable zijn, omdat een Dordrechts Museum, in mijn optiek terecht, een untouchable organisatie is. Dat moeten we gewoon hebben als stad. Maar ik vind wel dat je in principe, of ze in een linkerrijtje of in een rechterrijtje of in het onzichtbare derde rijtje staan of ergens onder de streep omdat ze uit een ander potje komen, dat zou eigenlijk allemaal niet uit moeten maken. Je zou eigenlijk gewoon moeten zeggen, we bekijken iedere organisatie, wat voegt het toe? Wat vinden we belangrijk? En wat hebben we ervoor over? En dan moet je keuzes maken. Maar jullie moeten echt keuzes gaan maken straks. Reken daarop. En wie daarbij omvalt, dat zullen we dan zien. Als ik het ben, dan val ik om. Maar dan is het wel een keuze die ergens op gebaseerd is. En dat mis ik nu eigenlijk. Er staat nu een begroting bij die niet faciliteert wat de ambitie... Het faciliteert zelfs in mijn optiek de status quo niet.

De voorzitter: Dit duidelijk. Dan gaan we naar de heer Safranti. Die zit al een tijd te wachten.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, toen ik de stukken, maar ook de presentatie zag in de stukken, dacht ik, dit is wel een goed plan voor de komende periode. Echter, als ik dit zo hoor, ik heb eigenlijk niemand iets positiefs horen zeggen.

Mevrouw Kooij: Dan hebt u niet goed geluisterd.

De heer Safranti: Ik heb het natuurlijk over mijn verhaal. En wat ik nu hoor wat er echt in de praktijk ook heeft afgespeeld of afspeelt. Ik hoor zelfs ook mensen zeggen, we weten niet wie er dan straks nog bestaat. Daar maak ik me wel zorgen om. Mijn vraag was, ook zeker naar aanleiding van uw verhaal, want daar schrok het meeste van, zeker rondom de afspiegeling van de stad... Daar merken we heel weinig van. En als ik ook merk dat mensen zeer afhankelijk zijn van subsidies en van vrijwilligers, dan denk ik dat er een hele grote rol is voor ons als raad. En dat wilde ik even meegeven. Maar de afspiegeling van de stad, dat zie ik in dit geval ook weinig terug in de Cultuurnota.

De voorzitter: Wilt u daar ook van een van de culturele mensen een reactie op?
Mevrouw Ersilia.

De heer Safranti: Ja, inderdaad.

Mevrouw Ersilia: Dat klopt. Maar als je om je heen kijkt in deze ruimte, zien we ook heel weinig van de afspiegeling van de stad. Ik heb heel veel moeite met dit soort gesprekken, want het voelt een beetje als om de hete brij heen draaien eigenlijk. Als we nu om ons heen kijken, zien we ook geen afspiegeling van de stad. Eerlijk is eerlijk. Mijn vraag is gewoon, hoe gaan we in 2030 ervoor zorgen, wanneer er een nieuwe nota moet komen, dat ook deze zaal er anders uitziet, qua leeftijd, qua mensen, qua alles? Daar moet het bij beginnen, de mensen die beslissingen maken, dat moet ook anders zijn, naar mijn mening. En naar buiten is het ook niet echt... Het lijkt mij geen verrassing. Het klinkt nu bijna voor iedereen als een verrassing dat het er zo aan toegaat, maar het is geen verrassing. Het zou geen verrassing zijn als je wat vaker langs zou gaan bij ons of zou komen kijken of mensen zou spreken en als er niet vanuit kamers beslissingen worden genomen. Snap je wat ik bedoel? Misschien is dat een beetje kort door de bocht. Ik ben heel slecht met allemaal nette woorden en zo gebruiken. Maar dat is mijn reactie.

De voorzitter: Dat hoeft helemaal niet. Dit is heel mooi.

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Mag ik dezelfde vraag ook aan de...

De voorzitter: Van welke instelling?

De heer Safranti: Cultuurmakelaar, klopt dat?

De voorzitter: Cultuurmakelaar.

De heer Safranti: Cultuurmakelaar.

De heer Van Raalte: Maker.

De heer Safranti: Maker.

De voorzitter: De heer Van Raalte.

De heer Van Raalte: Wat ik net ook in mijn verhaal probeerde te doen, dat het gebrek aan die visie en wat is belangrijk, dat dat nu in dat stuk heel erg gebaseerd is op die identiteit en het DNA van de stad. Als je daar gaat kijken wat daar de bron van is, dat is een stuk dat in 2012 door Dordrecht Marketing is opgesteld. Het merkboek. Dat vinden wij nu de identiteit waarnaar we alles spiegelen. En u zegt terecht, ik hoor misschien weinig positiefs. Maar ik denk dat er met name die angst zit van wat als inderdaad er gewoon een half miljoen minder geld is. Dan moeten er keuzes gemaakt worden. En wat onduidelijk in dit stuk is, omdat niet duidelijk wordt gemaakt van, wat wordt echt belangrijk gevonden en hoe komen we tot een goede afspiegeling en verhouding van wat we belangrijk vinden, dat dat heel onduidelijk is wie dan die voorkeur krijgt. En omdat dat gelijke speelveld er niet is, maken veel kleine organisaties zich zorgen, dan word ik als eerste weggesneden.

En er wordt weleens gezegd, moet de gemeente dan bepalen wat er gemaakt wordt? Dat is niet waar. De kunst zal altijd denk ik voor zijn autonomie strijden. Maar op dit moment worden er ook keuzes door de gemeente gemaakt door de adviescommissies die subsidies bekijken. En de gemeente kiest met hun geld, wat ze wel of niet laten bloeien. En dat is niet per se in het stuk gevormd, want er zit geen visie waar we als stad naartoe willen. En dan grijpen we terug alleen maar op het verleden en een merkboek gemaakt door een citymarketingpartij. Daar zou veel sterker een visie in kunnen terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, u wil hierop aansluiten.

Mevrouw Kruger: Ik hoorde even weer die citymarketing. Voldoet de citymarketing voor de cultuursector of zou er eigenlijk een ander soort marketing op moeten zitten?

De heer Van Raalte: In de Cultuurnota 2011 stond, er moet een Uitagenda komen. Hij is er, maar in deze cultuurnota staat, we hebben weer een nieuw platform gelanceerd.

De voorzitter: Het is niet precies met elkaar in overeenstemming, zegt u eigenlijk, wat we willen en hoe het uitwerkt?

Mevrouw Kruger: Dank u wel voor het antwoord, want het is iets waar ik zelf natuurlijk ook altijd al jaren over aan het nadenken ben. En we blijven maar bij die marketing, zoals het nu loopt te zitten, citymarketing. Ik krijg het amper mijn strot uit.

De heer Van Raalte: Daarom nog één ding te doen, bijvoorbeeld dat nieuwe plan. De lokale omroep zit daar niet in. Dan denk ik, als je een cultuurplatform bent, waar ook de lokale omroep bij zit en er zitten nog meer omroepen, draag het dan allemaal uit.

De voorzitter: Mevrouw Ersilia, u wilde nog wat toevoegen.

Mevrouw Ersilia: Ik wil wat toevoegen. Het voelt altijd heel dubbel voor mij om hier te zitten, want ik ben stadsdichter, ook een soort rol die kant... Maar ik denk altijd, lekker boeien. Ik zeg gewoon wat ik zeg. En ik zit ook in het plan van een nieuw platform, wat er bijvoorbeeld is opgezet. Maar mijn vraag is, ik wil eigenlijk een vraag terug stellen. En dat is, er wordt heel vaak iets geroepen of er komt een noodkreet vanuit de cultuursector, zoals nu. En wat mij heel erg vaak opvalt, is dat de gemeente of Dordt altijd net iets te laat is. En mijn vraag is, hoe komt het dan dat we telkens te laat zijn, waardoor het niet in overeenstemming komt met elkaar. Wat zorgt ervoor dat er al heel lang iets wordt geroepen en pas in 2024 daar iets over wordt vastgesteld voor 2030 bijvoorbeeld? Hoe komt dat? En daar hoef ik nu geen antwoord op, maar dat is iets om over na te denken.

De voorzitter: Dank u. We gaan naar de volgende vragensteller. De heer Katif.

De heer Katif: Het heeft zo lang geduurd dat ik die vraag bijna vergeten was. Wat ik eigenlijk best niet raar, maar wat ik gewild zou hebben, is dat het Dordtse Museum er ook zou zitten. En waarom zeg ik dat?

Omdat eigenlijk iedereen hier wijst naar de, ik zeg niet de grote broer, het gewoonterecht, whatever. Dan zou ik graag hen ook hier aan tafel willen hebben. En ik zou ook graag van jullie willen horen het feit dat ze niet aan tafel zitten, hoe... Ik zou zeggen, wat doet het met jullie? Maar de vraag is iets anders. De ene zal niet omvallen, kan ik u wel zeggen. En de andere waarschijnlijk wel. En in die twee woorden, wat ik nu even gebruik, zit namelijk een vraag. En ik zie dat mijnheer van de Jazzsociety of zo... Ja toch?

De heer Esseboom: Het Muziekpodium DJS heten wij.

De heer Katif: Muziekpodium.

De heer Esseboom: Dordtse Jazzsociëteit. Als niet museum kan ik hem misschien beter beantwoorden dan wanneer een ander museum hem beantwoordt. De relatie is uitermate collegiaal. En het museum heeft ook in het hele proces aan tafel gezeten. En er is helemaal geen sprake van haat of nijd of iets van die zin. En ook niet dat wij vinden dat daar minder geld naartoe moet of dat het niet zou mogen bestaan. Het is meer, het heeft een soort untouchable status in mijn optiek van, dat is wat het is en dat kost wat het kost. En als daar in de ambtenaren cao de lonen met X-procent omhoog gaan, dan gaat de begroting van het museum met X-procent mee. En als bij ons de lonen omhoog moeten, moeten we dat feitelijk zelf uitzoeken. En daar kan het museum ook niks aan doen. Het museum zit gewoon in die gelukkige positie. En zou misschien het zelf ook veel prettiger vinden om zelfstandiger te opereren. Ik heb geen idee hoe dat allemaal zit. Ga ik me ook helemaal niet mee bemoeien. Maar het is gewoon niet te vergelijken. Het zijn niet te vergelijken grootheden. Maar de relatie is verder uitstekend.

De voorzitter: Blij om te horen dat de relatie goed is.

De heer Van Raalte: Mag ik daar nog een ding aan...

De voorzitter: En de beslissing ligt vooral bij de raad, zegt. U mag er nog op aanvullen. We moeten natuurlijk wel inmiddels de tijd ietsje in de gaten gaan houden. Maar uw aanvulling kan.

De heer Van Raalte: De vraag van, waarom zit het Dordts Museum hier niet, dat is eigenlijk een vraag die volgens mij jullie jezelf moet afvragen. Ik heb economie gestudeerd. En sinds de jaren 80 is er in de culturele sector een golf van de privatisering van gemeentelijke musea. Sinds de jaren 80 zijn bijna alle gemeentelijke musea in Nederland geprivatiseerd. Er zijn er volgens mij op dit moment nog twee niet. Terwijl er zijn talloze universiteiten die de roadmaps hebben gedaan. Zijn het allemaal over eens dat het eigenlijk beter is. Een economische vraag die gesteld kan worden van, waarom kan het museum eens aantonen waarom het in tegenstelling tot al die musea die het wel hebben gedaan, waarom het goed is dat dat hier nog niet is gebeurd? Dat is een hele gevaarlijke vraag, maar economisch gezien zou hij misschien gesteld moeten worden.

De voorzitter: Een gevaarlijke vraag. We gaan naar de volgende vraagsteller. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik heb eigenlijk meer een praktische vraag. Want het is in de presentatie net over verduurzaming ook gegaan. En die vraag werkt twee kanten op. Ik ben eigenlijk benieuwd naar de gemeente toe, hoe gaat dat met die verduurzaming? Komt dat geld dat in de verduurzaming gestoken wordt vanuit het cultuurbudget? En aan het platform en ook de gebouwen, merken jullie iets van huurverhoging of dat je ook naast de kosten die al beperkt zijn ook daar veel op moeten investeren?

De voorzitter: Eerst mevrouw Van Walderveen.

Mevrouw Van Walderveen: Als het gaat om het verduurzamen van het vastgoed, dat zit in de vastgoedbegroting. Dat komt niet uit de cultuurbegroting.

De voorzitter: En dan mevrouw, ben ik het even kwijt, Reijnhoudt.

Mevrouw Reijnhoudt: Op het gebied van verduurzaming zitten wij in een hele riante positie. Want het Onderwijsmuseum heeft energielabel A. Dat is zeer te prijzen. Dat is met de restauratie van het pand in 2014 aan de voorkant al geregeld. Maar uiteraard hebben wij wel te maken met een jaarlijkse huur verhoging. En die is altijd meer dan de indexatie van de gemeentelijke subsidie. Dat gaat steeds verder uit elkaar lopen.

De voorzitter: Wil mevrouw van het Philharmonisch daar ook iets op zeggen?

Mevrouw Kooi: Wij hebben een eigen pand. En er is bij de provincie ook subsidiemogelijkheden om verduurzaming van maatschappelijk vastgoed te ondersteunen. En daar heeft de gemeente ons op geattendeerd. Dat is heel goed.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Gorter. Die had nog een vraag.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me wel even aan, ik heb twee vragen, bij de heer Katif. Want als ik kijk naar de Dordtse basisinfrastructuur, er zit geen enkele kerninstelling hier aan tafel. Van de specifieke organisaties zitten er maar twee. Krijgen wij niet een verkeerd beeld van wat er nu aan tafel zit en wat inhoud geeft aan de nota? Ik weet niet zo goed aan wie ik die vraag moet stellen.

De voorzitter: Ik pak die vraag op.

De heer Gorter: Ik heb nog een vraag. Kan ik hem gelijk stellen?

De voorzitter: Ja hoor.

De heer Gorter: De Dordtpas wordt ook nadrukkelijk in de nota genoemd. In hoeverre voldoet de Dordtpas? Dekkt deze Dordtpas voldoende het bestaande aanbod wat er aan cultuur in de stad is?

De voorzitter: En aan wie wilt u die vraag stellen?

De heer Gorter: Misschien denk ik, ik weet niet, dat het Onderwijsmuseum gebruik maakt van de Dordtpas. En DJS weet ik niet of ze de Dordt... Misschien dat een van die twee, misschien wel allebei antwoord kan geven op die vraag.

Mevrouw Reijnhoudt: Wij hebben de Dordtpas inderdaad, sinds het begin. En ik heb het even nog opgezocht, want ik zag het inderdaad in de vragen terugkomen. In 2023, 8 procent van de bezoekers kwam bij ons met een Dordtpas. Dat heeft ons een kleine 7.500 euro opgeleverd, maar ook een kleine 7.500 euro gekost. Want je krijgt maar de helft terug van wat je op de Dordtpas uitgeeft. Maar ik ben wel voor de Dordtpas, omdat ik denk bij ons zie je wel een duidelijke verschuiving. De mensen die met een Dordtpas komen, is een ander type museumbezoeker dan de mensen die met de Museumkaart komen. Ik juich het zeer toe. En wij proberen ook altijd aan te sluiten bij alle acties die er mogelijk zijn.

De heer Esseboom: Ik had een korte aanvulling. Wij zijn eigenlijk sinds kort aangesloten. Het staat nog niet op de website. Komt er binnenkort wel op. En volgen eigenlijk de lijn die Bibelot bijvoorbeeld ook volgt. Dat wil zeggen dat wij bepaalde concertreeksen gratis toegankelijk maken. Sowieso hebben we op de zondag drie van de vier concerten al gratis, maar dan ook voor een vrijdag, zaterdag bepaalde concerten gratis toegankelijk met de Dordtpas.

De voorzitter: En dan had u nog die eerdere vraag. En dat is omdat we zijn als raad pas al op werkbezoek geweest bij het Energiehuis. We hebben hier het Onderwijsmuseum, of tenminste juist niet, het Dordts Museum ook weleens aan tafel gehad. En het is in samenspraak gegaan met het platform wie er uitgenodigd zouden worden. Het is wel een afspiegeling van mensen die hier in Dordt te vinden zijn. Mevrouw Kruger, u heeft nog een vraag.

Mevrouw Kruger: Ik heb nog een vraag. In de zin van, er wordt gesproken in de Cultuurnota ook over samenwerken met Rotterdam. En pas ook heb ik iets gezien over samenwerken met Gouda en Leiden. Merken jullie daar ook iets van in je eigen branche, dat daar samengewerkt wordt met die gemeentes?

Mevrouw Reijnhoudt: Ik niet. Ik heb geen voorbeeld van samenwerkingen die vanuit de gemeente gestimuleerd worden. We hebben zelf wel natuurlijk in de museale sector heel veel landelijke en internationale contacten, maar niet iets wat vanuit de gemeente gestimuleerd wordt.

De voorzitter: En verder zie ik niemand. Want ik kan me voorstellen met...

De heer Esseboom: Voor ons geldt hetzelfde. Wij werken wel samen met andere podia, met name programmeurs werken we wel vaak samen van, dit is ook leuk voor jullie om te boeken bijvoorbeeld. Maar niet per se vanuit die samenwerking. Want dat richt zich volgens mij ook meer op het theater, wat ik ervan gelezen heb.

Mevrouw Van Walderveen: De samenwerking met Gouda, Leiden en Dordrecht is er inderdaad er eentje van de theaters. En de andere samenwerking ook met Rotterdam.

Die contacten zijn er. Maar dat is juist iets wat we de komende periode meer willen versterken. De afgelopen periode is ook cultuurregio vanuit het Rijk bedacht. Dat Rotterdam en Dordrecht dat samen gaan doen of samen een cultuurregio vormen. En dat had tot nu toe niet zo heel veel opgeleverd voor Dordrecht. Maar daar willen we wel kijken van, wat kan daar nog meer in verbinding met Rotterdam juist.

De voorzitter: Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik heb nog even een vraag aan het Philharmonisch Orkest. Zijn er ook kinderen die met de Dordtpas bij jullie les krijgen of gebruikmaken daarvan?

Mevrouw Kooi: Tot dit jaar is het zo dat kinderen die bij ons les krijgen, krijgen bij ToBe les. En daar krijgen ze korting met de Dordtpas. En dat is omdat er een subsidie was die dat samenwerkingsverband stimuleerde, maar die stopt. Nu zijn we ons aan het oriënteren waar we nieuwe muzikanten, kinderen naar les zullen laten gaan.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Waarvoor stopt de samenwerking met ToBe?

Mevrouw Kooi: Dat zei ik niet. De subsidie die wij kregen als wij kinderen naar ToBe stuurden, jongeren naar ToBe stuurden voor les die is gestopt. Die is dit jaar voor het laatst, omdat die breder ingezet zou moeten worden. En dat geeft natuurlijk dan mogelijkheid om te kijken van, gaan we dan bij ToBe verder of gaan we anders ons oriënteren op de educatie?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: En heeft u daar al plannen over?

Mevrouw Kooi: We zijn wel in gesprek met de muziekschool in Dubbeldam op dit moment om te kijken, omdat die ook veel met het Leerorkest doet. Het Leerorkest komt eigenlijk hier niet in vorm dat het meer onder de onwijspoot valt, maar dat is muziekles op school waar kinderen leren muziek te maken. En we kijken of we een beetje een vervolg kunnen geven in ons jeugdorkest aan de kinderen die het zo leuk vinden in het Leerorkest. Zodoende zijn we daarbij uitgekomen. Vorig jaar hebben we een springplankorkest georganiseerd voor kinderen die voor het eerst met muziek in aanraking wilden komen. Een aantal zijn ook vanuit het Leerorkest daarin gekomen. En we zijn nu aan het kijken of we dat bijvoorbeeld ook voor volwassenen zouden kunnen doen. Er zijn in het land best wel initiatieven om ook met positieve gezondheid of burn-out en muziek... Eigenlijk alle amateurverenigingen hebben een tekort aan leden, hebben een teruglopend ledenaantal. Misschien is het wel een mooi kruispunt om dat soort initiatieven te nemen.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Zijn er ook subsidies op voor mogelijk?

Mevrouw Kooi: Daar zijn ook weer subsidies...

De voorzitter: Het gaat nog via de voorzitter. Mooi dat het zo gezocht wordt. We gaan naar de heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik ben ook nog eens actief bij een muziekvereniging die honderd jaar oud is. Maar ik kan me niet voorstellen, weet ik niet, dat wij al kijken naar 2030. Ik zou eigenlijk van de verschillende partijen willen horen in hoeverre voor hun de datum 2030 reëel is voor financiën, cultuur, muzikaal, planning van dingen te doen. Want het is best wel een behoorlijke tijd.

De voorzitter: We gaan ze op het rijtje af. De heer van Raalte.

De heer Van Raalte: Ik begrijp de vraag niet helemaal.

De voorzitter: Kunt u al zover kijken tot 2030 of is het eigenlijk gewoon onbegonnen werk?

De heer Van Raalte: Ik doe natuurlijk heel veel verschillende dingen bij heel veel verschillende partijen. Ik sla deze vraag even over, want ik kan hier niet heel goed antwoord op geven, denk ik.

De voorzitter: De volgende. De heer Esseboom.

De heer Esseboom: Wij zijn vorig jaar gestart met een uitvoeringsprogramma om wat te professionaliseren. En dat heeft eigenlijk de scoop '24-'25. En veel verder dan dat durf ik nog niet te kijken. Niet dat ik er bang voor ben, maar laten we eerst maar eens zien hoe zaken zich ontwikkelen. Maar we gaan wel voor de honderd, welteverstaan, ook.

Mevrouw Kooi: Voor mij is dat ook hetzelfde. 2025 is een jubileumjaar en we bestaan honderd jaar. En verder kijk ik eigenlijk nog niet. En dat is ook mijn reactie geweest naar jou van, denk je dat 2030... Ik lees het wel, maar ik voel het perspectief van 2030 niet als ik het lees. Dat is denk ik een antwoord dan.

De voorzitter: Mevrouw Reijnhoudt.

Mevrouw Reijnhoudt: Dat vind ik een mooie. Ik voel het perspectief van 2030 ook nog niet. En wij hebben een planning tot ongeveer 2026. Uiteraard wel ambities tot heel ver verder nog, maar het wordt spannend. Je merkt nu al dat je noodgedwongen bepaalde dingen niet kunt doen. Je kunt wel ver willen denken, je moet het ook zeker proberen te realiseren, maar of het lukt, dat is een vraag.

De voorzitter: En mevrouw Ersilia, perspectief 2030?

Mevrouw Ersilia: Ik sluit me daar helemaal bij aan.

De voorzitter: Dan gaan we naar de vragensteller, de heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Wat ik begrijp, is dat er ook wel kansen zijn voor financiering vanuit aangrenzende domeinen, om dat ook te benutten. Dat wordt steeds vaker ook wel benoemd. Maar hoe komen we ertoe dat we die kansen dan ook echt optimaal benutten? Is dat bijvoorbeeld een initiatief vanuit de gemeente om daar ook echt op te sturen of is dat iets wat vanuit de organisaties zou moeten komen?

Voor de eerste vraag misschien richting ambtelijke ondersteuning, welke rol heeft de gemeente daarin, om daar actief op in te zetten? En aan de organisatie zou de vraag zijn, hoe ervaren jullie die kansen en weten jullie dan ook de weg daarin te vinden?

De voorzitter: Dan beginnen we bij de organisaties, omdat we een beetje aan de tijd zitten. En dan zien we wel of het nog kan. Wie wil als eerste reageren?

Mevrouw Reijnhoudt: Wij zijn natuurlijk het Onderwijsmuseum. Wij werken naast cultuur ook al veel met onderwijs samen. En dat gaat eigenlijk in goede harmonie. Er komen geen hele grote schokkende bedragen uit, maar bijvoorbeeld net wel een mooi bedrag om de randprogrammering bij onze huidige tentoonstelling een half jaar ongeveer uit te kunnen rollen. In die zin, wat dat betreft, zitten we goed. Zijn we tevreden.

De voorzitter: U vroeg eigenlijk meer naar, voor wie ziet u die rol weggelegd, toch?

De heer De Heer: Ook deels. En tegelijkertijd had ik inderdaad al begrepen dat het Onderwijsmuseum wel die mogelijkheid weet te benutten. Misschien vanuit die gedachte benieuwd of er nog een geluid is vanuit de andere aanwezigen.

De voorzitter: De heer Esseboom.

De heer Esseboom: Wat ik een beetje lastig vind, is dat we een beetje het cliché zitten te bevestigen dat de sector altijd zijn hand zit op te houden bij de gemeente. En er zijn meer mogelijkheden. Wij zijn als kleinere organisaties ook helemaal niet zo goed in het werven van sponsors bijvoorbeeld. Dat zouden we best eens samen kunnen oppakken, wat mij betreft. En liefst ook als een pilot vanuit de gemeente, misschien ook wel als een soort shared service. Er loopt momenteel ook een discussie in de Rotterdamse gemeenteraad over, er is te weinig geld voor alles wat we willen en waar halen we dat dan vandaan? Eén van de gedachten is bijvoorbeeld om te kijken, kun je samen beter zakelijke sponsors werven en kun je daar kennis over delen? Kunnen we misschien ook kosten besparen als sector? We lopen allemaal ertegenaan dat we weinig verstand hebben van marketing. Dat we allemaal iets moeten met een administratie. Kan dat dan niet wat slimmer? Volgens mij wel. Volgens mij is er best nog wel wat geld te halen buiten de gemeente ook. Maar we moeten met elkaar realiseren van, als we dit willen houden, is er gewoon meer geld nodig. En laten we bedenken waar we dat vandaan halen. En het hoeft van mij niet per se bij de gemeente vandaan te komen, als het maar ergens... Ik vind ook gewoon ons eigen ondernemerschap. Dat is wat ik ook gezegd heb. Ik ben ook naar de wethouder gestapt. Ik zeg, als wij dit willen, moeten we dit gat dichten. De helft moeten we zelf doen. We moeten beter gaan ondernemen. En de andere helft lukt met het beste ondernemerschap nog niet. Dat moet op een andere manier. Maar laten we daar samen ook naar zoeken, wat mij betreft.

De voorzitter: En ik zie aan de vinger van mevrouw Kooi dat ze nog wat wil toevoegen.

Mevrouw Kooi: Ik wilde nog iets toevoegen. En dan wil ik ook nog even terugkomen op vragen aan het begin van uw buurvrouw, over die wijken. Want we zeggen steeds dat we naar die wijken willen.

En daar zou je ook makkelijker misschien wat kruisbestuiving kunnen doen. Als je naar de cultuurkaart kijkt, dan zie je dat heel veel amateurverenigingen in de wijken zijn. Maar u vraagt eigenlijk van, weet je dan de weg, dat is denk ik het probleem. Ik denk dat een initiatief, een spreekuur of een beursvloer met andere domeinen, zou kunnen helpen om elkaar te vinden. Ik denk dat er best passie en energie is. En dan sluit ik mij aan bij dat we ook elkaar moeten helpen in waar je dan geld kan vinden om dat soort nieuwe initiatieven te doen.

De voorzitter: Ik wil eigenlijk naar een afronding toe, want het is zo half elf. Mijnheer Gorter, heeft u nog...

De heer Gorter: Als ik de vraag van de heer goed begrepen heb, vroeg hij toch bij wie de rol ligt als je kijkt wat de mogelijkheden bij het Rijk en de provincie... Daar liggen mogelijkheden. Bij wie ligt nu die rol om daar een invulling aan te geven? Zijn dat de organisaties zelf of speelt de gemeente daar een rol? Of heb ik de vraag verkeerd begrepen.

De voorzitter: Ik begreep hem ook zo.

De heer Van Raalte: Mag ik dan een antwoord geven?

De voorzitter: Ja, de Cultuurmakelaar.

De heer Van Raalte: Het is alle twee. Lokaal inkopen, daar moet de gemeente echt gewoon heel hard achter gaan staan, dat alles wat de gemeente doet lokaal wordt ingekocht, ook dingen met cultuur. Als er eens een bedrijfsfeest wordt gegeven of in die zin. Aan de andere kant ligt er natuurlijk zeker ook een rol bij de organisaties zelf. Bij de Kunstkerk zoeken we actief naar sponsors of vrienden. En daar hebben we gevraagd, kunnen we jullie helpen met culturele vraagstukken? En die komen er eigenlijk niet. Ze vinden het gewoon leuk om uitgenodigd te worden bij events. Wat daarvoor nodig is, dat we die events voor hun organiseren. Die markt is er zeker. Maar ik hoor net de beursvloer. Ik denk waar maatschappelijk betrokken ondernemen Dordrecht met de sociale beursvloer dat er best wel een mogelijkheid is voor een culturele beursvloer. Het moet van alle kanten komen. Het is niet dat er één partij hier de rekening van moet dragen.

De voorzitter: Beste mensen, ik zie dat er nog een paar vragen zijn. Mogen wij vijf à tien minuten uitlopen of niet? Zeven? Oké, zeven. Mijnheer Gorter, uw vraag.

De heer Gorter: Gaat heel snel. Toch even terugkomend op die vraag. Het ging om de mogelijkheden van financiering bij het Rijk en de provincie toch? En niet over het cultureel aanbod, maar over de financiering. Bij wie die rol ligt? Speelt de gemeente daar een rol in? Zijn dat de verenigingen die daar een rol in spelen?

De voorzitter: We gaan mevrouw Van Walderveen er iets over laten zeggen. Waar ligt de verantwoordelijkheid voor de financiering?

Mevrouw Van Walderveen: Dat is gedeeld. Soms kan de gemeente tips geven aan culturele organisatie van, waar zou je kunnen zoeken? Dat doen we ook. Daar probeert de Cultuurmakelaar bijvoorbeeld in mee te denken. Wij zoeken intern als ambtenaren natuurlijk bij onze collega's, als het gaat om andere domeinen. En als het gaat om het Rijk en provincie, daar geldt hetzelfde voor. Soms weten we als gemeente daar de weg om iets binnen te halen en soms is het een kwestie van tips geven. Is dat het antwoord?

De voorzitter: Ja, dat is zeker het antwoord. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik ben eigenlijk benieuwd, ook naar aanleiding van wat er net gevraagd werd. Je kunt natuurlijk als gemeente, en dat is eigenlijk meer een vraag aan mevrouw Van Walderveen, toch ook faciliteren? Laatst is er weereen artikel verschenen in het Boekman, hoe zeg je dat, tijdschrift. En daarin werden een aantal ideeën geopperd. Dat je als gemeente helpt om cultuur in aanraking te brengen met grote bedrijven, zodat je maatschappelijke vraagstukken... Maar bijvoorbeeld ook duurzaamheidsvraagstukken en andere vraagstukken, waar je als organisatie, als gemeente tegenaan loopt, om daar een soort van voortrekkersrol in te hebben en dan de cultuursector uit te nodigen, actief. Is dat een mogelijkheid dat dat ook binnen deze gemeente een rol kan spelen?

Mevrouw Van Walderveen: Ja, dat zijn dingen die passen binnen wat we in de nota hebben geschreven. Dat kan zeker. We hebben nog geen concrete ideeën, maar volgens mij hebben we het wel ergens genoemd dat we daar ook naar willen kijken. Hoe we als gemeente een verbindende rol richting de ondernemers en het geld wat er in het bedrijfsleven nog te halen valt voor de cultuursector, hoe we daar meer gebruik van kunnen maken of de cultuursector daar meer in kunnen helpen. Dat is een van de dingen waar we naar op zoek willen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Misschien stel ik wel een hele gek hoor, maar ik stel hem toch maar even, want hij brandt heel de tijd op mijn lippen. Ik hoor heel veel dingen zeggen. Ik zie hier ook allemaal hele bevlogen mensen aan tafel zitten, die ook met bezieling iets doen. Ook die mijnheer die we vanavond hadden over het Patriciërshuis. Maar zou, en nogmaals, ik zeg niet dat dat moet, maar als we het hebben over bijvoorbeeld het Dordrechts Museum, laat ik het dan toch maar eventjes zo noemen, een van de grootste subsidiekrijgers van... Eigenlijk is het Dordrechts Museum van Dordrecht. Zouden die niet iets voor jullie kunnen betekenen, als je het bijvoorbeeld hebt over dingen binnenhalen? Je hebt bijvoorbeeld schilderijen die ze naar binnen halen naar dat museum. Zouden zij daar niet iets in kunnen betekenen? Misschien zeg ik wel iets gek, maar ik gooi hem er toch maar even in.

De voorzitter: Kan het Dordts Museum iets betekenen voor de andere organisaties?

De heer Esseboom: Ik denk gewoon in zijn algemeenheid dat er bij grotere organisaties meer personeel en meer expertise aanwezig is, die bij veel kleinere organisaties ontbreekt. Dat kan per definitie, even los van het museum. Maar als ik een vraag heb, ik kan altijd terecht bij een David van Wijngaarden van Bibelot. Die heeft ook een heel traject doorlopen van een organisatie die volledig dreef op vrijwilligers naar grotendeels betaald. Daar zit voor mij hele interessante kennis. En die wordt ook wel gedeeld. Een paar andere dingen, denk ik bijvoorbeeld aan marketing. Ik heb, mede dankzij een bijdrage van de gemeente Dordrecht, een subsidie gekregen in het kader van toekomstbestendige cultuursector om onze marketing te professionaliseren. Ik heb vorige week een opdracht gegeven. Ik weet half niet waarvoor. Het gaat over de Meta Pixel en de Google Tag Manager en weet ik veel allemaal. Allemaal heel erge technische only marketing stuff, waar ik niks van weet, maar die wij wel nodig hebben om ons bezoekerspotentieel te verbreden. Dat geldt voor alle organisaties. En we zitten op dat punt eigenlijk allemaal een beetje het wiel uit te vinden. Ik ben in die zin al heel erg blij dat de gemeente heeft gezegd, we gaan met dat Rotterdamse model aan de slag, met dat doelgroepenmodel. Dat gaat ons al helpen. Dat Dordrecht Marketing een platform heeft voor een uitgaansagenda, dat gaat ons helpen. Maar achter de schermen is ook veel marketingkennis. En die is soms echt super technisch. Die grotere organisaties vaak wel in huis hebben en kleineren niet. Laten we daar alsjeblieft een shared service van maken, op de een of andere manier.

De voorzitter: Bedankt. Dan gaan we nog naar de slotvraag, wat mij betreft, van mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dat maakt het wel heel spannend, de slotvraag. Ik zou graag, en dat is denk ik aan mevrouw Van Walderveen, willen weten van, weten we eigenlijk wel hoeveel financiën of ondersteuning er nodig zou zijn als we de BIZ, de linker- en rechterrijtjes wat meer zouden uitbreiden? Want ik bedoel, er zijn nu keuzes gemaakt in de Cultuurnota. En nou weet ik wel dat er heel veel input is geweest, ook van allerlei groepen. Toch zijn er al keuzes gemaakt. Die ligt niet aan de raad voor van, welke stad willen we zijn, hoe groot willen we cultuur maken, enzovoort. Dit is de keuze geweest. We gaan het bestendigen. En pas in 2029 gaan we verder. Maar wat nou als we het wat meer openlaten? Als we ook het makersklimaat wat meer ruimte geven om te zeggen, dit willen we. Hoe gaat dat dan ondersteund worden? Dat daar ben ik zeer benieuwd naar, want dat kan ik nergens in terugvinden.

De voorzitter: Maar dit gaat richting politieke vraag.

Mevrouw Kruger: Dat is ook wel weer zo.

De voorzitter: En daar is wel de mogelijkheid voor een amendement voor. Ik denk dat het goed is om daarover...

Mevrouw Kruger: Dan hou ik hem op die manier vast.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even aanvullend.

De voorzitter: Het zijn niet de culturele sector mensen die veel tijd nodig hebben.

Mevrouw Stolk: Dat snap ik. Maar hij is heel interessant. En misschien stelt mevrouw Kruger hem niet helemaal op de juiste manier. Want omdat het beeldvormend is, je gaat heel snel naar politiek. Alleen het is voor ons wel belangrijk, omdat wij natuurlijk het budgetrecht hebben, dat wij moeten weten wat dat ongeveer gaat kosten om, laat maar zeggen, die linker- en rechterkolom eventueel wat uit te breiden. En wat gaat ons dat dan kosten? En dan kan de gemeenteraad zeggen, dat hebben we er wel of niet voor over. Het is wel heel belangrijk om dat even mee te nemen voor een volgende vergadering.

De voorzitter: Doen we. De heer Katif.

De heer Katif: En technisch gezien heeft mevrouw Stolk ook gelijk. En daar wil ik me echt bij aansluiten.

De voorzitter: Gelukkig.

De heer Katif: Maar werkelijk waard. Dan moet je ook op gegeven moment... Om een goede besluitvorming te kunnen nemen straks, dan wil ik gewoon inzicht hebben inderdaad in, wat gaat dat de gemeente Dordrecht kosten? En die keuze is aan de gemeenteraad en niet namelijk aan het college.

De voorzitter: We gaan naar een afronding toe. En de eerste vraag die eigenlijk wil stellen is, heeft u van alle mensen die hier vanuit de cultuursector aanwezig zijn, genoeg informatie gekregen om in elk geval daar niet meer over te zitten puzzelen? Dan is de tweede vraag, heeft u genoeg informatie op basis van de Cultuurnota en wat er... Er is vanuit de ambtelijke ondersteuning niet heel veel verder aan toegevoegd, omdat ik gezegd heb, die vragen kunnen ook schriftelijk gesteld worden. Gaan we dat doen of gaan we naar een oordeelsvormende vergadering? En die voel ik eigenlijk wel aankomen, als ik die vraag hoor die hier nu... De heer Safranti wil wat zeggen.

De heer Safranti: Ik zou wel pleiten om naar een oordeelsvormende vergadering te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, wat was uw idee erover?

Mevrouw Schnabel: Ik denk dat het inderdaad goed is, ook omdat we het over de criteria hebben gehad, om naar een oordeelsvormende vergadering te gaan, zodat we met de commissie samen erover verder kunnen praten.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Katif, waarom vindt u dat niet nodig?

De heer Katif: Omdat ik net de vraag gesteld had ten aanzien van budgetten. En misschien ook vragen over, wat heeft dat dan voor consequenties? Namelijk voor de meerjarenbegroting. Dat zijn allemaal vragen die ook nog even bij ons leven.

Ik bedoel, ik ben hartstikke blij met... Trouwens echt geweldig. Ik ben in ieder geval geïnspireerd, ook vanuit de politiek zou ik bijna zeggen, dat de verschillende organisaties hier zitten. En dat geeft me wel het gevoel van, we gaan het erover hebben. En het lijkt mij, in oordeelsvormend moet je meer politiek gaan bedrijven. En nog steeds heb ik wat informatie nodig.

De voorzitter: U zegt eigenlijk, ik wil nog een beeldvormende?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Nog niet naar oordeelsvormend.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik krijg hier opnieuw het voorstel. We kunnen de vragen ook schriftelijk stellen. En we gaan toch er dan nu even over stemmen. Gaan we nog een beeldvormende doen of gaan we de vragen schriftelijk stellen?

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste, ik hoop dat u een heel goed idee heeft.

De heer Kleinpaste: Zou er niet een wat meer hybride vorm mogelijk zijn, waarbij we ruim de tijd uittrekken om het erover te hebben? Het oordeelsvormend noemen, maar dat het toegestaan is om daarin ook soms nog wel even verduidelijking te vragen, een enkele beeldvormende vraag daarin mee te nemen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Alles mag. Daar gaan we zelf over. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik stel toch voor om een beeldvormende vergadering nog te doen, waarin wij een goed beeld kunnen vormen waarom de keuzes gemaakt zijn zoals die gemaakt zijn. Want daar wil ik toch wat meer tekst en uitleg op hebben. Om daar een oordeel over te kunnen vormen. En wat de heer Kleinpaste aangeeft, als je een hybride vergadering doet en daar komen weer andere feiten of dingen naar boven, die wil ik dan toch terug meenemen naar mijn fractie. Ik stel voor om hem eerst beeldvormend nog een keer te doen, zodat we echt alle informatie hebben om ons een oordeel te... Want het hangt er namelijk om of organisaties nog wel bestaanszekerheid hebben.

De voorzitter: U stelt kortom voor nog beeldvormend. We gaan stemmen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, ik heb een hele kleine aanvulling.

De voorzitter: U heeft nog een nieuw argument?

Mevrouw Schnabel: Ik heb een hele kleine aanvulling. Misschien is het een goed idee, omdat we het nu over culturele organisaties hebben gehad die er niet bij waren, maar dan in die andere beeldvormende sessies die partijen uit te nodigen, zodat we ook van hen horen hoe zij daarin staan.

De voorzitter: Uitnodigen. We hebben er misschien wel honderd in Dordt.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik snap wat mevrouw Stolk zegt over dat we wat meer informatie misschien nodig hebben, maar ik zie niet zozeer hoe dat in een beeldvormende sessie moet. Omdat het zijn duidelijke vragen, waar antwoorden op gegeven kunnen worden. Als we het hebben over financiën onderbouwen en dergelijke, wat moeten we daar beeldvormend bij zijn? Want dat vergt dan op een gegeven moment politieke keuzes en ook het politiek gesprek daarover.

De voorzitter: We breken dit af. We hebben duidelijk de keus. Het is beeldvormende of we gaan alle vragen schriftelijk stellen en dan komt er daarna een oordeelsvormende. Wie stemt voor beeldvormend? Eén, twee, drie, vier. Wie zegt, we gaan de vragen eerst verzamelen en daarna gaan we oordeelsvormend verder? Dat is een duidelijke meerderheid. De vragen worden schriftelijk gesteld. Dan is het denk ik goed dat we niet direct volgende week al verder gaan, maar dat het even iets meer tijd krijgt. Ik wil alle aanwezigen hier ontzettend bedanken voor alle bijdragen die zijn geleverd. We hebben dingen gehoord waar u blij van werd. U heeft ook heel duidelijk meegegeven dat er aandacht is voor de amateurkunst, maar dat u dat niet verwezenlijkt ziet worden. Criteria wacht u op en transparantie om af te wegen wanneer wel en wanneer niet. Ik vind het niet netjes dat er al doorheen gepraat wordt. Sorry. Als we naar oordeelsvormend gaan, moeten we natuurlijk nog wel duidelijk hebben over, wat zijn dan de politieke vragen?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Voorzitter.

De voorzitter: Brand maar los, mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: We hebben ook het bezoek gehad aan het Energiehuis. En ik zou ook graag een politieke vraag willen stellen over het Energiehuis. Hoe maken we het Energiehuis een toekomstbestendiger en volwaardig onderdeel van de Dordtse cultuur en de ontwikkeling van Wantij-West?

De voorzitter: Heb je hem helemaal kunnen volgen? Mooi zo. Daar zit natuurlijk eigenlijk al een vraag of een mening onder, dat het deel uitmaakt van de toekomst.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik heb ook nog een politieke vraag.

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: Politieke vraag, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De keuzes die er gemaakt zijn in deze Cultuurnota, zijn wij het daarmee eens? En moeten daar geen andere organisaties aan toegevoegd worden?

De voorzitter: We gaan het als twee vragen nemen. Willen we nog organisaties toevoegen? En in welke volgorde maakt op zich voor mij niet uit. Zijn we het eens met de gemaakte keuzes? Of bedoelt u specifiek de keuzes die nu voor de organisaties zijn gemaakt of andere keuzes?

Mevrouw Stolk: Het is gewoon heel breed, want er zitten nu ook organisaties die niet aan tafel zitten, die waarschijnlijk over een aantal jaar niet meer bestaan.

De voorzitter: Heel breed. Maar de vraag over de keuzes, bedoelt u de keuzes die gemaakt zijn in die lijstjes of heeft u het over alle keuzes in de visie?

Mevrouw Stolk: De criteria en de keuzes die gemaakt zijn. En daar wil ik dan, op basis waarvan die keuzes gemaakt zijn en of dat de raad of de commissie het daar ook mee eens is, met die keuzes?

De voorzitter: Dan begint het met, zijn we het eens met de criteria? En dan met de gemaakte keuzes op basis van de criteria. En van criteria kunnen we nog wat vinden.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ik zou toch ook de expliciete vraag willen hebben of je in de Cultuurnota niet een percentage, van het budget wat je beschikbaar stelt, zou moeten aanwenden voor vernieuwingen in die sector? Dat we het daar ook gewoon heel expliciet met elkaar over hebben.

De voorzitter: Dat wordt ook toegevoegd. Dat we expliciet maken welk percentage aan vernieuwing wordt gebruikt. Ja hoor.

De heer Safranti: Ik heb natuurlijk een paar keer die afspiegeling van de maatschappij genoemd, maar misschien dat we dat ook kunnen meegeven. Of er voldoende rekening mee is gehouden met de afspiegeling van de maatschappij in de Cultuurnota?

De voorzitter: En dan meteen ook welke ideeën de fracties daarover hebben? Want we moeten wel onze mening gaan vormen.

Mevrouw Stolk: Ik wil er nog eentje toevoegen.

De heer Gorter: Ik ook.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Waarom er een keuze is gemaakt om geen nieuwe cultuurorganisatie toe te voegen aan deze nota?

De voorzitter: Dan wordt eigenlijk de vraag, vinden we het wenselijk dat er nieuwe organisaties worden toegevoegd? Ja? Ik hoorde iemand zeggen, ik ook. Mijnheer Gorter.

De heer Gorter: In hoeverre de gestelde ambities realistisch en haalbaar zijn?

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Prima vraag.

De heer Katif: En dan toevoegend daaraan, dank u wel, mijnheer Gorter...

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Met het oog namelijk op de aankomende bezuinigingen.

De voorzitter: Het staat er al bijna. Mevrouw Kruger.

De heer Gorter: Voorzitter, dat is een goede vraag.

De voorzitter: Maar u wilt het eigenlijk los van elkaar behandelen?

De heer Gorter: Maar ook even los van die komende bezuinigingen.

De voorzitter: Gewoon zoals de visie nu is. Ook los ervan. Mevrouw Kruger heeft nog een vraag.

Mevrouw Kruger: Ik zat nog te kauwen op dat marketing ook van, hoe kunnen we het toerismebeleid van Dordrecht betrekken bij de cultuursector? Omdat dat toerismebeleid stamt ook geloof ik uit 2004. Misschien kan de revitalisering van dat toerismebeleid ook de cultuursector een behoorlijke lift geven.

De voorzitter: U wilt eigenlijk alvast dingen meegeven voor het toerismebeleid?

Mevrouw Kruger: Hoe betrekken we dat erbij?

De voorzitter: Hoe betrekken we dat erbij? Ik vind dat we best wel veel vragen hebben.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Dat wordt een hele lange vergadering, ben ik bang. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Trek gerust drie uur uit.

De voorzitter: Misschien moeten het wel splitsen in een paar onderwerpen. Ik zie geen nieuwe vragen meer branden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nog eentje erbij.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u heeft er echt genoeg gehad hoor.

Mevrouw Stolk: Allerlaatste. Hoe kunnen de organisaties eventueel gebruik maken van de marketing en de knowhow van het Dordrechts Museum?

De voorzitter: Maar daar moeten wij dan iets van vinden? Dat lijkt meer een mening dan dat we daar iets... We schrijven hem gewoon op. Ik vind het geen politieke vraag. Dat bent u met me eens?

De heer Kleinpaste: Ik vind het geen vraag aan ons.

De voorzitter: Het gaat om vragen die we elkaar als raadsleden stellen. We hebben er echt wel genoeg.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik naar het gezicht kijk van de heer Kleinpaste, haal hem er dan maar af.

De voorzitter: Beste mensen, we hebben denk ik heel veel gezien en gehoord over de cultuur in Dordt. We gaan rustig een nachtjes slapen, denk ik. Maar ik wil u ook vragen om alles weer even mee te nemen van tafel. En ik wil iedereen nogmaals bedanken voor alle input. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff